

Spis treści

II Akty o charakterze nieustawodawczym

DECYZJE

- ★ **Decyzja Komisji (UE) 2016/1208 z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Włochy na rzecz banku Tercas (sprawa SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN)) (notyfikowana jako dokument nr C(2015) 9526) ⁽¹⁾** 1
- ★ **Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/1209 z dnia 12 lipca 2016 r. zastępująca załącznik do decyzji wykonawczej Komisji 2013/115/UE w sprawie przyjęcia podręcznika SIRENE i innych środków wykonawczych dla systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4283)** 35

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI (UE) 2016/1208

z dnia 23 grudnia 2015 r.

w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Włochy na rzecz banku Tercas (sprawa SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN))

(notyfikowana jako dokument nr C(2015) 9526)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Komisja dowiedziała się z doniesień prasowych i stron internetowych banku Tercas – Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo SpA oraz włoskiego systemu gwarantowania depozytów Fondo Interbancario di Tutela dei Depositi („FITD” lub „fundusz”), że FITD podjął działania w celu mające na celu udzielenie temu bankowi wsparcia.
- (2) W dniach 8 sierpnia i 10 października 2014 r. Komisja zwróciła się do Włoch o informacje, na co Włochy udzieliły odpowiedzi w dniach 16 września i 14 listopada 2014 r.
- (3) Pismem z dnia 27 lutego 2015 r. („decyzja o wszczęciu postępowania”) Komisja poinformowała Włochy o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („Traktat”) w odniesieniu do przedmiotowej pomocy.
- (4) W dniu 24 kwietnia 2015 r. decyzję o wszczęciu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat przedmiotowej pomocy.
- (5) W dniu 2 kwietnia 2015 r. Komisja otrzymała uwagi od Włoch.

⁽¹⁾ Dz.U. C 136 z 24.4.2015, s. 17.

⁽²⁾ Zob. przypis 1.

- (6) W dniu 22 maja 2015 r. Komisja otrzymała uwagi od dwóch zainteresowanych stron, a mianowicie od banków Tercas – Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo SpA i Banca Popolare di Bari SCpA („BPB”).
- (7) Tego samego dnia otrzymała uwagi od FITD oraz od włoskiego banku centralnego, Banca d'Italia.
- (8) W dniu 9 czerwca 2015 r. przekazała te uwagi Włochom, które miały możliwość udzielenia na nie odpowiedzi. Włochy poinformowały Komisję, że nie mają żadnych uwag do uwag stron.
- (9) W dniach 13 sierpnia i 17 września 2015 r. odbyły się dwa spotkania z przedstawicielami Włoch i zainteresowanymi stronami. Na tych spotkaniach Włochy podniosły argumenty wskazane w ich wcześniejszych oficjalnych komunikatach.

2. KONTEKST

2.1. Tercas

- (10) Tercas – Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo SpA jest spółką holdingową grupy bankowej („Tercas”) działającej głównie w Abruzji. Pod koniec 2011 r. głównym akcjonariuszem spółki holdingowej było Fondazione Tercas, w tamtym czasie posiadające 65 % akcji.
- (11) Pod koniec 2011 r. do Tercas należał Banca Caripe SpA („Caripe”), regionalny bank działający głównie w Abruzji, który spółka Tercas nabyła pod koniec 2010 r., wchodząc w posiadanie 90 % akcji; bank ten został objęty konsolidacją w sprawozdaniach finansowych Tercas. Kapitał Tercas wynosił 50 mln EUR, a rezerwy – 311 mln EUR.
- (12) Podobnie pod koniec 2011 r. skonsolidowana suma bilansowa Tercas wynosiła 5,3 mld EUR i spółka ta dysponowała 4,5 mld EUR w kredytach klientów netto, 2,7 mld EUR w depozytach klientów, a także miała 165 oddziałów i zatrudniała 1 225 pracowników.
- (13) W dniu 17 kwietnia 2012 r. po przeprowadzeniu inspekcji spółki Tercas ⁽³⁾ Banca d'Italia zalecił, aby włoski Minister Spraw Gospodarczych i Finansów objął Tercas specjalnym zarządem zgodnie z art. 70 włoskiej ustawy o bankowości (*Testo Unico Bancario*).
- (14) W dniu 30 kwietnia 2012 r. Minister Spraw Gospodarczych i Finansów wydał zarządzenie skutkujące objęciem Tercas specjalnym zarządem ⁽⁴⁾. Banca d'Italia powołał specjalnego zarządcę (*commissario straordinario*), aby ocenić sytuację, skorygować nieprawidłowości i promować rozwiązania w interesie deponentów.
- (15) Szukając rozwiązania problemów Tercas, specjalny zarządca ocenił różne możliwości. Początkowo zarządca uwzględnił dwie możliwości, w ramach których spółka Tercas miała uzyskać dokapitalizowanie albo od Fondazione Tercas (głównego akcjonariusza Tercas), albo od Credito Valtellinese (akcjonariusza będącego w posiadaniu 7,8 % akcji), ale potem je odrzucił.
- (16) W październiku 2013 r. w porozumieniu z Banca d'Italia specjalny zarządca skontaktował się z bankiem BPB, który wykazał zainteresowanie dokonaniem zastrzyku kapitałowego w Tercas, z zastrzeżeniem przeprowadzenia badania *due diligence* aktywów Tercas oraz Caripe i pod warunkiem pełnego pokrycia ujemnego kapitału własnego Tercas przez FITD.
- (17) W dniu 25 października 2013 r. na podstawie art. 29 statutu FITD (*Statuto*) specjalny zarządca zwrócił się do FITD o wsparcie w wysokości do 280 mln EUR w formie dokapitalizowania na pokrycie ujemnego kapitału własnego Tercas na stan z dnia 30 września 2013 r. i zobowiązania FITD do nabycia aktywów o obniżonej jakości.

⁽³⁾ Banca d'Italia przeprowadzał inspekcję spółki Tercas w okresie od dnia 5 grudnia 2011 r. do dnia 23 marca 2012 r. W wyniku inspekcji wykazano liczne nieprawidłowości i znaczne anomalie dotyczące: 1) kierowania i zarządzania bankiem, 2) funkcji audytu wewnętrznego, 3) procesu kredytowego i 4) ujawniania informacji organom zarządzającym i organowi kontrolnemu.

⁽⁴⁾ Na podstawie poważnych nieprawidłowości administracyjnych i poważnych naruszeń prawa.

- (18) Na posiedzeniu w dniu 28 października 2013 r. Komitet Wykonawczy (*Comitato di gestione*) FITD postanowił wesprzeć Tercas zgodnie z art. 96b ust. 1 lit. d) ustawy o bankowości kwotą w wysokości do 280 mln EUR. Rada FITD (*Consiglio*) ratyfikowała decyzję o interwencji w dniu 29 października 2013 r.
- (19) W dniu 30 października 2013 r. FITD zwrócił się do Banca d'Italia o zatwierdzenie tego środka wsparcia; w dniu 4 listopada 2013 r. Banca d'Italia zatwierdził ten środek. Ostatecznie jednak FITD nie wdrożył tego środka.
- (20) Badanie *due diligence* aktywów Tercas zakończyło się w dniu 18 marca 2014 r. sporem pomiędzy ekspertami z FITD a ekspertami grupy bankowej („BPB”) kontrolowanej przez spółkę holdingową Banca Popolare di Bari SCpA. Problem rozwiązano po tym, jak strony zgodziły się na arbitraż z udziałem arbitra wyznaczonego przez Banca d'Italia. W wyniku badania *due diligence* ujawniono dalszą utratę wartości aktywów.
- (21) W dniu 1 lipca 2014 r. FITD ponownie zwrócił się do Banca d'Italia o zatwierdzenie wsparcia dla Tercas, ale na zmienionych warunkach.
- (22) Banca d'Italia zatwierdził to wsparcie na zmienionych warunkach ⁽⁵⁾ w dniu 7 lipca 2014 r.
- (23) Banca d'Italia zezwolił na zwołanie przez specjalnego zarządcę Tercas nadzwyczajnego zgromadzenia akcjonariuszy w dniu 27 lipca 2014 r., które miało podjąć decyzję w sprawie środków na pokrycie strat poniesionych w trakcie specjalnego zarządu oraz w sprawie jednoczesnego podwyższenia kapitału w wysokości 230 mln EUR subskrybowanego przez BPB.
- (24) Straty poniesione przez Tercas w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 marca 2014 r. wyniosły 603 mln EUR. Po całkowitym odpisie aktualizującym wartość pozostałego kapitału w wysokości 337 mln EUR kapitał własny netto Tercas w dniu 31 marca 2014 r. był zatem ujemny i wynosił -266 mln EUR ⁽⁶⁾.
- (25) W dniu 27 lipca 2014 r. zgromadzenie akcjonariuszy Tercas zdecydowało ⁽⁷⁾:
- 1) częściowo pokryć straty poprzez między innymi ograniczenie kapitału do zera i anulowanie wszystkich akcji zwykłych pozostających w obiegu; oraz
 - 2) zwiększyć kapitał do wysokości 230 mln EUR poprzez emisję nowych akcji zwykłych oferowanych wyłącznie BPB. To podwyższenie kapitału miało miejsce w dniu 27 lipca 2014 r.; kapitał wypłacono, częściowo kompensując kredyt w wysokości 480 mln EUR udzielony przez BPB na rzecz Tercas w dniu 5 listopada 2013 r.
- (26) We wrześniu 2014 r. spółka Tercas dokapitalizowała swoją spółkę zależną Caripe za pomocą zastrzyku kapitałowego w wysokości 75 mln EUR.
- (27) W dniu 1 października 2014 r. zniesiony został specjalny zarząd Tercas, a BPB powołała nowy zarząd.
- (28) W dniu 30 września 2014 r. pod koniec trwania specjalnego zarządu spółka Tercas dysponowała aktywami o łącznej wartości 2 994 mln EUR, depozytami klientów w wysokości 2 198 mln EUR, kredytami niezagrożonymi netto w wysokości 1 766 mln EUR, rezerwami na kredyty zagrożone w wysokości 716 mln EUR i kapitałem Tier 1 o łącznej wartości 182 mln EUR ⁽⁸⁾.
- (29) W marcu 2015 r. BPB subskrybowała nowe podwyższenie kapitału Tercas na kwotę 135,4 mln EUR (w tym 40,4 mln EUR dla jej spółki zależnej Caripe) w celu zaradzenia dodatkowym stratom poniesionym w czwartym kwartale 2014 r., aby pokryć koszty restrukturyzacji w 2015 r. i 2016 r. i aby poprawić współczynniki kapitałowe Tercas.

⁽⁵⁾ Zob. motyw 38.

⁽⁶⁾ Dane liczbowe przedstawione w niniejszym motywie odnoszą się jedynie do Tercas – Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo SpA, a nie do całej grupy Tercas.

⁽⁷⁾ Protokół zgromadzenia akcjonariuszy, *repertorio n. 125.149, raccolta n. 28.024 del 29 luglio 2014*, notariusz Vincenzo Galeota.

⁽⁸⁾ Zob. przypis 6.

2.2. BPB

- (30) Banca Popolare di Bari SCpA jest spółką holdingową grupy bankowej BPB. BPB działa głównie na południu Włoch. Pod koniec 2013 r. suma bilansowa BPB wynosiła 10,3 mld EUR i grupa ta dysponowała 6,9 mld EUR w kredytach klientów, 6,6 mld EUR w depozytach klientów, a także miała 247 oddziałów i zatrudniała 2 206 pracowników, przy kapitale Tier 1 wynoszącym 8,1 % i łącznym współczynnikiem kapitałowym wynoszącym 11 %.
- (31) W grudniu 2014 r. BPB dokonała podwyższenia kapitału o 500 mln EUR, które obejmowało emisję nowych akcji w wysokości do 300 mln EUR oraz emisję podporządkowanej pożyczki w ramach kapitału Tier 2 w wysokości do 200 mln EUR. Podwyższenie kapitału służyło wzmocnieniu współczynnika kapitałowego BPB, na który wpływ miało nabycie Tercas.

2.3. Włoski system gwarantowania depozytów i FITD

- (32) Zgodnie z dyrektywą 94/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie systemów gwarancji depozytów⁽⁹⁾, która miała zastosowanie w czasie, gdy dokonywano interwencji FITD w odniesieniu do Tercas, instytucja kredytowa może tylko wówczas przyjmować depozyty, jeżeli uczestniczy w jednym z oficjalnie uznanych systemów gwarantowania depozytów⁽¹⁰⁾. Zgodnie z art. 96 włoskiej ustawy o bankowości „włoskie banki uczestniczą w systemie gwarantowania depozytów ustanowionym i uznanym we Włoszech. Banki spółdzielcze (*banche di credito cooperativo*) uczestniczą w systemie gwarantowania depozytów ustanowionym w ramach ich sieci”⁽¹¹⁾.
- (33) We Włoszech działają obecnie dwa systemy gwarantowania depozytów:
- 1) FITD, który uznano za system gwarantowania depozytów w dniu 10 grudnia 1996 r., jest obowiązkowym konsorcjum⁽¹²⁾ utworzonym na mocy prawa prywatnego. Obecnie jest to jedyny ustanowiony i uznany włoski system gwarantowania depozytów, w którym członkostwo jest otwarte dla banków innych niż banki spółdzielcze⁽¹³⁾. Zgodnie z art. 2 statutu FITD zatwierdzonego przez Banca d'Italia: „członkami funduszu są włoskie banki, z wyjątkiem banków spółdzielczych”;
 - 2) Fondo di Garanzia dei Depositanti del Credito Cooperativo jest ustawowym systemem gwarantowania depozytów, w którym członkostwo jest otwarte wyłącznie dla banków spółdzielczych mających obowiązek zostania członkami tego systemu.
- (34) Na podstawie art. 96a ustawy o bankowości i art. 29 statutu FITD może pod pewnymi warunkami FITD podjąć środki w celu wspierania członków objętych specjalnym zarządkiem.
- (35) Takie środki są finansowane *ex post* za pomocą obowiązkowych wkładów wpłacanych przez banki członkowskie. Kwotę indywidualnych wkładów określono w odpowiednich postanowieniach statutu FITD⁽¹⁴⁾ proporcjonalnie do gwarantowanych depozytów posiadanych przez każdy bank. Wkładów nie wprowadza się bezpośrednio do bilansu FITD, ale do oddzielnej księgi rachunkowej prowadzonej dla każdego środka wsparcia.
- (36) Decyzje w sprawie środków wsparcia podejmują dwa organy zarządzające FITD.
- 1) Po pierwsze, jest to Rada⁽¹⁵⁾, której decyzje zapadają bezwzględną większością głosów członków obecnych na posiedzeniu, na którym podejmowana jest decyzja. Przewodniczącego Rady powołują członkowie Rady. Zwyczajni członkowie są wybierani proporcjonalnie do gwarantowanych depozytów posiadanych przez każdy

⁽⁹⁾ Dyrektywa 94/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. L 135 z 31.5.1994, s. 5).

⁽¹⁰⁾ Zob. art. 3 ust. 1 dyrektywy 94/19/WE.

⁽¹¹⁾ „Le banche italiane aderiscono a uno dei sistemi di garanzia dei depositanti istituiti e riconosciuti in Italia. Le banche di credito cooperative aderiscono al sistema di garanzia dei depositanti costituito nel loro ambito”.

⁽¹²⁾ FITD na swojej stronie internetowej opisuje się jako obowiązkowe konsorcjum (*consorzio obbligatorio*).

⁽¹³⁾ Banki spółdzielcze nie mogą stać się członkami FITD. Muszą one zostać członkami Fondo di Garanzia dei Depositanti del Credito Cooperativo, systemu gwarantowania depozytów ustanowionego w ramach sieci banków spółdzielczych.

⁽¹⁴⁾ Zob. art. 25 statutu FITD i art. 9 i 14 załącznika do statutu.

⁽¹⁵⁾ Zob. art. 3–15 statutu FITD (*Statuto*).

bank, a zatem w korzystniejszej sytuacji znajdują się więksi uczestnicy, chociaż zapewnia się, aby mniejsze banki były również reprezentowane⁽¹⁶⁾. Zwykli członkowie Rady, obecnie w liczbie 23, reprezentują w większości największe banki członkowskie⁽¹⁷⁾; obecnie dwóch przedstawicieli ma każdy z następujących banków: Unicredit, Intesa Sanpaolo oraz Monte dei Paschi di Siena. Przewodniczący Associazione Bancaria Italiana (ABI) jest również członkiem Rady.

2) Drugim organem zarządzającym jest Komitet Wykonawczy⁽¹⁸⁾, którego decyzje zapadają zwykłą większością głosów członków obecnych na posiedzeniu, na którym podejmowana jest decyzja. Jego członkami są Przewodniczący Rady, Zastępca Przewodniczącego Rady, który pełni również funkcję Zastępcy Przewodniczącego Komitetu, oraz sześciu innych członków Rady.

(37) O środkach wsparcia w postaci finansowania i gwarancji decyduje Komitet Wykonawczy⁽¹⁹⁾, natomiast o nabyciu udziałów kapitałowych i innym wsparciu technicznym decydować musi Rada na wniosek Komitetu Wykonawczego⁽²⁰⁾.

3. ŚRODKI

(38) Wsparcie FITD, które Banca d'Italia zatwierdził w dniu 7 lipca 2014 r., składa się z następujących środków:

- 1) *środek 1*: bezzwrotnego wkładu w wysokości 265 mln EUR na pokrycie ujemnego kapitału własnego Tercas;
- 2) *środek 2*: trzyletniej gwarancji w wysokości 35 mln EUR na pokrycie ryzyka kredytowego związanego z niektórymi ekspozycjami Tercas [...] ⁽²¹⁾. Dłużnicy w pełni spłacili te ekspozycje (dwa kredyty podlegające jednorazowej spłacie o terminie zapadalności przypadającym na dzień 31 marca 2015 r.) w terminie zapadalności, a zatem gwarancja wygasła bez konieczności jej zastosowania;
- 3) *środek 3*: kwoty do 30 mln EUR jako gwarancji na pokrycie dodatkowych kosztów, które mogą wynikać z zapłaty podatku od *środek 1*. Taka zapłata podatku byłaby konieczna, jeżeli uznano by, że *środek 1* nie jest zwolniony z podatku na mocy prawa włoskiego (*). Zgodnie z odpowiednim prawodawstwem dane zwolnienie z podatku w odniesieniu do środków wsparcia podjętych przez FITD podlegało zatwierdzeniu przez Komisję Europejską. W tej sytuacji FITD przekazał Tercas pełną kwotę 30 mln EUR przed podjęciem przez Komisję decyzji o zwolnieniu z podatku.

4. PODSTAWA WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

(39) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja doszła do wstępnego wniosku, że środki, których nie zgłoszono, mogą wiązać się z pomocą państwa w rozumieniu art. 107 Traktatu i że pojawiły się wątpliwości co do ich zgodności z rynkiem wewnętrznym.

(40) Zgodnie ze wstępnym ustaleniem Komisji środki wsparcia podejmowane przez FITD można było przypisać państwu włoskiemu, a zasoby FITD znajdowały się pod kontrolą publiczną. FITD działał zgodnie z mandatem publicznym określonym przez państwo: podstawą uznania FITD za obowiązkowy system gwarantowania

⁽¹⁶⁾ *Consiglio*: zob. art. 12 ust. 3 statutu FITD.

⁽¹⁷⁾ Zob. art. 13 ust. 10 statutu FITD. Każdy z niżej wymienionych banków ma obecnie po jednym przedstawicielu: dwóch przedstawicieli ma każdy z następujących banków: Unicredit, Intesa Sanpaolo oraz Monte dei Paschi di Siena. Credem, Credito Valtellinese, BNL, Deutsche Bank, Cariparma, Veneto Banca, CheBanca, BPM, Banco Desio e della Brianza, UBI, Banca di Credito Popolare Torre del Greco, Cassa di Risparmio di Rimini, Banca Popolare Pugliese, Unipol Banca, Banco Popolare, Banca Popolare dell'Emilia Romagna oraz Banca del Piemonte.

⁽¹⁸⁾ *Comitato di gestione*: zob. art. 16–18 statutu FITD.

⁽¹⁹⁾ Artykuł 17 ust. 1 lit. a) statutu FITD.

⁽²⁰⁾ Artykuł 14 ust. 1 lit. e) statutu FITD.

⁽²¹⁾ Artykuł 1 ust. 627 i 628 ustawy o stabilności z 2014 r. (ustawa nr 147/2013): „627. Do celów reorganizacji gospodarczej i finansowej banków objętych specjalnym zarządzeniem środki wsparcia podjęte przez FITD nie stanowią części przychodów tych banków. 628. Ustęp 627 wchodzi w życie jedynie po zatwierdzeniu przez Komisję Europejską”.

(*) Informacje poufne.

depozytów była ustawa o bankowości – w art. 96a ustawy o bankowości FITD zezwolono na interwencję w sposób inny niż spłacenie deponentów w razie likwidacji, a Banca d'Italia zatwierdził statut FITD. Ponadto za każdym razem, gdy FITD podejmował interwencję w przypadkach innych niż likwidacja lub za pomocą innych środków, musiała ona zostać zatwierdzona przez państwo włoskie za pośrednictwem Banca d'Italia.

- (41) W kwestii istnienia korzyści o charakterze selektywnym Komisja zauważyła, że FITD nie działał jako prywatny inwestor, ponieważ wniósł bezzwrotny wkład na pokrycie wspomnianego ujemnego kapitału własnego, a za gwarancje udzielone na rzecz Tercas nie nakładał żadnej opłaty. Środki umożliwiły Tercas uniknięcie wycofania się z rynku, co spółka ta prawdopodobnie musiałaby zrobić przy braku takiego wsparcia.
- (42) Komisja doszła do wstępnego wniosku, że środki miały charakter selektywny, uwzględniając, iż dotyczyły wyłącznie Tercas, oraz że zakłócały konkurencję poprzez uchronienie Tercas przed niewypłacalnością i wycofaniem się z rynku. Ponadto Tercas konkurował z zagranicznymi przedsiębiorstwami, co wpływało na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (43) Komisja uznała, że jeśli środki 1, 2 i 3 stanowiły pomoc, to zostały przyznane z naruszeniem zobowiązania wynikającego z art. 108 ust. 3 Traktatu.

5. UWAGI WŁOCH I ZAINTERESOWANYCH STRON

5.1. Zasoby państwowe i możliwość przypisania środka państwu

5.1.1. Uwagi Włoch ⁽²²⁾

- (44) Włochy stwierdziły, że przedmiotowe środki wsparcia nie są obowiązkowe, ponieważ czas, zakres i wybór środków pozostaje całkowicie w kompetencji Fondo Interbancario di Tutela dei Depositi (FITD). Co więcej, środki te nie są bezpośrednio porównywalne z obowiązkowymi zadaniami, o których mowa w ustawie o bankowości: zamiast tego bezpośrednio zmierzają do osiągnięcia innego celu, lub w każdym razie dodatkowego celu, mianowicie pomagając bankom znajdującym się w trudnej sytuacji. Jakakolwiek zbieżność celów pod względem ochrony deponentów jest czysto przypadkowa. W tym kontekście odniesienie Komisji do wyroku w sprawie Austriackiej ustawy o ekologicznej energii elektrycznej ⁽²³⁾ jest niewłaściwe. Sprawa ta dotyczyła zasady ustanawiającej zwolnienie z podatku, które z definicji miało charakter publiczny, a zatem uzasadniało domniemanie możliwości przypisania środka państwu.
- (45) Ponadto Włochy twierdzą, że interpretacja zaproponowana przez Komisję, która jest oparta na rodzaju domniemania, że pomoc państwa istnieje w każdej interwencji dokonywanej w ramach systemu gwarantowania depozytów, nie ma podstawy w odniesieniu do dyrektywy 2014/49/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie systemów gwarantowania depozytów ⁽²⁴⁾ (która nie została transponowana przez Włochy i w przypadku której termin transpozycji jeszcze nie upłynął w momencie przyjmowania środków). Interpretacja Komisji w zakresie tego punktu nie ma także podstaw w komunikacie bankowym z 2013 r. ⁽²⁵⁾. Dokładniej rzecz ujmując, zgodnie z pkt 63 Komunikatu celem ustalenia, czy jakakolwiek decyzję dotyczącą wykorzystania funduszy gwarancyjnych depozytów można przypisać państwu, należy przeprowadzić szczegółową ocenę poszczególnych przypadków, chociaż art. 11 dyrektywy 2014/49/UE nie nakłada ogólnego obowiązku wcześniejszego powiadomienia o wszelkich środkach podjętych z funduszu gwarancyjnego. Wcześniejsze zgłoszenie do Komisji jest konieczne wyłącznie w przypadku ustalenia, że środek wsparcia stanowi pomoc po dokonaniu analizy konkretnego przypadku.
- (46) Co się tyczy możliwości przypisania środka FITD Włochom, Włochy opierają swoją analizę na badaniu możliwości przypisania przeprowadzonym w sprawie Stardust Marine ⁽²⁶⁾, które, jak twierdzą, nie jest zadowalające w przypadku przedmiotowej sprawy z następujących powodów. Po pierwsze, FITD jest podmiotem prawa prywatnego i podejmuje wszystkie decyzje na walnym zgromadzeniu i za pośrednictwem organów zarządzających, których wszyscy członkowie są przedstawicielami banków członkowskich i którzy działają

⁽²²⁾ Włoski organ publiczny, który zgłosił uwagi do Komisji to włoskie Ministerstwo Gospodarki i Finansów.

⁽²³⁾ Austria przeciwko Komisji (austriacka ustawa o ekologicznej energii elektrycznej), sprawa T-251/11, EU:T:2014:1060.

⁽²⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 149).

⁽²⁵⁾ Zob. komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. zasad pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat bankowy”) (Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1).

⁽²⁶⁾ Francja przeciwko Komisji, sprawa C-482/99, EU:C:2002:294.

całkowicie niezależnie. Proces podejmowania decyzji w odniesieniu do środków wsparcia jest całkowicie niezależny i nie przewiduje się aktywnego uczestnictwa Banca d'Italia lub jakiegokolwiek innego organu publicznego. Fakt, że przedstawiciel Banca d'Italia uczestniczy w spotkaniach organów zarządzających FITD nie może być interpretowany jako wskaźnik aktywnego uczestnictwa Banca d'Italia w procesie podejmowania decyzji, ponieważ przedstawiciel pełni jedynie rolę biernego obserwatora.

- (47) Włochy twierdzą także, że uprawnienie Banca d'Italia do zatwierdzenia statutu FITD i jego zmian oraz do udzielenia zezwolenia na wdrożenie indywidualnych środków nie ma wpływu na autonomiczne podejmowanie decyzji przez FITD, ponieważ jest ono ograniczone do samego udzielenia zezwolenia *ex post* przez Banca d'Italia, który jest organem nadzorującym i kierującym zarządzaniem w sytuacji kryzysowej, zgodnie z ustawą o bankowości. Decyzja Banca d'Italia stanowi ratyfikację, która jest ograniczona do formalnej kontroli z mocą wsteczną w zakresie legalności prywatnej decyzji, która już jest kompletna pod każdym względem. Przedstawiona analiza potwierdza fakty, a w szczególności zlecenie przez Banca d'Italia udzielenia zezwolenia na środek FITD w sytuacji, kiedy Banca d'Italia zdaje sobie sprawę, że nie przeprowadził żadnego dochodzenia w sprawie zasadności wyborów dokonanych przez FITD. Na potwierdzenie tego argumentu Włochy twierdzą, że przedmiotowa sprawa stanowi wyraźną analogię do sprawy ⁽²⁷⁾ Sicilcassa, w której Komisja stwierdziła, że środek nie stanowi pomocy państwa ze względu na decyzyjny udział jednostek prywatnych.
- (48) Włochy są zdania, że dowód, o którym mówiła Komisja w decyzji o wszczęciu postępowania, nie stanowi ingerencji po stronie Banca d'Italia w procesie podejmowania decyzji przez FITD. Po pierwsze, mimo iż Banca d'Italia powołał specjalnego zarządcę, nie ma on uprawnień, aby bezpośrednio wpłynąć na decyzję FITD celem przyznania finansowania bankowi znajdującemu się w trudnej sytuacji. Zamiast tego specjalny zarządca działa jako kierownik i przedstawiciel prawny banku w zakresie specjalnego zarządu, a nie w imieniu Banca d'Italia. Innymi słowy przejmuje on wszystkie uprawnienia rozwiązanych organów zarządzających w obszarze prawa prywatnego. Po drugie, Włochy zaprzeczają, że istnieje rzeczywiście jakiś powód ingerencji po stronie Banca d'Italia. Fragment notatki prasowej Dyrektora Generalnego w sprawie FITD z dnia 28 maja 2014 r., w której wskazuje on, że przedstawiciel Banca d'Italia „poprosił fundusz o wypracowanie zrównoważonego porozumienia z BPB celem pokrycia ujemnego kapitału własnego”, należy rozumieć jako wyraz nadziei, a nie jako polecenie. Ponadto Włochy zauważają, że żaden z protokołów do decyzji podjętych przez organy zarządzające FITD w odniesieniu do działania mającego na celu udzielenie Tercas pomocy nie zawiera jakiegokolwiek stanowiska Banca d'Italia, które mogłoby sugerować, że wywierał on wpływ na fundusz.

5.1.2 Uwagi Banca d'Italia ⁽²⁸⁾

- (49) W swoich uwagach dotyczących decyzji o wszczęciu postępowania Banca d'Italia zaprzecza, że środki wsparcia FITD można przypisać państwu, ponieważ:
- 1) pod względem wspierania instytucji kredytowych FITD nie wypełnia publicznego mandatu politycznego;
 - 2) Banca d'Italia nie decyduje wspólnie z FITD o podjęciu interwencji w celu wsparcia określonego przedsiębiorstwa, ani ogólnie, ani w przedmiotowej sprawie, oraz nie sprawdza, czy FITD działa zgodnie z jakimkolwiek przyznanym mu publicznym mandatem politycznym;
 - 3) przedmiotowa sprawa znacznie się różni od środków pomocy państwa, z których skorzystały Dania, Hiszpania i Polska, przywołanych w przypisie 28 do decyzji o wszczęciu postępowania, w której Komisja stwierdziła, że zasoby stosowane w środkach w odniesieniu do systemów gwarantowania depozytów zostały udostępnione organom publicznym i dlatego środki można było przypisać państwu.
- (50) Co się tyczy pierwszego punktu, według Banca d'Italia jedyny mandat publiczny w zakresie systemów gwarantowania depozytów ma na celu spłacenie deponentów: ostatniego zdania art. 96a ust. 1 ustawy o bankowości, w którym zezwala się FITD na interwencję w inny sposób niż poprzez bezpośrednie spłacanie depozytów gwarantowanych w postępowaniu likwidacyjnym, nie można interpretować ani jako dowodu przypisania państwu środków wdrożonych przez FITD, innych niż wypłata na rzecz deponentów, ani jako przyznania FITD mandatu publicznego. Przepis ten pozwala jedynie na odwołanie się do innych rodzajów interwencji.

⁽²⁷⁾ Decyzja Komisji 2000/600/WE z dnia 10 listopada 1999 r. w sprawie warunkowego zatwierdzenia pomocy udzielonej przez Włochy na rzecz banków publicznych Banco di Sicilia i Sicilcassa (Dz.U. L 256 z 10.10.2000, s. 21).

⁽²⁸⁾ Banca d'Italia przedstawił swoje uwagi jako strona trzecia i dlatego też nie przedstawiono ich razem z uwagami Włoch w tej sekcji. Jednakże z uwagi na to, że Banca d'Italia jest instytucją publiczną, a jego działania stanowią w związku z tym działania państwa członkowskiego, aby działania te nie wykraczały poza zakres art. 107 Traktatu na podstawie tego, że jest on konstytucyjnie niezależnym organem, odniesienia do „Włoch” zawarte w sekcji niniejszej Decyzji zatytułowanej „Ocena środków” obejmują Banca d'Italia.

- (51) Odniesienie do upadłości instytucji kredytowych w dyrektywie 2014/49/UE wskazuje jedynie, że rolą środków jest zwykle ograniczenie kosztów interwencji po stronie systemów gwarantowania depozytów poprzez unikanie konieczności spłacania deponentów, a tym samym zapobiegnięcie upadłości banków. Fakt, że dyrektywa 2014/49/UE nie nakłada warunku, zgodnie z którym środki wsparcia w zakresie systemu gwarantowania depozytów powinny być zgłaszane do Komisji, oznacza, że wydanie zgody w odniesieniu do takich środków samo w sobie nie wskazuje, iż systemowi gwarantowania depozytów przyznano tym samym mandat publiczny.
- (52) Banca d'Italia utrzymuje również, że art. 29 statutu FITD, zgodnie z którym FITD może interweniować w celu wsparcia banku objętego specjalnym zarządem tylko „jeżeli istnieją uzasadnione szanse na odzyskanie i jeżeli koszty można uznać za mniejsze, niż te, które zostałyby poniesione w przypadku likwidacji”, wskazuje na coś zupełnie innego niż twierdzenie Komisji dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania, że Włochy wybrały swój system gwarancji depozytów w celu interwencji, „aby zapobiec upadłości instytucji kredytowej”.
- (53) Ponadto fakt, że Banca d'Italia musi zatwierdzić środki wsparcia wdrożone przez FITD nie wskazuje na to, że FITD dąży do osiągnięcia celu leżącego w interesie publicznym. Twierdzenie inaczej oznaczałoby, że wszystkie działania bankowe objęte nadzorem Europejskiego Banku Centralnego (EBC) lub Banca d'Italia były działalnościami podyktowanymi polityką publiczną. Co więcej, Banca d'Italia ma obowiązek działać niezależnie od państwa na mocy art. 19 Rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013 ⁽²⁹⁾.
- (54) Co się tyczy drugiego punktu, Banca d'Italia wykonuje przysługujące jej uprawnienia tylko w odniesieniu do celów w zakresie ochrony deponentów, stabilizacji systemu bankowego oraz należytego i ostrożnego zarządzania bankami (art. 5 ustawy o bankowości), Art. 96b ust. 1 lit. b) ustawy o bankowości, w którym stwierdza się, że Banca d'Italia „koordynuje działalność systemów gwarantowania poprzez ustanawianie zasad dotyczących kryzysów w sektorze bankowym i prowadzenie działalności nadzorczej”, jedynie nakłada na Banca d'Italia ogólne uprawnienie, którego celem jest zapewnienie, aby działania podejmowane w ramach systemów gwarantowania depozytów były zgodne z wykonywaniem jego własnych uprawnień nadzorczych; to uprawnienie jest wykonywane tylko w drodze zatwierdzenia wdrożonych środków.
- (55) Z uwagi na to, że Banca d'Italia ma obowiązek działać niezależnie od państwa, wykonywania jego uprawnień wobec FITD, kiedy FITD podejmuje działania mające na celu wsparcie banku, nie można rozpatrywać w kategorii kontroli państwa w zakresie wykorzystania zasobów ani wiązać go z jakimkolwiek mandatem publicznym. Przedmiotowa sprawa jest zatem analogiczna do sprawy *Doux Élevage* ⁽³⁰⁾.
- (56) Co więcej, Banca d'Italia twierdzi, że nie przyczynił się ani do opracowania ani do wdrożenia środków wsparcia na rzecz FITD oraz że jakikolwiek kontakt między Banca d'Italia i FITD przed formalnym przedłożeniem wniosku FITD o zatwierdzenie przez Banca d'Italia nie może być uznawany za przyczynianie się do osiągnięcia tych środków. Banca d'Italia zapewnił jedynie wstępne wytyczne, wyłącznie na podstawie parametrów legislacyjnych, które regulowałyby późniejszą procedurę zatwierdzenia.
- (57) Fakt, że Banca d'Italia powołał i nadzorował specjalnego zarządcę, nie miał wpływu na przedmiotową sprawę z uwagi na to, że zadania i cele działalności specjalnego zarządcy nie różnią się znacznie od zadań i celów „zwykłego” dyrektora przedsiębiorstwa prywatnego w stanie kryzysu, tak więc specjalny zarządca nie działał w imieniu Banca d'Italia.
- (58) Przedstawiciel Banca d'Italia, który uczestniczył w posiedzeniach Rady FITD oraz Komitetu Wykonawczego, pełnił jedynie rolę obserwatora i nie miał prawa głosu. Fakt, że spór między FITD a BPB dotyczący skali ujemnego kapitału własnego Tercas został rozstrzygnięty przez arbitra wyznaczonego przez Banca d'Italia, jest nieistotny, ponieważ to właśnie te strony, w pełni niezależnie i za obopólną zgodną, zwróciły się do Banca d'Italia o zaproponowanie osoby, którą potem wyznaczyły na arbitra. BPB nie zgodziłaby się poprosić Banca d'Italia o wyznaczenie arbitra, gdyby Banca d'Italia odgrywał zarządzającą i strategiczną rolę w FITD.
- (59) Co się tyczy trzeciego punktu, przedmiotowa sprawa różni się od tej przywołanej w motywie 44 decyzji o wszczęciu postępowania, w którym Komisja stwierdziła, że interwencja w ramach systemu gwarantowania depozytów w okresie restrukturyzacji i likwidacji banków stanowiła pomoc państwa.

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzające Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. L 287 z 29.10.2013, s. 63).

⁽³⁰⁾ Wyrok w sprawie nr C-677/11 *Doux Élevage SNC* i inni, EU:C:2013:348, w szczególności pkt 41.

- (60) W przypadku duńskiego programu likwidacji ⁽³¹⁾: 1) krajowe przepisy szczegółowo regulowały warunki uzyskania środków wsparcia; 2) komitet odpowiedzialny za ocenę kosztów poszczególnych wariantów został wyznaczony przez Ministra Spraw Gospodarczych i Finansów; 3) ten sam komitet miał obowiązek ocenić, czy nabywca będzie w stanie zarządzać bankiem znajdującym się w trudnej sytuacji i czy wspomniane rozwiązanie było ekonomicznie uzasadnione; 4) decyzję podjętą przez system gwarantowania depozytów oparto na ocenie i zaleceniach komitetu; 5) rada dyrektorów odpowiedzialna za system gwarantowania depozytów została powołana przez Ministra Spraw Gospodarczych i Finansów; oraz 6) umowa między bankiem dokonującym zakupu i systemem gwarantowania depozytów została zatwierdzona przez ministra.
- (61) W przypadku polskich programów likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych ⁽³²⁾, środki zachęty zapewnione przez system gwarantowania depozytów stanowiły integralną część programu likwidacji w odniesieniu do kas oszczędnościowo-kredytowych, który został opracowany przez władze polskie i zgłoszony Komisji jako pomoc państwa. System gwarantowania depozytów był kontrolowany przez rząd za pośrednictwem praw głosu udzielonym radzie funduszu i w wielu przypadkach Minister Finansów był uprawniony do interwencji i podjęcia bezpośrednich decyzji mających wpływ na funkcjonowanie funduszu. Ponadto przewodniczący rady funduszu, który został powołany przez Ministra Finansów, miał decydujący głos w przypadku równej liczby głosów.
- (62) Jeśli chodzi o decyzję w sprawie restrukturyzacji CAM i Banco CAM w Hiszpanii ⁽³³⁾, władze hiszpańskie skorzystały z pomocy finansowej z Funduszu na rzecz Uporządkowanej Restrukturyzacji Banków (FROB) ⁽³⁴⁾, z funduszu przeznaczonego na wspomnianą pomoc w procesie likwidacji i kontrolowanego przez państwo oraz z hiszpańskiego funduszu gwarantowania depozytów. Decyzja Funduszu dotycząca interwencji nie była decyzją niezależną, lecz częścią szerszej restrukturyzacji oraz działań ratujących podjętych i wdrożonych przez władze hiszpańskie.

5.1.3 Uwagi innych zainteresowanych stron

- (63) Po pierwsze, inne zainteresowane strony mianowicie FITD, BPB i Tercas zgłosiły ogólną uwagę dotyczącą tego, że charakter publiczny zasobów i możliwości przypisania środka państwu stanowią dwa odrębne warunki, które muszą zostać spełnione. W związku z tym zasoby podmiotów prywatnych nie mogą być traktowane jako publiczne w wyniku oceny, że wykorzystanie wspomnianych zasobów można przypisać państwu.
- (64) Wspomniane trzy zainteresowane strony twierdzą, że Komisja myliła się, twierdząc, że jest wysoce prawdopodobne, że w ramach systemów gwarantowania depozytów zapewniana jest pomoc państwa, ponieważ działają one na podstawie mandatu publicznego i pozostają pod kontrolą organów publicznych. Strony te wskazują, że w komunikacie bankowym z 2013 r. nie ma wzmianki dotyczącej systemów gwarantowania depozytów stanowiących pomoc państwa oraz że dyrektywa 94/19/WE nie mówi nic na temat zgodności z zasadami pomocy państwa w odniesieniu do środków wdrożonych jako alternatywa wobec wypłaty na rzecz deponentów oraz że w dyrektywie 2014/49/UE przedstawiono neutralne stanowisko w odniesieniu do zgodności wspomnianych środków z zasadami pomocy państwa.
- (65) Wspomniane zainteresowane strony są zdania, że Komisja doszła do wstępnego wniosku, iż działania podjęte przez FITD można było przypisać państwu tylko dlatego, że takie działania są wymagane przez prawo, natomiast w sprawie PreussenElektra ⁽³⁵⁾ i Doux Élevage ⁽³⁶⁾ Trybunał Sprawiedliwości wyraźnie stwierdził, że fakt, iż środek był wymagany przez prawo krajowe, nie mógł nadać mu charakteru pomocy państwa. W sprawie austriackiej ustawy o ekologicznej energii elektrycznej ⁽³⁷⁾, Sąd wziął pod uwagę wiele dodatkowych elementów, które wskazywały na utrzymujący się wpływ i kontrolę państwa nad ÖMAG, spółką akcyjną odpowiedzialną za kontrolowanie przedmiotowego środka.
- (66) Wspomniane zainteresowane strony są zdania, że właściwa interpretacja przepisów włoskich oraz mechanizmów podejmowania decyzji w odniesieniu do FITD w zakresie środków wsparcia, których celem było uniknięcie nieodwracalnych kryzysów w sektorze bankowym, ukazuje bezzasadność dowodów przytoczonych przez Komisję na poparcie jej wstępnego wniosku, zgodnie z którym działania podjęte przez FITD są równoznaczne

⁽³¹⁾ Decyzja Komisji z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie SA.33001 (11/N) – Dania – Część B – poprawka do duńskiego programu likwidacji instytucji kredytowych (Dz.U. C 271 z 14.9.2011, s. 1).

⁽³²⁾ Decyzja Komisji z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie SA.37425 (13/N) – Polska – Credit unions orderly liquidation scheme (Dz.U. C 210 z 4.7.2014, s. 1).

⁽³³⁾ Decyzja Komisji C(2012) 3540 z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie SA.34255 (12/N) – Hiszpania – Restrukturyzacja CAM i Banco CAM (Dz.U. C 173 z 19.6.2013, s. 1).

⁽³⁴⁾ Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria.

⁽³⁵⁾ Sprawa C-379/98, EU:C:2001:160, w szczególności pkt 61 i następane.

⁽³⁶⁾ Zob. przypis 30.

⁽³⁷⁾ Zob. przypis 23.

z wypełnianiem mandatu publicznego. Opierają one swój argument na twierdzeniu, że zgodnie z art. 96a ustawy o bankowości systemy gwarantowania *mogą być związane z innymi typami i formami interwencji* ⁽³⁸⁾. Środki nie są obowiązkowe, co zrywa połączenie między działaniami FITD i zadaniem przewidzianym w jego statucie.

- (67) Wspomniane trzy zainteresowane strony podkreślają, że od momentu założenia FITD w 1987 r., przed wejściem w życie art. 96a ustawy o bankowości, poza spłatą deponentów dostępne były również inne formy działania.
- (68) FITD podnosi, że jest podmiotem prawa prywatnego kontrolowanym i zarządzanym przez swoje banki członkowskie i że służy jako instrument podejmowania środków, które można bezpośrednio przypisać jego bankom członkowskim, korzystając z zasobów należących w dalszym ciągu do banków członkowskich. Co więcej, decyzję o udzieleniu Tercas wsparcia podjęły organy zarządzające FITD, które składają się w całości z przedstawicieli banków członkowskich. Dowody w postaci dokumentów pokazują, że organy zarządzające FITD dokładnie oceniły możliwe rozwiązania alternatywne i zastosowanie wymogu najmniejszych kosztów, aby lepiej chronić interesy banków członkowskich poprzez redukcję kosztów i ryzyka interwencji.
- (69) FITD twierdzi, że jego organ zarządzający samodzielnie podjął decyzję w sprawie tego, czy, kiedy i jak należy wdrożyć środki wsparcia, z jedynym zastrzeżeniem, że działanie musi być mniej kosztowne niż spłata deponentów. Wdrażając środki wsparcia, FITD nie działa w ramach jakiegokolwiek mandatu publicznego. Statut FITD jest w pełni zgodny z przepisami prawnymi regulującymi sektor, również w zakresie, w jakim nie przewiduje się w nim innej formy alternatywnego działania lub wyraźnie zakazuje się podejmowania takiego działania. Żaden podmiot publiczny nie może zobowiązać FITD do interwencji, a celem następczego zatwierdzenia przez Banca d'Italia jest wyłącznie zapewnienie weryfikacji tego, czy działania podejmowane na rzecz banku będącego beneficjentem są odpowiednie z perspektywy nadzoru ostrożnościowego i czy są zgodne z potrzebą ochrony deponentów i ze stabilnością systemu bankowego.
- (70) Ponadto trzy zainteresowane strony wskazują, że zgodnie ze statutem FITD członkostwo w nim nie jest obowiązkowe i że banki mogą postanowić o utworzeniu alternatywnego systemu gwarantowania depozytów, do którego będą należeć. Wskazują na istnienie systemu gwarantowania depozytów Fondo di Garanzia dei Depositanti del Credito Cooperativo, w szczególności dla banków spółdzielczych ⁽³⁹⁾, które nie są członkami FITD.
- (71) Wspomniane zainteresowane strony twierdzą, że państwo w żaden sposób nie ingeruje w powoływanie członków organów zarządzających FITD ani w jego proces decyzyjny (fakt, że Banca d'Italia uczestniczy jako obserwator bez praw głosu, pozostaje bez wpływu na niezależne podejmowanie decyzji przez FITD). Podnoszą, że w swojej decyzji w sprawie ratowania duńskiego banku Roskilde ⁽⁴⁰⁾ Komisja stwierdziła, iż podmiot, który udzielił gwarancji, podejmował swoje decyzje niezależnie, po czym doszła do wniosku, że wsparcie nie wiązało się z żadnymi zasobami państwowymi, jeżeli bankowi znajdującemu się w sytuacji kryzysowej gwarancji udzieliło stowarzyszenie zrzeszające banki krajowe i założone wyłącznie przez takie banki do celów wspierania instytucji finansowych. Odnosząc się do sprawy EARL Salvat père et fils ⁽⁴¹⁾, trzy zainteresowane strony przyjęły stanowisko, że istnienie pomocy państwa można stwierdzić wyłącznie wtedy, gdy państwo jest obecne w organach decyzyjnych danej organizacji i jeżeli jest w stanie narzucić własne decyzje.
- (72) Trzy zainteresowane strony stwierdziły, że FITD jest podmiotem reprezentującym interesy swoich banków członkowskich i że uprawnienia nadane Banca d'Italia w odniesieniu do działań FITD umożliwiają Banca d'Italia jedynie realizację swoich ogólnych celów nadzorczych, a mianowicie monitorowanie prawidłowego i ostrożnego zarządzania podmiotami, które nadzoruje, oraz ochronę interesów deponentów. Mając na uwadze ogólny charakter zadania Banca d'Italia polegającego na koordynacji działań systemów gwarantowania depozytów za pomocą zasad dotyczących kryzysów bankowych i własnych działań nadzorczych, to zadanie nie może służyć jako dowód na to, że zasoby FITD podlegały nieprzerwanej kontroli państwa.
- (73) Fakt, że Banca d'Italia powołuje specjalnego zarządcę dla banku znajdującego się w sytuacji kryzysowej, nie wskazuje na powiązanie ze sferą publiczną, ponieważ podstawa prawna tego uprawnienia (art. 70 i nast. ustawy o bankowości) ma zasadniczo techniczny charakter, a jej uzasadnienie i założenia wiążą się ze specyficznymi cechami sektora. Co więcej, same wskazania, że środek służy realizacji celów leżących w interesie publicznym, nie wystarczają do wykazania, iż stanowi on pomoc państwa ⁽⁴²⁾.

⁽³⁸⁾ Kursywę dodano.

⁽³⁹⁾ *Banche di credito cooperativo*.

⁽⁴⁰⁾ Decyzja Komisji z dnia 31 lipca 2008 r. w sprawie NN 36/08 – Dania – Roskilde bank A/S (Dz.U. C 238 z 17.9.2008, s. 5).

⁽⁴¹⁾ EARL Salvat père & fils przeciwko Komisji, sprawa T-136/05, EU:T:2007:295, pkt 154.

⁽⁴²⁾ Opinia rzecznika generalnego Watheleta w sprawie Doux Élevage.

- (74) Uprawnienie Banca d'Italia do zatwierdzania wdrożenia poszczególnych środków na podstawie art. 96b ust. 1 lit. d) ustawy o bankowości i art. 3 ust. 2 statutu FITD nie pozbawia FITD możliwości dokonania własnej niezależnej oceny tego, czy należy wdrożyć środki alternatywne, a w przypadku gdy taka konieczność zostanie stwierdzona – oceny, w jakim czasie, kwocie i formie należy je podjąć. *Zatwierdzenie działań FITD przez Banca d'Italia jest jedynie weryfikacją ex post decyzji podejmowanych niezależnie przez FITD, a weryfikację tę stosuje się w celu zapewnienia zabezpieczenia ogólnych interesów, za które odpowiada Banca d'Italia.*
- (75) Wspomniane trzy zainteresowane strony odnoszą się również do decyzji Komisji w sprawie pomocy na rzecz Banco di Sicilia i Sicilcassa⁽⁴³⁾, w której Komisja stwierdziła, że interwencja FITD na rzecz tych banków nie stanowiła pomocy państwa, bez analizowania roli Banca d'Italia w odniesieniu do działań FITD.
- (76) Wspomniane trzy zainteresowane strony podnoszą, że – podobnie jak w sprawie *Doux Élevage* – nadzór publiczny FITD nie wykracza poza wykonywanie jedynie weryfikacji formalnej ważności i legalności działań FITD; nie rozciąga się on na weryfikację politycznej adekwatności ani zgodności z polityką realizowaną przez organy publiczne: podobnie jak w sprawie *Doux Élevage*, tak i w tym wypadku FITD sam decyduje o sposobie wykorzystania swoich zasobów. Podobnie w sprawie *Pearle*⁽⁴⁴⁾ rząd niderlandzki potwierdził, że statuty przyjmowane przez organy takie jak HBA, w których narzucano składki będące przedmiotem odnośnej sprawy, wymagały zatwierdzenia przez organy publiczne.
- (77) FITD wskazuje, że specjalny zarządca, chociaż powołany przez Banca d'Italia, nie jest przedstawicielem organu nadzorczego. Specjalny zarządca działa w ramach szerokich uprawnień dyskrecyjnych i z własnej inicjatywy. Może on jedynie zwrócić się do FITD z wnioskiem o podjęcie działania, ale FITD w żadnym stopniu nie jest związany tym wnioskiem i ma swobodę w zakresie podejmowania alternatywnych środków leżących w najlepszym interesie swoich banków członkowskich. W przedmiotowej sprawie specjalny zarządca nie zastąpił zgromadzenia ogólnego banku, które było jedynym organem uprawnionym do zatwierdzania operacji o wyjątkowym charakterze. Co więcej, zatwierdzenie przez Banca d'Italia następuje dopiero po podjęciu przez FITD własnej niezależnej decyzji o interwencji. Zatwierdzenie to stanowi część zwykłej roli nadzorczej Banca d'Italia. Przedstawiciel Banca d'Italia, który uczestniczył w posiedzeniach Rady FITD oraz Komitetu Wykonawczego, pełni jedynie rolę obserwatora i nie ma prawa głosu.
- (78) Arbitr w sporze między FITD a BPB dotyczącym wysokości ujemnego kapitału własnego Tercas został powołany nie przez Banca d'Italia, ale przez same strony (FITD i BPB) zgodnie z zaleceniem Banca d'Italia. Co więcej, powołanie arbitra miało na celu rozstrzygnięcie przedmiotowego sporu; podjęcie jakiegokolwiek decyzji dotyczącej opłacalności środków z perspektywy banków członkowskich pozostało w pełni w gestii FITD.
- (79) Przywołane przez Komisję sprawy dotyczące systemów gwarantowania depozytów nie są porównywalne z przedmiotową sprawą. Wspomniane trzy zainteresowane strony przedstawiły te same argumenty jak Włochy w tym względzie, dodając, że sprawy duńskiego programu likwidacji i polskiego programu likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych dotyczyły środków podjętych przez systemy gwarancji w związku z likwidacją banków, a nie środków wdrożonych do celów ochronnych służące długoterminowej naprawie sytuacji banków.

5.2. Korzyść

5.2.1. Uwagi Włoch

- (80) Włochy twierdzą, że Komisja stosuje test prywatnego inwestora opracowany w kontekście ostatnich spraw restrukturyzacji banków („test podziału obciążenia”), nie uwzględniając faktu, że test podziału obciążenia nie ma znaczenia dla oceny racjonalności działań jednostki prywatnej, ponieważ jego celem jest przede wszystkim ochrona interesów ogółu społeczeństwa (wszystkich podatników), a nie konkretnych interesów podmiotów, które bezpośrednio odczuwają konsekwencje trudnej sytuacji banku (takie jak FITD). Ponadto FITD spełnił zasadę najmniejszych kosztów. Podejmując decyzję o interwencji w celu wsparcia Tercas, FITD szukał rozwiązania, które byłoby najmniej uciążliwe finansowo dla jego banków członkowskich, opierając się na opinii renomowanej firmy doradczej i długich dyskusjach z Radą i Komitetem Wykonawczym.
- (81) Włochy twierdzą, że kiedy Komisja porównała reorganizację Tercas do scenariusza alternatywnego, w którym przewidziano likwidację, nie przytoczyła właściwych danych liczbowych. Środek naprawy a scenariusz, w którym przewidziano likwidację, powinno się porównać po odliczeniu pozycji [...], a tego zagrożenia nie oceniono przy szacowaniu kosztu likwidacji. To odliczenie prowadzi do wyniku, jakim jest zobowiązanie o maksymalnej

⁽⁴³⁾ Zob. przypis 27.

⁽⁴⁴⁾ *Pearle i in.*, sprawa nr C-345/02, EU:C:2004:448.

wysokości 295 mln EUR na operację ratowania, natomiast szacowany koszt w scenariuszu likwidacji wyniósł 333 mln EUR. Włochy dochodzą do wniosku, że faktyczna różnica między obydwooma scenariuszami wyniosła prawie 40 mln EUR, a nie 3 mln EUR, jak wskazano we wstępnej opinii przedstawionej przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania.

- (82) Włochy uważają, że działanie FITD jest w każdym wypadku zgodne z testem prywatnego inwestora. Po pierwsze, FITD nie mógł wymagać od Tercas nałożenia na wierzycieli nieuprzywilejowanych obowiązku podziału obciążenia wykraczającego poza warunki umowne poszczególnych kredytów, zgodnie z którymi przewidziano umorzenie jedynie w wypadku likwidacji. Po drugie, nałożenie na wierzycieli nieuprzywilejowanych obowiązku podziału obciążenia tak czy inaczej nie obniżyłoby kosztów, które poniosłyby banki członkowskie FITD. Komisja nie miała racji, twierdząc, że w razie przymusowej likwidacji administracyjnej (*liquidazione coatta amministrativa*) Tercas koszty, które poniosłyby banki członkowskie, a zatem również FITD, zostałyby zminimalizowane, jeżeli wierzycieli nieuprzywilejowanych zmuszono by do udziału w pokrywaniu niektórych strat. Na podstawie dowodów w postaci protokołów posiedzeń Rady i Komitetu Wykonawczego FITD Włochy twierdzą, że środki ostatecznie wdrożone przez FITD pozwalały na uniknięcie ryzyka możliwych działań prawnych, które podjęto by w odpowiedzi na straty poniesione przez wierzycieli nieuprzywilejowanych. Włochy zauważają, że działanie FITD umożliwiło również uniknięcie negatywnego wpływu, jaki na reputację systemu bankowego miałyby brak spłaty podporządkowanych kredytów w razie przymusowej likwidacji administracyjnej Tercas.
- (83) Włochy są zatem zdania, że decyzja FITD o nieangażowaniu podporządkowanych obligatariuszy była rozsądna, zgodna z testem prywatnego inwestora i uchroniła FITD oraz jego banki członkowskie przed narażeniem na dalsze koszty.

5.2.2 Uwagi Banca d'Italia

- (84) Komisja nie otrzymała żadnych uwag od Banca d'Italia w przedmiocie korzyści o charakterze selektywnym uzyskanej dzięki podjętym środkom.

5.2.3 Uwagi innych zainteresowanych stron

- (85) W odniesieniu do stabilności gospodarczej środków w kontekście testu prywatnego inwestora trzy pozostałe zainteresowane strony twierdzą, że podjęte działanie było racjonalnym i uzasadnionym wyborem dla przedsiębiorstwa prywatnego, takiego jak FITD i jego banki członkowskie. Według tych stron niniejsza sprawa jest w oczywisty sposób podobna do sprawy Sicilcassa, w której Komisja stwierdziła, że przedmiotowe środki nie stanowiły pomocy państwa ze względu na decyzyjny udział jednostek prywatnych. Podobnie jak w sprawie Sicilcassa, tak i w tym wypadku FITD działał jako gwarant spłacenia deponentów zgodnie z prawodawstwem dotyczącym systemów gwarantowania depozytów; o działaniach FITD zdecydowały te same organy zarządzające na podstawie tych samych kryteriów, a Banca d'Italia pełnił te same funkcje. Strony te zauważają, że we Włoszech nie ma już żadnych banków objętych kontrolą publiczną, w związku z czym wszyscy członkowie FITD są bankami prywatnymi. FITD może zatem działać jedynie jako jednostka prywatna.
- (86) Trzy zainteresowane strony dokonały przeglądu wcześniejszych spraw, w których FITD⁽⁴⁵⁾ podjął alternatywne środki, i zbadały uzasadnienie takich decyzji, w tym przeanalizowały sprawy z okresu, w którym udział w systemie gwarantowania depozytów był czysto dobrowolny. Przedsiębiorstwa prywatne decydowały się przystąpić do systemu gwarantowania depozytów nawet wtedy, gdy nie były do tego prawnie zobowiązane. Zainteresowane strony odrzucają hipotezę, zgodnie z którą prywatny inwestor *nie byłby narażony na koszty spłaty deponentów* i nie wniósłby *bezwrotnych wkładów* ani nie udzieliłby gwarancji niewiążących się z premią, jak stwierdziła Komisja w decyzji o wszczęciu postępowania.
- (87) Co więcej, trzy zainteresowane strony podkreślają, że działań FITD i jego banków członkowskich nie należy oceniać w kategoriach abstrakcyjnych poprzez odniesienie do hipotetycznego, nieregulowanego scenariusza, ale raczej na podstawie ram prawnych, w których podmioty te działają. Jeżeli, jak ma to miejsce w przedmiotowej sprawie, obowiązek spłaty depozytów do określonej kwoty przewidziany w ramach prawnych oznacza, że ujemny kapitał własny należy pokryć przy zastosowaniu najmniej kosztownego dla banków członkowskich środka, wówczas pokrycie ujemnego kapitału własnego stanowi najbardziej racjonalny wybór z punktu widzenia prywatnego inwestora.

⁽⁴⁵⁾ Banca di Girgenti, Banca di Credito di Trieste SpA – Kreditna Banka (BCT) i Cassa di Risparmi e Depositi di Prato.

- (88) Wspomniane trzy zainteresowane strony podważają argument Komisji, zgodnie z którym koszty spłaty deponentów w razie przymusowej likwidacji administracyjnej Tercas nie mogły zostać uwzględnione przy zastosowaniu testu prywatnego inwestora, ponieważ wynikają one z obowiązków nałożonych na FITD jako na system gwarantowania depozytów zobowiązany do ochrony deponentów dla interesu publicznego. Podnoszą, że w sprawie dotyczącej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Banco Espírito Santo w Portugalii ⁽⁴⁶⁾ Komisja uznała, że do celów zastosowania testu prywatnego inwestora należy w razie likwidacji uwzględnić koszty spłaty deponentów. Co więcej, Komisja nie miała prawa porównywać przedmiotowej sprawy z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Land Burgenland ⁽⁴⁷⁾, jako że Trybunał dokonał w tej sprawie rozróżnienia między środkami, które można przypisać państwu działającemu jako udziałowiec/akcjonariusz, a środkami, które można przypisać państwu działającemu jako organ publiczny.
- (89) Wspomniane trzy zainteresowane strony zauważają, że środki opracowano w oparciu o kryterium najmniejszych kosztów i że zaangażowano renomowaną firmę audytorską i doradcą do pomocy w określeniu najmniej kosztownego i ryzykownego rozwiązania dla banków członkowskich. Na tej podstawie FITD opracował zestaw środków, które umożliwiły mu znaczne obniżenie kosztów banków członkowskich, tak aby uniknąć ryzyka likwidacji i zapobiec możliwym negatywnym efektom zewnętrznym, które powstałyby w wyniku przymusowej likwidacji administracyjnej Tercas.
- (90) Jeżeli chodzi o oszacowanie, czy łączny koszt środków wsparcia będzie dla FITD niższy niż w razie likwidacji Tercas, te trzy zainteresowane strony twierdzą, że kosztu gwarancji na pokrycie ryzyka kredytowego kredytów podlegających jednorazowej spłacie do [...] nie należało uwzględniać w ocenie kosztów dokonanej przez Komisję dla środka wsparcia. Nie uwzględniono go w szacowanych kosztach, które miały ponieść FITD w razie likwidacji Tercas. Obliczenia Komisji, zgodnie z którymi oszczędności kosztów uzyskane w wyniku podjętego działania wyniosły jedynie 3 mln EUR, są zatem nieprawidłowe. W sprawozdaniu [...], w którym wskazano najmniej kosztowne i ryzykowne rozwiązanie dla FITD i jego banków członkowskich, szacowane koszty przymusowej likwidacji administracyjnej nie obejmowały ryzyka związanego z kredytami [...], które wynosiło około 35 mln EUR. Aby przeprowadzić prawidłowe porównanie obu scenariuszy spłaty deponentów i alternatywnego działania, „środek naprawy i scenariusz, w którym przewidziano likwidację, powinno się porównać po odliczeniu pozycji [...], a tego zagrożenia nie oceniono przy szacowaniu kosztu likwidacji” ⁽⁴⁸⁾. Rezultatem jest porównanie zobowiązania „o maksymalnej wysokości 295 mln EUR na operację ratowania i szacowanego kosztu w scenariuszu likwidacji wynoszącego 333 mln EUR” ⁽⁴⁹⁾. Trzy zainteresowane strony twierdzą zatem, że faktyczna różnica między obydwoma scenariuszami wynosi co najmniej 38 mln EUR. Tę pozycję ich zdaniem potwierdza fakt, że kredyty objęte gwarancją FITD zostały faktycznie spłacone Tercas ⁽⁵⁰⁾. FITD nie dokonał żadnej płatności w ramach gwarancji w kwocie do 35 mln EUR, którą Komisja błędnie włączyła do swoich obliczeń kosztów interwencji.
- (91) Do celów oszacowania najniższego kosztu w kosztach nie należy podobnie uwzględniać w całości kwoty 30 mln EUR wynikającej ze zwolnienia z podatku. FITD poniósłby ten koszty wyłącznie w sytuacji, w której Komisja nie zatwierdziłaby środka podatkowego.
- (92) Wspomniane trzy zainteresowane strony odnoszą się do szacowanego wydatku w wysokości 1,9 mld EUR w razie likwidacji, z którego tylko część mogłaby zostać odzyskana (w sprawozdaniu [...] kwotę tę obliczono na 1,5 mld EUR). Podnoszą one, że kwota 1,9 mld EUR w depozytach, która w razie likwidacji nie zostałaby pokryta z programu spłaty depozytów, groziłaby spowodowaniem efektu domina ze szkodą dla banków członkowskich i systemu bankowego ogólnie. Takie ryzyko mogłoby mieć „potencjalnie ogromne” konsekwencje prawne i w zakresie reputacji. Strony te twierdzą również, że jeżeli spółka Tercas zostałaby zmuszona do przymusowej likwidacji, perspektywy odzyskania pewnej części początkowych kosztów, szacowanych na kwotę 1,9 mld EUR, mogłyby zostać zaprzeczane w związku z roszczeniami o odszkodowanie po stronie wierzycieli nieuprzywilejowanych.
- (93) Sprawozdanie [...], na podstawie którego FITD obliczył najniższy koszt, opierało się na stanie księgowym z dnia 31 grudnia 2013 r.; trzy zainteresowane strony uważają jednak, że BPB przedstawił zaktualizowaną ocenę wpływu scenariusza likwidacji na FITD na stan z dnia 31 lipca 2014 r., tj. w dniu, w którym odbyło się nadzwyczajne zgromadzenie akcjonariuszy w sprawie dokapitalizowania Tercas i w którym formalnie określono

⁽⁴⁶⁾ Decyzja Komisji z dnia 3 sierpnia 2014 r. w sprawie SA.39250 (2014/N) – Portugalia – Likwidacja Banco Espírito Santo SA (Dz.U. C 393 z 7.11.2014, s. 1), motywy 75–77.

⁽⁴⁷⁾ Land Burgenland i in. przeciwko Komisji, sprawy połączone C-214/12 P, C-215/12 P i C-223/12 P, EU:C:2013:682, pkt 60.

⁽⁴⁸⁾ Protokół posiedzenia Komitetu Wykonawczego FITD z dnia 30 maja 2014 r., s. 4. Sprawozdanie dyrektora generalnego FITD z dnia 28 maja 2014 r., dokument nr 7/2014, s. 5.

⁽⁴⁹⁾ Zob. sprawozdanie dyrektora generalnego FITD z dnia 28 maja 2014 r., dokument nr 7/2014, s. 5.

⁽⁵⁰⁾ Zob. komunikat Tercas do FITD z dnia 1 kwietnia 2015 r.

środki wsparcia. Szacowany koszt w ramach zaktualizowanej oceny wynosi [350–750] mln EUR. Różnica pomiędzy nim a szacunkami ze sprawozdania opartymi na stanie z dnia 31 grudnia 2013 r. wynika z korekty pozycji rachunkowych uznanych za „niezagrożone” na stan z dnia 31 grudnia 2013 r., a za „zagrożone” na stan z dnia 31 lipca 2014 r., a także ze zwiększonego wolumenu depozytów, które FITD nabyłby w celu spłaty.

- (94) Te pozostałe zainteresowane strony odrzucają argument Komisji, jakoby domniemany koszt środków wsparcia ponoszony przez FITD mógł zostać jeszcze bardziej obniżony poprzez objęcie długu podporządkowanego odpisem aktualizującym wartość. W dniu, w którym FITD podjął decyzję o interwencji, nie było prawnej możliwości umorzenia długu podporządkowanego. W włoskim prawodawstwie przewidziano możliwość objęcia długu odpisem aktualizującym wartość wyłącznie w przypadku przymusowej likwidacji administracyjnej. Jeżeli podjęto by próbę takiego umorzenia, członkowie FITD natychmiastowo ponieśliby bardzo duży wydatek bez żadnej gwarancji odzyskania środków. Spory z właścicielami długu podporządkowanego zwiększyłyby koszty postępowania likwidacyjnego i koszty, które ponieśliby członkowie FITD ze względu na spadek wartości likwidowanych aktywów. Następne skutki uboczne polegałyby na negatywnym wpływie na zaufanie klientów oraz na reputację i stabilność samego systemu bankowego. Co więcej, trzy zainteresowane strony twierdzą, że większość wierzycieli nieuprzywilejowanych Tercas stanowili indywidualni inwestorzy i posiadacze depozytów i że specjalny zarządca już wtedy przyjął jedyny możliwy środek podziału obciążenia względem wierzycieli nieuprzywilejowanych, który polegał na wypłatach kuponów z tytułu obligacji należących do Banco Popolare Sc.
- (95) Ponadto te zainteresowane strony podnoszą, że w sprawozdaniu [...] w zawartej w nim analizie najmniejszych kosztów wybrano scenariusz wyceny, który nie był najbardziej pesymistyczny. Szacowany koszt likwidacji opierał się na: a) możliwości znalezienia strony gotowej zakupić niektóre z oddziałów w razie likwidacji; oraz b) zwolnieniu personelu nieprzeniesionego w inne miejsce przy zagwarantowaniu każdemu pracownikowi odpłaty w wysokości dwunastomiesięcznego wynagrodzenia. Sprawozdanie [...] wykorzystane przez FITD jako podstawa jego decyzji o interwencji opierało się na pośrednim scenariuszu, ale rozważono również scenariusze bardziej negatywne.
- (96) Co więcej, należy założyć, że interwencja FITD nie wiązała się z żadną korzyścią dla Tercas, jako że pojawiła się ona wraz z zastrzykiem kapitałowym dokonany przez BPB na rzecz Tercas, który wystąpił równocześnie z działaniem FITD, był dla tego działania istotny i do tego działania porównywalny.
- (97) W świetle tych ustaleń podjęte działanie należy uznać za mniej kosztowne i ryzykowne rozwiązanie dla banków członkowskich FITD.

5.3. Zgodność z rynkiem wewnętrznym

5.3.1 Uwagi Włoch

- (98) Komisja nie otrzymała żadnych uwag od Włoch w przedmiocie zgodności środków z rynkiem wewnętrznym.

5.3.2 Uwagi Banca d'Italia

- (99) Komisja nie otrzymała żadnych uwag od Banca d'Italia w przedmiocie zgodności środków z rynkiem wewnętrznym.

5.3.3 Uwagi innych zainteresowanych stron

- (100) Trzy pozostałe zainteresowane strony twierdzą, że nawet gdyby środki stanowiły pomoc państwa, byłyby one zgodne z rynkiem wewnętrznym. Są one zdania, że plan restrukturyzacji Tercas umożliwi przywrócenie długoterminowej rentowności banku, że działanie FITD ogranicza się do niezbędnego minimum i że środki ograniczają wszelki potencjalny wpływ na opartą na konkurencji strukturę rynku.
- (101) Jeżeli chodzi o przywrócenie długoterminowej rentowności, te trzy zainteresowane strony twierdzą, że specjalny zarządca działał w celu wyeliminowania niedoskonałości w organizacji i wewnętrznym systemie kontroli Tercas. Skupiał on swoją uwagę na anomaliiach w zarządzaniu (kredytach, inwestycjach kapitałowych, sporach) i na korekcie wyceny powiązanych elementów ryzyka (wątpliwych wyników, odpisów aktualizujących wartość, rezerw). Stopniowo eliminował dźwignię finansową w celu zrekompensowania znacznego spadku

w finansowaniu wynikającego ze zmniejszenia bazy klientów. Zracjonalizował struktury (za pomocą przeglądu modelu biznesowego wraz z zamknięciem niektórych oddziałów, planu redukcji personelu, uproszczenia struktur organizacyjnych, redukcji wydatków administracyjnych), aby osiągnąć znaczne strukturalne obniżenie kosztów. Dokapitalizowanie Tercas przez FITD i BPB było najlepszym sposobem szybkiego przeciwdziałania niedoborowi płynności. BPB przyjął na siebie ryzyko biznesowe związane z naprawą sytuacji Tercas, przekazując znaczne zasoby finansowe i inne zasoby, aby zapewnić powodzenie biznesplanu.

- (102) BPB podnosi również, że opracował strategię interwencji w oparciu o lepsze marże w działalności kredytowej i depozytowej ⁽⁵¹⁾, racjonalizację kosztów ⁽⁵²⁾, rozwój synergii grupy, ostrożne monitorowanie jakości kredytów, optymalizację zarządzania wierzytelnościami o obniżonej jakości poprzez sprzedaż *kredytów zagrożonych*, wzmocnienie profilów płynności ⁽⁵³⁾ i rozmieszczenie zasobów zarządzania. Te elementy strukturalne planu naprawy opracowano w ramach biznesplanu BPB na lata 2015–2019. Elementy te pokazują spójną sekwencję działań, której celem jest przywrócenie rentowności Tercas; brak szczegółowego planu restrukturyzacji nie powinien stać na przeszkodzie temu, aby Komisja wydała pozytywną oceną „programów ogólnych”, które zmierzają w „jednym kierunku” ⁽⁵⁴⁾.
- (103) Interwencję ograniczono do niezbędnego minimum 1) z przyczyn wskazanych w motywach 90–93 powyżej; 2) ponieważ był to jedyny wykonalny wariant; oraz 3) ponieważ FITD przyczynił się tylko częściowo do rozwiązania problemu wspomnianego ujemnego kapitału własnego i do przywrócenia minimalnych współczynników kapitałowych. Trzy zainteresowane strony twierdzą, że biorąc pod uwagę wielkość strat poniesionych przez Tercas, nie było innych mniej kosztownych rozwiązań alternatywnych dla przejęcia Tercas przez BPB pomimo starań specjalnego zarządcy w poszukiwaniu innych inwestorów ⁽⁵⁵⁾. Starania mające na celu utrzymanie kosztów na poziomie niezbędnego minimum potwierdza również fakt, że aby dojść do porozumienia w zakresie faktycznej wysokości ujemnego kapitału własnego Tercas, strony uciekły się do arbitrażu, który skutkowało obniżeniem łącznej sumy żądanej przez BPB z [300–800] mln EUR do 265 mln EUR.
- (104) Koszty interwencji były dalej ograniczane przez wdrożenie środków podziału obciążenia. Kapitał podstawowy obniżono do zera i w rezultacie akcjonariusze stracili całość swojej inwestycji. Ponadto zawieszono w miarę możliwości wypłatę kuponów z tytułu obligacji podporządkowanych. Zainteresowane strony podnoszą, że nie było prawnej możliwości zastosowania jakichkolwiek innych form poświęcenia po stronie właścicieli długu podporządkowanego, ponieważ w obecnym stanie prawnym właściciele długu podporządkowanego mogliby zostać zmuszeni do udziału w stratach wyłącznie w razie przymusowej likwidacji administracyjnej. Fakt, że nie można było nałożyć żadnych dalszych obciążeń na właścicieli długu podporządkowanego, nie skutkowało jednak wyższymi kosztami dla finansów publicznych, ponieważ zasoby przeznaczone na interwencję pochodziły w całości od jednostek prywatnych. Co więcej, obciążeni właściciele długu podporządkowanego mogli wygenerować dodatkowe koszty i stanowić znaczne zagrożenie dla banków członkowskich FITD. Problemy te byłyby konsekwencją podziału Tercas, groziłyby podjęciem działań prawnych przez klientów Tercas i miałyby negatywny wpływ na reputację Tercas i ogólną stabilność systemu bankowego. Ponadto brak dalszych obciążeń spoczywających na właścicielach długu podporządkowanego nie wiązało się z żadną pokusą nadużycia, ponieważ koszty pokrycia wspomnianego ujemnego kapitału własnego zostały pochłonięte w całości przez system bankowy, bez ponoszenia jakichkolwiek dodatkowych kosztów przez podatników.
- (105) Trzy zainteresowane strony twierdzą, że brak przekształcenia długu podporządkowanego lub objęcia go odpisem aktualizującym wartość był zgodny z pkt 42 komunikatu bankowego, w którym wyraźnie stwierdzono, że wkłady deponentów nie są obowiązkowym elementem podziału obciążenia. Było to również zgodne z pkt 45 komunikatu, w którym zezwolono na wyjątek od zasady przekształcenia długów podporządkowanych lub objęcia ich odpisem aktualizującym wartość, jeżeli „wdrożenie takich środków zagroziłoby stabilności finansowej lub przyniosło nieproporcjonalne rezultaty”.
- (106) Co więcej, trzy zainteresowane strony twierdzą, że brak lub nieadekwatna wysokość zwrotu są akceptowalne, jeżeli – jak miało to miejsce w tym wypadku – rekompensuje je szczegółowa restrukturyzacja prowadzona na szeroką skalę i uzasadnia je poszukiwanie nabywcy dla banku znajdującego się w sytuacji kryzysowej.

⁽⁵¹⁾ [...]

⁽⁵²⁾ [...]

⁽⁵³⁾ [...]

⁽⁵⁴⁾ BPB odnosi się do stanowiska Komisji ze sprawy T-11/95 BP Chemicals przeciwko Komisji, EU:T:1998:199, zgodnie z którym „tworzenie planu restrukturyzacji nie jest działaniem statycznym” (pkt 105 wyroku). Podobnie BPB podnosi, że niektóre niedawno wydane decyzje Komisji potwierdzają, iż brak bezzwłocznego przedłożenia planu restrukturyzacji nie stoi na przeszkodzie, aby wydać decyzję, w której dany środek zostanie uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym. Zob. decyzja Komisji z dnia 13 lutego 2014 r. w sprawie SA.36663 (2014/NN) – Hiszpania – Środek wsparcia dla SGR (Dz.U. C 120 z 23.4.2014, s. 1) i Decyzja Komisji (UE) 2015/1092 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie pomocy państwa SA.34824 (2012/C), SA.36007 (2013/NN), SA.36658 (2014/NN), SA.37156 (2014/NN), SA.34534 (2012/NN) wdrożonej przez Grecję na rzecz National Bank of Greece Group związanej z: dokapitalizowaniem i restrukturyzacją National Bank of Greece SA, restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją First Business Bank SA poprzez zlecenie przeniesienia jego aktywów i zobowiązań do National Bank of Greece SA, restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją Probank SA poprzez zlecenie przeniesienia jego aktywów i zobowiązań do National Bank of Greece S.A., restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją Cooperative Bank of Lesvos-Limnos, Cooperative Bank of Achaia i Cooperative Bank of Lamia (Dz.U. L 183 z 10.7.2015, s. 29).

⁽⁵⁵⁾ Zob. wniosek specjalnego zarządcy, który zwrócił się do FITD o podjęcie interwencji, z dnia 25 października 2013 r., s. 3; „brak alternatywnych rozwiązań” dla transakcji zaproponowanej przez BPB stwierdzono również w protokole posiedzenia Komitetu Wykonawczego FITD z dnia 28 października 2013 r., s. 4.

- (107) Ponadto interwencja nie zakłóca rynku wewnętrznego, biorąc pod uwagę, że:
- 1) operacje Tercas były niewielkimi operacjami i miały ograniczony zasięg geograficzny;
 - 2) BPB była jedynym podmiotem, który wyraził prawdziwe zainteresowanie dokonaniem zastrzyku kapitałowego na rzecz Tercas, a Komisja twierdziła, że sprzedaż banku znajdującego się w trudnej sytuacji, którego działalność jest beneficjentem rzekomej pomocy, podmiotowi rynku prywatnego w ramach procedury otwartej sprzedaży stanowi formę złagodzenia potencjalnych zakłóceń konkurencji ⁽⁵⁶⁾;
 - 3) plan restrukturyzacji Tercas miał wystarczająco szeroki zasięg, a w jego ramach przewidziano włączenie Tercas do BPB.
- (108) Włączenie Tercas w struktury BPB było jedynym wykonalnym sposobem rozwiązania problemów, które podjął włoski organ nadzorczy, i zapobieżenia możliwemu zakłóceniu konkurencji. Co więcej, transakcja restrukturyzacyjna wymagała pełnego dokapitalizowania Tercas i znacznego zwiększenia kapitału BPB.
- (109) Ponadto opierając się na wcześniejszych decyzjach Komisji ⁽⁵⁷⁾, pozostałe zainteresowane strony twierdzą, że dokapitalizowanie Tercas i włączenie Tercas do BPB w następstwie pokrycia jego ujemnego kapitału własnego bez wynagrodzenia przez FITD można uznać za uzasadnione na tej podstawie, że były to działania konieczne do tego, aby zapewnić przeniesienie aktywów i aby przeprowadzić dogłębną i szeroko zakrojoną restrukturyzację banku. W przedmiotowej sprawie żadna z możliwości przezwyciężenia ciężkiego kryzysu Tercas nie zapewniłaby zwrotu. Jeżeli FITD zażądałby zwrotu, wartość kapitału własnego Tercas uległaby pogorszeniu, zwiększając tym samym koszt ponoszony przez bank inwestujący.

6. OCENA ŚRODKÓW

6.1. Istnienie pomocy państwa

- (110) Artykuł 107 ust. 1 Traktatu stanowi, że „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”. Należy spełnić wszystkie te warunki; w dalszej części Komisja oceni, czy zostały one spełnione w przypadku środków podjętych przez FITD.
- (111) Program zwolnienia z podatku, o którym mowa w motywie 4 decyzji o wszczęciu postępowania, nie został zgłoszony przez Włochy. Na podstawie informacji obecnie dostępnych Komisji nie zastosowano go w przedmiotowej sprawie. W związku z tym program zwolnienia z podatku wykracza poza zakres niniejszej decyzji.

6.1.1 Zasoby państwowe i możliwość przypisania środka państwu

- (112) Trybunał Sprawiedliwości wielokrotnie potwierdzał, że wszystkie środki pieniężne, które organy publiczne mogą faktycznie przeznaczyć na wsparcie przedsiębiorstw, podlegają kontroli pomocy państwa, niezależnie od tego, czy środki te wchodziły na stałe w skład majątku sektora publicznego, czy też nie. Obowiązkowe wkłady nałożone, zarządzane i przydzielane zgodnie z przepisami prawa lub innymi publicznymi zasadami wskazują na obecność zasobów państwowych, nawet jeżeli nie są administrowane przez organy publiczne ⁽⁵⁸⁾. Sam fakt, że zasoby były finansowane z wkładów prywatnych, nie oznacza, że nie miały one charakteru publicznego. Istotnym czynnikiem jest nie pierwotne pochodzenie zasobów, ale stopień interwencji organu publicznego w określenie tych środków i zasad ich finansowania ⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁶⁾ Zob. przypis 31.

⁽⁵⁷⁾ Decyzja Komisji z dnia 27 marca 2012 r. w sprawie SA.26909 (2011/C) – Portugalia – Banco Português de Negócios (BPN), pkt 247 i 248; decyzja Komisji z dnia 18 lutego 2014 r. – Polska – Program kontrolowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, przywołana powyżej, pkt 65; decyzja Komisji z dnia 30 maja 2012 r. – Hiszpania – Restrukturyzacja CAM i Banco CAM, przywołana powyżej, pkt 113, zob. również pkt 119 i 120.

⁽⁵⁸⁾ Wyrok w sprawie 173/73 Włochy przeciwko Komisji, EU:C:1974:71, pkt 16; wyrok w sprawach połączonych C-78/90 do C-83/90 Compagnie Commerciale de l'Ouest przeciwko Receveur principal des douanes de La Pallice-Port, EU:C:1992:118, pkt 35; wyrok w sprawie C-206/06 Essent Netwerk Noord i in., EU:C:2008:413, pkt 58–74; wyrok w sprawie T-384/08 Elliniki Naftigokataskevastiki i in. przeciwko Komisji, EU:T:2011:650, pkt 87.

⁽⁵⁹⁾ Wyrok w sprawie T-139/09 Francja przeciwko Komisji, EU:T:2012:496, pkt 63 i 64.

- (113) Co więcej, w sprawach *Ladbroke* ⁽⁶⁰⁾, *Stardust Marine* i *Doux Élevage* Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że zasoby pozostające pod kontrolą publiczną, a zatem udostępnione organom publicznym stanowią zasoby państwowe.
- (114) W sprawie *Doux Élevage* działania organizacji międzybranżowej były finansowane za pomocą zasobów zgromadzonych dzięki opłatom narzuconym jako obowiązkowe przez państwo: Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że nie można zatem wywnioskować, że prowadzone przez organizację międzybranżową działania można przypisać państwu. Trybunał zauważył, że cele realizowane z wykorzystaniem zasobów zostały w pełni określone przez organizację i że obowiązkowy charakter opłat w tym przypadku nie zależał „od zapewnienia realizacji konkretnych, ustalonych i określonych przez organy publiczne celów politycznych”. Państwo sprawdzało jedynie ważność i legalność ustanawiania wkładów przez organizacje międzybranżowe, tj. ramy proceduralne, i nie miało żadnego prawa wywierać wpływu na zarządzanie funduszami.
- (115) W związku z powyższym zgodnie z orzecznictwem unijnych organów sądowych środek można przypisać państwu i podlega on finansowaniu z zasobów państwowych, jeżeli zbiór wskaźników pokazuje, że na mocy prawodawstwa krajowego państwo sprawuje kontrolę nad tym środkiem i wywiera na niego wpływ w celu zapewnienia, aby korzystanie z zasobów przez podmiot prywatny było zgodne z celem polityki publicznej, którego realizację powierzono temu podmiotowi.
- (116) W sprawie *Stardust Marine* Trybunał Sprawiedliwości stwierdził również, że przypisanie państwu środka pomocy przyjętego przez podmiot, który był na pierwszy rzut oka niezależny i jako taki nie wchodził w skład struktur państwowych, można stwierdzić w oparciu o zbiór wskaźników na podstawie okoliczności sprawy. Jednym z takich wskaźników byłby fakt, że przedmiotowy organ nie mógł podjąć decyzji rzekomo wiążącej się z pomocą państwa bez wzięcia pod uwagę nakazów lub wytycznych organów publicznych; Inne wskaźniki mogą w pewnych okolicznościach mieć znaczenie przy określaniu, czy środek pomocy wdrożony przez przedsiębiorstwo można było przypisać państwu.
- (117) W odniesieniu do środków, w związku z którymi Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w przedmiotowej sprawie, należy przypomnieć, że w dyrektywie 94/19/WE prawodawca Unii wprowadził systemy gwarantowania depozytów, aby realizować cel polityki polegający na ochronie i zwiększaniu „stabilności systemu bankowego” ⁽⁶¹⁾ i upoważnił je do ochrony deponentów ⁽⁶²⁾. Dyrektywą 94/19/WE zobowiązano państwa członkowskie do wprowadzenia co najmniej jednego systemu gwarantowania depozytów, który miałby służyć spłaceniu deponentów w razie upadłości instytucji kredytowej. W dyrektywie 94/19/WE nie wprowadzono przepisów dotyczących możliwości podjęcia innych form interwencji, a zatem państwa członkowskie utrzymują swobodę wyboru tego, czy zezwolić systemom gwarantowania depozytów na działania wykraczające poza funkcję spłaty i na korzystanie z dostępnych zasobów finansowych na inne sposoby.
- (118) Sytuacja pozostaje bez zmian na mocy dyrektywy 2014/49/UE, w której jednak w bardziej wyraźny sposób określono charakter takich środków alternatywnych. Ich celem musi być zapobieganie upadłości instytucji kredytowej, dążąc do uniknięcia nie tylko „kosztów wynikających z wypłat na rzecz deponentów”, lecz również „koszt[ów] związan[y]ch z upadłością instytucji kredytowej, jakie ponosi gospodarka jako całość” oraz „innych negatywnych skutków” takich jak „negatywny wpływ takiej upadłości na stabilność finansową i zaufanie deponentów” ⁽⁶³⁾.
- (119) Na podstawie przepisów dyrektywy 2014/49/UE państwa członkowskie mogą zezwolić na wykorzystywanie systemów gwarantowania depozytów do zabezpieczenia dostępu deponentów do ich gwarantowanych depozytów, zarówno w początkowej fazie kontynuowania działalności, jak i w kontekście krajowych postępowań w związku z niewypłacalnością ⁽⁶⁴⁾. Komisja podkreśliła, że wbrew opinii pozostałych zainteresowanych stron przedstawionej w motywie 79 alternatywne środki podjęte przed system gwarantowania depozytów mogą stanowić pomoc bez względu na to, czy mają na celu zapobieganie upadłości instytucji kredytowej lub czy wdrożono je w związku z likwidacją.
- (120) Ochrona oszczędzania i deponentów zajmuje specjalne miejsce we włoskim prawie krajowym: zgodnie z art. 47 włoskiej Konstytucji: „Republika [...] chroni oszczędzanie we wszystkich jego formach” ⁽⁶⁵⁾. Banca d'Italia jest podmiotem prawa publicznego i z tej tylko przyczyny jego działania można przypisać państwu członkowskiemu

⁽⁶⁰⁾ Zob. także wyrok w sprawie C-83/98 P *Francia przeciwko Ladbroke Racing* i Komisji, EU:C:2000:248, pkt 50: „nawet jeżeli kwoty [...] nie są stale w posiadaniu skarbu państwa, to fakt, że stale znajdują się pod kontrolą publiczną a zatem w dyspozycji właściwych organów krajowych, wystarczy, aby mogły zostać uznane za pomoc państwa”.

⁽⁶¹⁾ Zob. między innymi motywy 1 i 16 dyrektywy 94/19/WE.

⁽⁶²⁾ Zob. art. 3 i motywy 1, 2, 3, 11, 12, 15, 16, 20, 21, 24 i 25 dyrektywy 94/19/WE.

⁽⁶³⁾ Zob. między innymi motywy 3, 4 i 16 dyrektywy 2014/49/UE.

⁽⁶⁴⁾ Zob. art. 11 ust. 3 i ust. 6 dyrektywy 2014/49/UE.

⁽⁶⁵⁾ „La Repubblica ... tutela il risparmio in tutte le sue forme”.

i nie wychodzą one poza zakres stosowania art. 107 Traktatu na tej podstawie, że podmiot ten jest konstytucyjnie niezależny⁽⁶⁶⁾; jego zadaniem jest zabezpieczanie stabilności włoskiego systemu bankowego⁽⁶⁷⁾ oraz ochrona deponentów⁽⁶⁸⁾.

- (121) W związku z tym art. 96a ustawy o bankowości należy rozumieć jako szczególną definicję mandatu publicznego w zakresie ochrony deponentów, która ma zastosowanie do systemów gwarantowania depozytów uznanych we Włoszech. Poprzez włączenie ostatniego zdania do art. 96a ust. 1, zgodnie z którym systemy gwarantowania depozytów „mogą stosować inny rodzaje i formy interwencji” oprócz wypłat na rzecz deponentów, władze włoskie zdecydowały się zezwolić na korzystanie w ramach ich uznanych systemów gwarantowania depozytów z zasobów zgromadzonych przez banki członkowskie na inne rodzaje działania. Artykuł 96a ustawy o bankowości stanowi zatem podstawę uznania FITD za obowiązkowy system gwarantowania depozytów we Włoszech i artykułem tym przyznaje się jednocześnie FITD uprawnienie do wdrożenia środków wsparcia.
- (122) Z tej perspektywy fakt, że FITD przybrał formę organizacyjną konsorcjum prawa prywatnego⁽⁶⁹⁾, pozostaje bez znaczenia, ponieważ samej okoliczności, iż podmiot został utworzony w formie prawnej przewidzianej przepisami prawa powszechnego, nie można uznać za wystarczającej do tego, aby wykluczyć możliwość przypisania państwu środka pomocy wdrożonego przez taki podmiot, jak stwierdził Trybunał Sprawiedliwości w sprawie Stardust Marine. Cele FITD – realizowanie wspólnego interesu jego członków poprzez zwiększanie bezpieczeństwa depozytów i ochronę reputacji systemu bankowego – są w oczywisty sposób zbieżne z interesem publicznym. Niekoniecznie oznacza to jednak, że przedsiębiorstwo mogłoby podjąć swoją decyzję bez uwzględnienia wymagań organów publicznych. Co więcej, wpływ państwa niekoniecznie musi wynikać z prawnie wiążącego aktu organu publicznego. Autonomia, z jakiej co do zasady korzysta przedsiębiorstwo, nie wyklucza praktycznego zaangażowania państwa.
- (123) W każdym razie w prawodawstwie unijnym i włoskim przyznano Banca d'Italia upoważnienie i środki do zapewniania, aby wszystkie działania podejmowane przez FITD jako przez system gwarantowania depozytów uznany na mocy ustawy o bankowości były zgodne z tym publicznym mandatem politycznym i aby przyczyniały się one do ochrony deponentów. Zostało to jasno stwierdzone w formule wprowadzającej art. 96b ust. 1 ustawy o bankowości, w której wykaz wszystkich uprawnień wykonywanych przez Banca d'Italia w odniesieniu do włoskich systemów gwarantowania depozytów poprzedza zdanie, zgodnie z którym uprawnienia należy wykonywać, „mając na względzie ochronę deponentów i stabilność systemu bankowego”.
- (124) W świetle tego dowodu i w przeciwieństwie do sprawy *Doux Élevage*, której przedmiot, czyli zatwierdzenie *ex post* dokonywane przez administrację publiczną, miał charakter czysto proceduralny, Banca d'Italia musi zatwierdzać każdą interwencję wdrożoną przez FITD w oparciu o jej zasadność, oceniając czy spełnia ona wymogi mandatu publicznego FITD zgodnie z ustawą o bankowości.
- (125) Włochy potwierdziły, że gdyby iść tym tokiem rozumowania, nadzór ostrożnościowy nad bankami trzeba byłoby uznać za wykonywanie kontroli publicznej, a zasoby banków należało by w rezultacie uznać za zasoby publiczne (motyw 53); pozostaje to w oczywisty sposób bez znaczenia. Komisja zauważa jedynie, że nadzór nad bankami sprawowany przez Banca d'Italia nie służy weryfikacji zgodności z publicznym mandatem politycznym, który powierzono nadzorowanym bankom.
- (126) Pierwszeństwo mandatu publicznego i powiązanych środków kontroli publicznej wyrażono w statucie FITD⁽⁷⁰⁾, zgodnie z którym wszystkie środki wsparcia muszą spełniać łączne warunki stanowiące, że konieczne jest istnienie realnej perspektywy naprawy i że w przypadku kosztu, który poniesie fundusz, można przyjąć, iż będzie on niższy niż koszt, który poniesiono by w związku z środkami podjętymi w razie likwidacji („zasada najmniejszych kosztów”). Te łączne warunki oznaczają, że decyzja o podjęciu środków wsparcia jest dopuszczalna wyłącznie wtedy, gdy umożliwiała ona FITD realizowanie swojego mandatu publicznego w zakresie ochrony deponentów. To pierwszeństwo potwierdza wymóg uzyskania zatwierdzenia od Banca d'Italia zgodnie z ustawą o bankowości.

⁽⁶⁶⁾ Zob. wyrok w sprawie T-358/94 *Air France przeciwko Komisji*, EU:T:1996:194, pkt 59–62, w którym Sąd stwierdził, że działania *French Caisse des Dépôts et Consignations* koniecznie trzeba było przypisać państwu na tej podstawie, że był to podmiot sektora publicznego, i dodał, że tego wniosku nie podważały argumenty, jakoby podmiot ten był niezależny od innych organów państwowych.

⁽⁶⁷⁾ Zgodnie z treścią strony internetowej Banca d'Italia „w przepisach prawnych na Banca d'Italia nałożono obowiązek zabezpieczania stabilności krajowego systemu finansowego” („L'ordinamento giuridico affida alla Banca d'Italia la responsabilità per la salvaguardia della stabilità del sistema finanziario nazionale”) <https://www.bancaditalia.it/compiti/stabilita-finanziaria/>. Banca d'Italia jest członkiem Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Rady Stabilności Finansowej oraz Komitetu Eurosystemu ds. Stabilności Finansowej/Europejskiego Systemu Banków Centralnych.

⁽⁶⁸⁾ Zgodnie z treścią strony internetowej Banca d'Italia (sekcja „Supervision of the banking and financial system”) „włoski bank centralny odpowiada również za ochronę klientów i pośredników finansowych, co stanowi podstawowy element nadzoru bankowego i finansowego, który uzupełnia pozostałe zadania nadzorcze banku i jest z nimi zintegrowany” („Alla Banca d'Italia sono affidati rilevanti compiti in materia di tutela dei clienti degli intermediari bancari e finanziari che rappresenta un elemento costitutivo della supervisione bancaria e finanziaria, affiancandosi ed integrandosi con gli altri obiettivi dell'azione di vigilanza”).

⁽⁶⁹⁾ Artykuł 1 statutu FITD.

⁽⁷⁰⁾ Artykuł 29 ust. 1.

- (127) Ponadto w ustawie o bankowości Banca d'Italia przyznano szerokie uprawnienia w odniesieniu do systemów gwarantowania depozytów:
- 1) w art. 96b ust. 1 lit. d) ustawy o bankowości przewidziano, że Banca d'Italia musi „zatwierdzać interwencje systemów gwarantowania”;
 - 2) w art. 96b ust. 1 lit. b) ustawy o bankowości przewidziano, że Banca d'Italia „koordynuje działalność systemów gwarantowania poprzez ustanawianie zasad obowiązujących w przypadku kryzysów w sektorze bankowym i poprzez prowadzenie własnej działalności nadzorczej” ⁽⁷¹⁾;
 - 3) w art. 96b ust. 1 lit. a) ustawy o bankowości przewidziano, że Banca d'Italia „uznaje systemy gwarantowania poprzez zatwierdzanie ich statutów, pod warunkiem że systemy te nie mają właściwości, które mogłyby prowadzić do nieproporcjonalnego rozkładu ryzyka niewypłacalności w systemie bankowym” ⁽⁷²⁾;
 - 4) w art. 96b ust. 1 lit. h) ustawy o bankowości przewidziano, że Banca d'Italia „może wydawać przepisy wykonawcze do przepisów zawartych” w sekcji IV ustawy o bankowości w przedmiocie systemów gwarantowania depozytów ⁽⁷³⁾.
- (128) Oprócz tego, że w ten sposób ustawą o bankowości Banca d'Italia przyznano kompetencje w odniesieniu do FITD, jedynie banki objęte specjalnym zarządzeniem kwalifikują się do środków wsparcia zapewnianych przez FITD ⁽⁷⁴⁾. Bank objęty specjalnym zarządzeniem na wniosek Banca d'Italia na mocy uchwały wydanej przez Ministerstwa Spraw Gospodarczych i Finansów. Na tym etapie zgodnie ze statutem FITD „fundusz dokonuje interwencji [...] w przypadkach specjalnego zarządzenia bankami członkowskimi, którym udzielono zezwolenia na prowadzenie działalności we Włoszech” ⁽⁷⁵⁾. Jedynie specjalny zarządca banku może wysłać FITD wniosek o interwencję i wniosek musi zostać następnie zatwierdzony przez zgromadzenie akcjonariuszy banku. Specjalny zarządca jest funkcjonariuszem publicznym, który reprezentuje interes publiczny oraz jest powoływany i nadzorowany przez Banca d'Italia. Banca d'Italia ma również kompetencję do odwołania lub zastąpienia specjalnego zarządcy ⁽⁷⁶⁾ i wydawania nakazów, którymi nakłada konkretne zabezpieczenia i ograniczenia w zakresie zarządzania bankiem ⁽⁷⁷⁾. Interwencję FITD inicjuje zatem funkcjonariusz publiczny działający pod kontrolą Banca d'Italia.
- (129) W odniesieniu do uprawnienia do zatwierdzenia działania systemu gwarantowania depozytów Komisja zauważa, że koncepcja zatwierdzenia zakłada wydanie aktu administracyjnego, co musi nastąpić przed wejściem w życie zatwierdzanego środka. W innym wypadku wykonywanie uprawnień Banca d'Italia w odniesieniu do środków FITD, których celem jest zapewnienie stabilności systemu finansowego i ochrona deponentów, byłoby nieskuteczne. W praktyce do zatwierdzenia dochodzi na etapie, na którym FITD wciąż może zmienić swoją decyzję i dokonać korekty proponowanego środka, jeżeli Banca d'Italia go zakwestionuje. Nie można uznać, że do zatwierdzenia dochodzi po podjęciu przez FITD decyzji o interwencji (jak sugerują Włochy, FITD, Tercas i BPB ⁽⁷⁸⁾). Fakt, że Banca d'Italia uczestniczy jako obserwator we wszystkich posiedzeniach Rady i Komitetu Wykonawczego FITD ⁽⁷⁹⁾, ma w tym względzie znaczenia (wbrew temu, co twierdzą Włochy, FITD, Tercas i BPB ⁽⁸⁰⁾), ponieważ może to pozwolić Banca d'Italia na wyrażenie wszelkich obaw w związku z planowaną interwencją na wczesnym etapie.

⁽⁷¹⁾ „Banca d'Italia, mając na względzie ochronę deponentów i stabilność systemu bankowego, [...] koordynuje działalność systemów gwarantowania poprzez ustanawianie zasad obowiązujących w przypadku kryzysów w sektorze bankowym i poprzez prowadzenie własnej działalności nadzorczej” („La Banca d'Italia, avendo riguardo alla tutela dei risparmiatori e alla stabilità del Sistema bancario ... coordina l'attività dei sistemi di garanzia con la disciplina delle crisi bancarie e con l'attività di vigilanza”).

⁽⁷²⁾ „Banca d'Italia, mając na względzie ochronę deponentów i stabilność systemu bankowego, [...] uznaje systemy gwarantowania poprzez zatwierdzanie ich statutów, pod warunkiem że systemy te nie mają właściwości, które mogłyby prowadzić do nieproporcjonalnego rozkładu ryzyka niewypłacalności w systemie bankowym” („La Banca d'Italia, avendo riguardo alla tutela dei risparmiatori e alla stabilità del Sistema bancario ... riconosce i sistemi di garanzia, approvandone gli statuti, a condizione che i sistemi stessi non presentino caratteristiche tali da comportare una ripartizione squilibrata dei rischi di insolvenza sul sistema bancario”).

⁽⁷³⁾ „Banca d'Italia, mając na względzie ochronę deponentów i stabilność systemu bankowego, [...] wydaje przepisy wykonawcze do przepisów zawartych w niniejszej sekcji” („La Banca d'Italia, avendo riguardo alla tutela dei risparmiatori e alla stabilità del Sistema bancario ... coordina l'attività dei sistemi di garanzia con la disciplina delle crisi bancarie e con l'attività di vigilanza”).

⁽⁷⁴⁾ Artykuł 29 ust. 1 statutu FITD.

⁽⁷⁵⁾ Artykuł 4 statutu FITD.

⁽⁷⁶⁾ Ustawa o bankowości, art. 71 ust. 3.

⁽⁷⁷⁾ Ustawa o bankowości, art. 72 ust. 4: „Banca d'Italia za pomocą nakazów wydawanych dla specjalnych zarządców i członków komitetu nadzorczego może nałożyć konkretne zabezpieczenia i ograniczenia w zakresie zarządzania bankiem. Specjalni zarządcy i członkowie komitetu nadzorczego są osobiście pociągani do odpowiedzialności za nieprzebranie nakazów wydanych przez Banca d'Italia” („La Banca d'Italia, con istruzioni impartite ai commissari e ai membri del comitato di sorveglianza, può stabilire speciali cautele e limitazioni nella gestione della banca. I componenti gli organi straordinari sono personalmente responsabili dell'inosservanza delle prescrizioni della Banca d'Italia”).

⁽⁷⁸⁾ Zob. motywy 47, 56 i 69.

⁽⁷⁹⁾ Zob. art. 13 ust. 6 i art. 16 ust. 1 lit. d) statutu FITD.

⁽⁸⁰⁾ Zob. motywy 46, 58 i 71.

- (130) Podsumowując, organy publiczne mają prawo inicjować działanie na swój wniosek, a w związku z posiadanym przez siebie uprawnieniem do zatwierdzania istoty działania mogą wpływać na to działanie, zanim jeszcze zostanie faktycznie podjęta decyzja w jego przedmiocie. Ich wpływ umacnia jeszcze bardziej pod względem proceduralnym ich obecność we wszystkich organach decyzyjnych, w których mogą one wyrażać wszelkie obawy. Chociaż jednak zatwierdzenie Banca d'Italia należy raczej uznawać za zatwierdzenie *ex ante*, a nie zatwierdzenie *ex post* ⁽⁸¹⁾, Komisja zauważa, że nawet kontrolę *ex post* można uznać za jeden z zestawu wskaźników możliwości przypisania środka państwu, o których mowa w sprawie Stardust Marine.
- (131) Uprawnienia dostępne dla organów publicznych były tak naprawdę wykonywane w związku z przyjęciem przedmiotowych środków wsparcia:
- 1) dokumenty przedstawione Komisji przez Włochy wskazują, że Banca d'Italia faktycznie zatwierdził konkretne środki na rzecz Tercas, uwzględniając interesy deponentów i klientów w rozumieniu art. 96b ust. 1 lit. d) ustawy o bankowości ⁽⁸²⁾. Banca d'Italia zatwierdził zatem konkretne środki FITD w świetle konkretnych przepisów krajowego prawa publicznego;
 - 2) negocjacje pomiędzy BPB a specjalnym zarządcą Tercas były prowadzone „w porozumieniu z włoskim bankiem centralnym” ⁽⁸³⁾;
 - 3) Banca d'Italia „wezwał” FITD do „znalezienia zrównoważonego porozumienia z BPB” w zakresie pokrycia ujemnego kapitału własnego Tercas, biorąc pod uwagę możliwe negatywne skutki likwidacji grupy Tercas i jej spółki zależnej Caripe ⁽⁸⁴⁾.
- (132) Komisja stwierdza, że w przeciwieństwie do sytuacji ze sprawy Doux Élevage, w której Trybunał stwierdził, że cele i założenia interwencji określiła w całości organizacja, w przedmiotowej sprawie cele i założenia interwencji zdecydowanie nie zostały określone wyłącznie przez FITD. Przedstawiono je szczegółowo w jego mandacie publicznym zgodnie z ustawą o bankowości i są one co do istotny kontrolowane przez organy publiczne. FITD faktycznie ma swobodę zadecydowania o nieprzeprowadzeniu interwencji, ale pozostaje to bez wpływu na wniosek Komisji w odniesieniu do działania faktycznie podjętego przez FITD.
- (133) Oprócz tego, że nad istotą środków sprawowana jest kontrola publiczna, Komisja musi podkreślić obowiązkowy charakter wkładów w zasoby FITD wykorzystywane do interwencji.
- (134) Jak opisano w sekcji 2.3, członkostwo w FITD jest obowiązkowe w odniesieniu do włoskich banków ⁽⁸⁵⁾. W tym względzie odniesienie do Fondo di Garanzia dei Depositanti del Credito Cooperativo (zob. motyw 70), którego celem było podkreślenie rzekomego dobrowolnego charakteru członkostwa w FITD, jest błędne, ponieważ

⁽⁸¹⁾ Zob. np. uwaga Irene Mecatti dotycząca art. 96–96c ustawy o bankowości w M. Porzio, V. Santoro, F. Belli, G. Losappio i M. Rispoli Farina, *Testo unico bancario*, Commentario, Giuffrè Editore, 2010: „wszelka interwencja systemu gwarantowania depozytów musi zostać zatwierdzona z wyprzedzeniem przez Banca d'Italia (art. 96b ust. 1 lit. d))” („ogni intervento dei spd deve essere preventivamente autorizzato della BI (art. 96b ust. 1 lit. d))”); kursywa dodana przez autora.

⁽⁸²⁾ Zob. pisma Banca d'Italia z dnia 4 listopada 2013 r. i z dnia 7 lipca 2014 r., w których zatwierdzono udzielenie przedmiotowych środków wsparcia przez FITD (załącznik 8 i 9 do odpowiedzi Włoch z dnia 14 listopada 2014 r. na wystosowane przez Komisję wezwanie do udzielenia informacji z dnia 10 października 2014 r.).

⁽⁸³⁾ Sprawozdanie dołączone do protokołu posiedzenia Rady FITD z dnia 30 maja 2014 r., s. 1 (załącznik 3.9 do odpowiedzi Włoch z dnia 14 listopada 2014 r. na wystosowane przez Komisję wezwanie do udzielenia informacji z dnia 10 października 2014 r.): „Ewolucja tych czynników doprowadziła do szczegółowych negocjacji z BPB i ze specjalnym zarządcą we współpracy z Banca d'Italia w celu wskazania mechanizmów interwencji funduszu, które umożliwiłyby zmaksymalizowanie skuteczności środków wsparcia jako elementu szerszego planu przywrócenia długoterminowej rentowności Tercas w oparciu o dokapitalizowanie przez BPB” („L'evolversi di tali fattori ha portato ad un articolato negoziato con la BPB e con il Commissario straordinario, in coordinamento con la Banca d'Italia, per l'individuazione di modalità attuative dell'intervento del Fondo volte a massimizzare l'efficacia dell'azione di sostegno nel quadro del più ampio piano di risanamento della Tercas, imperniato su un'operazione di ricapitalizzazione da parte della BPB”).

⁽⁸⁴⁾ Sprawozdanie dołączone do protokołu posiedzenia Komitetu Wykonawczego FITD z dnia 30 maja 2014 r., s. 4 (załącznik 3.9 do odpowiedzi Włoch z dnia 14 listopada 2014 r. na wystosowane przez Komisję wezwanie do udzielenia informacji z dnia 10 października 2014 r.): „Banca d'Italia [...] wezwał fundusz do znalezienia zrównoważonego porozumienia z BPB w zakresie pokrycia wspomnianego ujemnego kapitału własnego” („La Banca d'Italia [...] ha invitato il Fondo a ricercare un'intesa equilibrata con BPB per la copertura del deficit patrimoniale”).

⁽⁸⁵⁾ Mimo, iż od strony prawnej wycofanie się z FITD jest możliwe, banki są prawnie zobowiązane do bycia członkami systemu gwarantowania depozytów. Ponadto jak wspomniano w motywie 33, członkostwo w FITD jest obowiązkowe w odniesieniu do włoskich banków niespółdzielczych z następujących powodów: 1) zakładając, że nie ma innego systemu gwarantowania depozytów dostępnych dla banków komercyjnych we Włoszech, członkostwo w FITD jest faktycznie obowiązkowe; 2) statut FITD przewiduje, że wszystkie włoskie banki niespółdzielcze są członkami.

zgodnie z ustawą o bankowości⁽⁸⁶⁾ włoskie banki spółdzielcze mają obowiązek ustanawiania odrębnych systemów gwarantowania depozytów w ramach własnej sieci: w rezultacie banki spółdzielcze nie mogą zostać członkami FITD, a z drugiej strony banki niespółdzielcze nie mogą zostać członkami Fondo di Garanzia dei Depositanti del Credito Cooperativo i muszą być członkami FITD. Stąd postanowienie statutu FITD⁽⁸⁷⁾, w którym bankom członkowskim zezwala się na wycofanie członkostwa i które zainteresowane strony podkreślały w swoich uwagach (zob. motyw 70), stanowi jedynie teoretyczną możliwość, której nie można zastosować w praktyce, ponieważ banki te nie mogą zostać członkami żadnego innego uznanego systemu gwarantowania depozytów.

- (135) Co więcej, decyzję w sprawie wdrożenia środków wsparcia podejmują organy zarządzające FITD. Bez względu na ich osobisty interes, banki członkowskie nie mogą ani zawetować takiej decyzji, ani wycofać się ze środków⁽⁸⁸⁾ oraz muszą wnieść wkład w finansowanie podjętych działań. Fakt, że takich zasobów nie wykazuje się w bilansie FITD, lecz na osobnych cyklach rozrachunkowych, jest czystą formalnością, ponieważ zasoby te są zarządzane bezpośrednio przez FITD.
- (136) W związku z tym Komisja stwierdza, że interwencję można przypisać FITD, a nie jej bankom członkowskim oraz że zasoby wykorzystane do wdrożenia środków są zasobami FITD, a nie własnymi zasobami banków członkowskich.
- (137) W związku z tym, że zarówno członkostwo w FITD, jak i wkłady w zakresie środków wsparcia wdrożonych przez FITD są obowiązkowe, Komisja stwierdza, że aby działać we Włoszech jako bank niespółdzielczy, należy, zgodnie z przepisami prawa włoskiego, wnieść wkład w koszty środków wsparcia FITD. Zasoby wykorzystane do finansowania wspomnianych środków wsparcia są wyraźnie wymagane, zarządzane i przydzielane zgodnie z prawem oraz innymi zasadami publicznymi, i w rezultacie mają charakter publiczny.
- (138) Dlatego też Komisja twierdzi, że w przypadku przedmiotowej sprawy, co do zasady, jak i w praktyce, władze włoskie sprawują stałą kontrolę zgodności w zakresie wykorzystania zasobów FITD w odniesieniu do celów publicznych oraz wpływają na wykorzystanie tych zasobów przez FITD.
- (139) W szczególności zakładając, że organy publiczne mają formalne uprawnienia zarówno w zakresie występowania o przeprowadzenie interwencji, jak i zatwierdzania przedmiotu działania podjętego w odniesieniu do zapewnienia zgodności z mandatem publicznym (motyw 126), Komisja uznaje, że roli Banca d'Italia nie należy rozpatrywać jako ograniczonej do czysto informacyjnego etapu lub jedynie formalnej weryfikacji ważności i legalności⁽⁸⁹⁾.
- (140) W szczególności Trybunał Sprawiedliwości zaznaczył w sprawie *Doux Élevage*, że obowiązkowy charakter opłat w tym przypadku nie zależał od realizacji konkretnych, ustalonych i określonych przez organy publiczne celów politycznych. Należy jednak zauważyć, że działania FITD faktycznie zależą od celów publicznych, które są konkretne, stałe i określane przez organy publiczne oraz przez nie kontrolowane, szczególnie cele polityki ochrony deponentów.
- (141) Przedmiotowe środki znajdują się pod nadzorem Banca d'Italia i w rezultacie są nadzorowane między innymi w świetle celów Banca d'Italia, obejmujących zachowanie stabilności systemu finansowego. Należy przypomnieć następujące fakty:
- 1) znaczenie roli Banca d'Italia w zapewnianiu stabilności włoskiego systemu bankowego oraz ochrona deponentów;
 - 2) szerokie uprawnienia, które Banca d'Italia może wykonywać w celu zapewnienia, aby FITD uwzględniał te wymogi.
- (142) Czynniki, o których mowa w motywach 127–131 powyżej (przepisy, na mocy których organizacja poddawana jest ścisłej kontroli oraz skuteczna koordynacja przez Banca d'Italia w celu zapewnienia, aby FITD przyczyniał się do realizacji głównych celów publicznych) wskazują na to, że FITD posiada specjalny status prawny w porównaniu ze zwykłymi prywatnymi konsorcjami na mocy prawa włoskiego i że jego cel, o którym mowa w mandacie publicznym, wyraźnie wykracza poza na przykład cel CIDEF⁽⁹⁰⁾, który został oceniony w wyroku *Doux Élevage*. Ten specjalny status jest miarodajnym wskaźnikiem przypisania zgodnie z badaniem przeprowadzonym w sprawie *Stardust Marine*.

⁽⁸⁶⁾ Ustawa o bankowości, art. 96.

⁽⁸⁷⁾ Art. 8 statutu FITD.

⁽⁸⁸⁾ Decyzje dotyczące interwencji są podejmowane przez Radę lub przez Komitet Wykonawczy, większością głosów wskazaną w motywie 36.

⁽⁸⁹⁾ Zob. pkt 38 wyroku w sprawie *Doux Élevage*.

⁽⁹⁰⁾ Comité interprofessionnel de la dinde française.

- (143) W świetle czynników, o których mowa powyżej, treść, zakres oraz cel środków pokazuje, jak mało jest prawdopodobne, że organy publiczne nie powinny mieć udziału w ich wdrażaniu. Środki te nie tylko przyczyniły się do osiągnięcia przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa, lecz także uchroniły to przedsiębiorstwo przed trudną sytuacją dzięki publicznemu wsparciu przy użyciu środków 1, 2 i 3 opisanych w motywie 38, w celu ochrony deponentów i stabilności włoskiego systemu bankowego.
- (144) Dlatego też Komisja uważa, że istnieją wystarczające dowody, aby wykazać, że wspomniany środek można przypisać państwu i finansować przy użyciu zasobów publicznych.
- (145) Nawet jeśli niektóre z czynników podkreślonych przez Komisję, przy ich indywidualnym rozpatrywaniu, same w sobie nie wystarczają do usprawiedliwienia wniosku, że środki można było przypisać państwu, z motywów 118–144 wynika, że przedmiotowe dowody rozpatrywane łącznie wskazują na to, że środki oceniane przez Komisję można przypisać państwu w odniesieniu do działania FITD.
- (146) Co się tyczy uwag zgłoszonych przez Włochy i zainteresowane strony w odniesieniu do decyzji Komisji w sprawie pomocy Banco di Sicilia i Sicilcassa, należy najpierw przypomnieć, że istnienie pomocy państwa jest pojęciem obiektywnym i nie może być określone na podstawie domniemanej praktyki przyjętej przez Komisję w ramach decyzji, nawet gdyby udowodniono, że taka praktyka ma miejsce. Ponadto Komisja podkreśla, że czasie, gdy zatwierdzono środki wsparcia na rzecz Tercas, w porównaniu z 1999 r., Komisja już dosyć szczegółowo opracowała i opublikowała warunki, na podstawie których wsparcie z systemu gwarantowania depozytów stanowi pomoc państwa.
- (147) Ponadto w czasie wdrażania decyzji w sprawie Sicilcassa Komisja nie dostosowała swojej własnej oceny możliwości przypisania w świetle ustaleń dokonanych przez sądy orzekające zgodnie z prawem Unii w sprawie Stardust Marine oraz w kolejnych orzeczeniach.
- (148) Wbrew argumentom Włoch i zainteresowanych stron praktyka Komisji w decyzjach dotyczących interwencji w ramach systemów gwarantowania depozytów ⁽⁹¹⁾ jest wystarczającym wskaźnikiem, że działanie wdrożone przez FITD ma charakter pomocy państwa. W związku z tym decyzja w sprawie Sicilcassa nie daje podstaw do powoływania się na uzasadnione oczekiwania po stronie Włoch i zainteresowanych stron.

6.1.2. Wybiórcza korzyść zakłócająca konkurencję i wpływająca na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

- (149) Środki wsparcia wdrożone przez FITD przyniosły wybiórczą korzyść na rzecz Tercas, a FITD nie działał w charakterze prywatnego inwestora. Środki 1, 2 i 3, w przypadku których nie oczekuje się lub nie ma możliwości otrzymania żadnych zysków, nie są środkami, które zostałyby wdrożone przez prywatnego inwestora. Pokazują one, że FITD nie działał jako prywatny inwestor, lecz jako organ wypełniający mandat publiczny ⁽⁹²⁾. Wszystkie trzy środki są dotacjami w ramach pomocy udzielanej bez jakiegokolwiek opłaty, wynagrodzenia lub powiązanego z nią zysku, czego skutkiem połączonym było to, że Tercas nie opuścił rynku, co miałyby prawdopodobnie miejsce w przypadku braku wsparcia, i co tym samym przyniosło wybiórczą korzyść na rzecz Tercas.
- (150) Nawet gdyby przyjąć, że środki należy ocenić w świetle zachowania prywatnego inwestora znajdującego się w porównywalnej sytuacji, w każdym przypadku zainteresowane państwo członkowskie powinno przedstawić Komisji obiektywne i możliwe do zweryfikowania dowody świadczące o tym, że decyzję oparto na uprzedniej ocenie ekonomicznej, porównywalnej z oceną, którą może przeprowadzić racjonalny prywatny podmiot gospodarczy znajdujący się w podobnej sytuacji w celu określenia przyszłej rentowności środka. W przypadku przedmiotowej sprawy Komisji nie dostarczono żadnych dowodów potwierdzających, że FITD wymagał biznesplanu lub obliczenia zysku dotyczącego zainwestowanego kapitału, które stanowią podstawowe wymogi jakiegokolwiek decyzji inwestycyjnej ze strony prywatnego inwestora.

⁽⁹¹⁾ Zob. decyzja w sprawie SA.33001 (2011/N) – Dania – Część B – Poprawka do duńskiego programu likwidacji instytucji kredytowych, motywy 43–49; decyzja w sprawie SA.34255 (2012/N) – Hiszpania – Restrukturyzacja CAM i Banco CAM, motywy 76–87; decyzja w sprawie SA.37425 (2013/N) – Polska – Credit unions orderly liquidation scheme, motywy 44–53; decyzja w sprawie NN 36/2008 – Dania – Roskilde bank A/S, motywy 28–31; decyzja w sprawie NN 61/2009 – Hiszpania – ratowanie i restrukturyzacja Caja Castilla-La Mancha, motywy 97–106.

⁽⁹²⁾ Zob. Komisja przeciwko EDF, sprawa C-124/10 P, EU:C:2012:318, pkt 80 i 81.

- (151) Włochy i zainteresowane strony twierdzą, że wspomniane środki były w rzeczywistości zgodne z testem prywatnego inwestora ⁽⁹³⁾, w szczególności z tego względu, że działania umożliwiły FITD ograniczenie kosztów, na które w przeciwnym wypadku byłby narażony, mianowicie kosztów FITD związanych ze spłatą deponentów na etapie przymusowej likwidacji administracyjnej Tercas.
- (152) Zainteresowane strony twierdzą, że dalsze działania FITD leżą w zakresie prywatnej autonomii banków członkowskich.
- (153) Komisja jest zdania, że środki można jednoznacznie przypisać FITD, który jest kontrolowany przez organy publiczne (zob. ocena w motywach 134–136), a nie przez banki członkowskie. Wszelkie porównania z działaniami podejmowanymi przez FITD zanim banki członkowskie zostały prawnie zobowiązane, aby do niego należeć, jest bez znaczenia z uwagi fakt, iż banki członkowskie nie mają teraz możliwości rezygnacji z poszczególnych środków, jak wyjaśniono w motywach 134 i 135. Sytuację tę pogarsza mechanizm, w oparciu o który FITD decyduje o takich środkach, jak opisano w motywie 36, który jest stronniczy na korzyść dużych banków ⁽⁹⁴⁾ w ten sposób, że decyzje dotyczące interwencji można podejmować wbrew woli większości banków członkowskich.
- (154) Przedmiotowe koszty wynikają z obowiązków nałożonych na FITD będący systemem gwarantowania depozytów, który jest zobowiązany do działania w ramach mandatu publicznego, aby chronić deponentów. Żaden prywatny inwestor nie musiałby spełniać obowiązków wynikających z mandatu publicznego, np. takich jak obowiązek spłaty deponentów w przypadku likwidacji Tercas. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem obowiązki wynikające z mandatu publicznego nie mogą być zostać uwzględnione przy zastosowaniu testu prywatnego inwestora ⁽⁹⁵⁾.
- (155) Pomijając obowiązki wynikające z mandatu publicznego FITD, Komisja stwierdza, że żaden z tych trzech środków nie został zatem przyjęty przez prywatnego inwestora. Brak biznesplanu i jakichkolwiek perspektyw na jakikolwiek zwrot z inwestycji jest zasadniczy dla tej oceny i zdecydowanie potwierdza wnioszek.
- (156) Ponadto BPB i Tercas twierdzą, że działania FITD można traktować jako realizowane równocześnie z wkładem BPB, która działa jako prywatny inwestor. Komisja wskazuje, że równoczesna inwestycja tego rodzaju musi być prowadzona na całkowicie równych warunkach zarówno w odniesieniu do prywatnych, jak i do publicznych współinwestorów. Ten warunek wyraźnie nie jest spełniony w tym przypadku. BPB uzyskała pełny tytuł własności Tercas, a FITD nie otrzymał zwrotu ze swojej inwestycji.
- (157) Z powodów wymienionych w motywach 149–156 środki wdrożone przez FITD na rzecz Tercas zapewniły Tercas korzyść, mianowicie bezzwrotny wkład w celu pokrycia jego ujemnego kapitału własnego, niepodlegającą wynagrodzeniu gwarancję dotyczącą niektórych ekspozycji [...] oraz warunkowy bezzwrotny wkład potrzebny na wypadek uchronienia Tercas przed częścią zobowiązań podatkowych w ramach obowiązujących wówczas zasad prawa podatkowego. Wspomniane środki łącznie uchroniły Tercas przed opuszczeniem rynku. Tercas nie odniósłby korzyści z tych środków w normalnych warunkach rynkowych.
- (158) Komisja jest zdania, że przedmiotowe interwencje są selektywne, ponieważ dotyczą tylko Tercas. Takie środki wsparcia są dostępne wyłącznie dla banków objętych specjalnym zarządzeniem i udzielane wyłącznie w indywidualnych przypadkach. W rezultacie Komisja jest zdania, że środki ocenione w tej decyzji były ukierunkowane konkretnie i wyłącznie na Tercas, aby uchronić Tercas przed opuszczeniem rynku, zatem były selektywne.
- (159) W końcu korzyści przyznane Tercas przez działanie FITD zakłócają konkurencję poprzez uchronienie go przed upadłością i opuszczeniem rynku. Tercas konkuruje z zagranicznymi przedsiębiorstwami, co wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (160) Co się tyczy środka 1, dotacja w wysokości 265 mln EUR miała prawną formę bezzwrotnego wkładu na pokrycie ujemnego kapitału własnego Tercas bez jakiegokolwiek elementu wynagrodzenia. Komisja twierdzi, że element pomocy obejmował pełną kwotę w wysokości 265 mln EUR.

⁽⁹³⁾ Zob. motywy 80–97.

⁽⁹⁴⁾ Cztery duże banki – które zagwarantowały przedstawicieli w Radzie, z których każdy ma po dwa głosy – potrzebują razem tylko jeszcze pięciu przedstawicieli, aby mieć większość (13 głosów).

⁽⁹⁵⁾ Zob. Land Burgenland i in. przeciwko Komisji, sprawy połączone C-214/12 P, C-215/12 P i C-223/12 P, EU:C:2013:682, pkt 52.

- (161) Co się tyczy środka 2, gwarancję w wysokości 35 mln EUR przewidziano na okres do trzech lat na pokrycie ryzyka kredytowego związanego z niektórymi ekspozycjami Tercas [...]. Zgodnie z zawiadomieniem Komisji w sprawie gwarancji ⁽⁹⁶⁾ element pomocy powinien być obliczany jako ekwiwalent dotacji brutto różnicy między premią, którą beneficjent musiałby płacić na rzecz podmiotu gospodarczego, aby uzyskać taką gwarancję, oraz premią, jaką w rzeczywistości zapłacił za taką samą gwarancję w okresie, w którym był nią objęty.
- (162) Komisja nie posiada żadnych informacji na temat opłaty, którą musiałby uiścić podmiot gospodarczy w celu ubezpieczenia ekspozycji kredytowej na rzecz [...] lub jakości kredytowej [...]. Zakładając jednak, że w tym czasie istniała ekspozycja i że kredyt został ostatecznie spłacony w terminie oraz biorąc pod uwagę znacznie większe kwoty pomocy udzielonej w ramach środków 1 i 3, Komisja jest zdania, że wystarczy ustalić niższy pułap w celu oszacowania kwoty przedmiotowej pomocy.
- (163) Ten niższy pułap można ustalić, biorąc za punkt odniesienia średnią wartośći swapu ryzyka kredytowego („CDS”) ⁽⁹⁷⁾ z trzech lat z okresu, kiedy pomoc udzielono największym włoskim przedsiębiorstwom niefinansowym, których swapy ryzyka kredytowego były przedmiotem aktywnego obrotu. Średnia ta wynosi 53 punkty bazowe ⁽⁹⁸⁾. Biorąc pod uwagę, że gwarancja pokryła 35 mln EUR ekspozycji i obowiązywała jedynie przez dziewięć miesięcy, wartość gotówkowa premii gwarancyjnej wynosi 0,14 mln EUR. W umowach nie uwzględniono żadnej premii na rzecz FITD, którą można byłoby odjąć od tej kwoty, w związku z czym Komisja uznaje, iż kwota pomocy wynosi 0,14 mln EUR.
- (164) Co się tyczy środka 3, Komisja zauważa, że zgodnie z prawem włoskim zwolnienie z podatku podlega zgłoszeniu i zatwierdzeniu przez Komisję Europejską. Ani w czasie przyznania pomocy, ani później Komisja nie podjęła decyzji dotyczącej środka 3, należy zatem uznać, że gwarancja stała się wymagalna. Zwolnienie z podatku nie zostało formalnie zgłoszone Komisji, co oznacza, że nie mogło mieć ono zastosowania. Dlatego też Komisja nie może uznać, że środek jest gwarancją, a raczej innym bezzwrotnym wkładem bez wynagrodzenia. Komisja twierdzi, że element pomocy obejmuje pełną kwotę w wysokości 30 mln EUR.

6.1.3 Wnioski w sprawie istnienia pomocy

- (165) Z powodów wymienionych w motywach 149–164 powyżej Komisja jest zdania, że środek 1 (bezzwrotny wkład w wysokości 265 mln EUR), środek 2 (gwarancja w wysokości 35 mln EUR z tytułu ekspozycji kredytowych [...]) wraz z elementem pomocy w wysokości 0,14 mln EUR) oraz środek 3 (kolejny bezzwrotny wkład w wysokości 30 mln EUR) stanowią pomoc państwa opiewającą łącznie na 295,14 mln EUR, udzieloną przez FITD oraz że przyniosły one wybiórczą korzyść na rzecz Tercas, która to korzyść zakłóciła konkurencję i wpłynęła na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Wybiórcza korzyść została udzielona przy użyciu zasobów państwowych i za pośrednictwem działania podjętego przez FITD, które można przypisać państwu z powodów wymienionych w motywach 112–148. Pomoc udzielono dnia 7 lipca 2014 r.

6.2. Beneficjent pomocy

- (166) Komisja przypomina swoją ocenę, w której wszystkie trzy przedmiotowe środki przynoszą korzyść na rzecz Tercas. Komisja jest zatem zdania, że wspomniane środki przyniosły korzyści działalności gospodarczej Tercas poprzez uchronienie Tercas przed opuszczeniem rynku i umożliwienie kontynuacji tejże działalności gospodarczej w ramach przedsiębiorstwa nabywającego, czyli BPB.
- (167) Aby ocenić, czy sprzedaż działalności banku wiąże się z przyznaniem pomocy nabywcy, zgodnie z pkt 79, 80 i 81 komunikatu bankowego z 2013 r. oraz pkt 20 komunikatu w sprawie restrukturyzacji ⁽⁹⁹⁾ Komisja musi ocenić, czy zostały spełnione określone wymogi. Musi zbadać w szczególności, czy: (i) proces sprzedaży miał charakter otwarty, bezwarunkowy i niedyskryminujący; (ii) czy sprzedaż odbyła się na warunkach rynkowych; oraz (iii) czy instytucja finansowa lub rząd dążyły do uzyskania jak najwyższej ceny sprzedaży za odnośne aktywa i pasywa.

⁽⁹⁶⁾ Zawiadomienie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10).

⁽⁹⁷⁾ Swap ryzyka kredytowego (CDS) jest szczególnym rodzajem swapu opracowanym w celu przeniesienia ekspozycji kredytowych produktów finansowych między dwiema stronami lub większą ich liczbą. Nabywca CDS dokonuje szeregu płatności na rzecz sprzedawcy i w zamian otrzymuje rekompensatę, jeżeli pierwotny dłużnik nie wykona zobowiązania.

⁽⁹⁸⁾ Średnie wartości CDS z trzech lat z ENI, ENEL, Telecom Italia i Atlantia zostały odnotowane dnia 1 lipca 2014 r.

⁽⁹⁹⁾ Komunikat Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie obecnego kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa („komunikat w sprawie restrukturyzacji”).

- (168) Jak już wspomniano w decyzji o wszczęciu postępowania, Komisja nie posiada żadnych dowodów, które umożliwiłyby jej stwierdzenie, że: (i) proces sprzedaży nie był otwarty, bezwarunkowy i niedyskryminujący; (ii) że sprzedaż nie odbyła się na warunkach rynkowych; ani (iii) że władze włoskie nie dążyły do uzyskania jak najwyższej ceny sprzedaży na rzecz Tercas.
- (169) Komisja jest zdania, że jedynym beneficjentem środka pomocy jest Tercas i że nie udzielono pomocy nabywcy, którym jest BPB.

7. ZGODNOŚĆ POMOCY Z PRAWEM

- (170) W związku z tym Komisja stwierdza, że zidentyfikowane środki stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu i zostały udzielone z naruszeniem obowiązku zgłoszenia oraz klauzul zawieszających nałożonych przez art. 108 ust. 3 Traktatu. Dlatego Komisja uważa, że środki przyznane na rzecz Tercas stanowią pomoc państwa niezgodną z prawem.

8. ZGODNOŚĆ POMOCY Z ZASADAMI RYNKU WEWNĘTRZNEGO

8.1. Podstawa prawna oceny zgodności

- (171) Włochy nie twierdziły, że przedmiotowe środki są zgodne ze wspólnym rynkiem. Nie spełniono żadnego z postanowień zawartych w art. 107 ust. 2 Traktatu. Tym samym lit. a) i d) art. 107 ust. 3 wyraźnie nie mają zastosowania, a wymogi określone w art. 107. ust. 3 lit. c) są bardziej rygorystyczne niż te obecnie stosowane przez Komisję w odniesieniu do instytucji finansowych znajdujących się w trudnej sytuacji zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b). Komisja zbada zatem zgodność interwencji FTID wyłącznie na podstawie ostatniego postanowienia.
- (172) W art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu upoważnia się Komisję do stwierdzenia zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym, jeżeli ma ona na celu „zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego”. Komisja przyznała, że globalny kryzys finansowy może spowodować poważne zaburzenia w gospodarce państwa członkowskiego i że środki na rzecz wsparcia banków mogą zaradzić tym zaburzeniom. Pogląd ten był sukcesywnie doprecyzowywany i opracowywany w siódmym komunikacie kryzysowym⁽¹⁰⁰⁾ oraz został potwierdzony ponownie w komunikacie bankowym z 2013 r., w którym Komisja przedstawiła powody dlaczego uważa, że wymogi stosowania art. 107 ust. 3 lit. b) są nadal spełnione.
- (173) Aby środek pomocy był zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, musi on spełniać ogólne kryteria zgodności określone w art. 107 ust. 3, biorąc pod uwagę ogólne cele Traktatu. W poprzednich decyzjach⁽¹⁰¹⁾ Komisja uznała zatem, że jakkolwiek środek pomocy lub program musi pomyślnie przejść trzy testy: (i) adekwatności; (ii) konieczności i (iii) proporcjonalności.
- (174) Komunikat bankowy z 2013 r. ma zastosowanie do środków pomocy państwa udzielonych od dnia 1 sierpnia 2013 r. Interwencja wspierająca FITD została zatwierdzona przez Banca d'Italia dnia 7 lipca 2014 r.
- (175) W celu ustalenia czy środki są zgodne z odpowiednimi komunikatami kryzysowymi, Komisja oceni pomoc udzieloną w ramach następujących trzech środków:
- 1) *środek 1*: bezzwrotny wkład w wysokości 265 mln EUR będzie traktowany jako operacja dokapitalizowania dla celów analizy, o którym mowa w komunikacie bankowym z 2013 r. i komunikacie w sprawie restrukturyzacji, mimo iż wkład ten różni się od standardowego środka dokapitalizowania w tym względzie, że organ przyznający pomoc nie nabył żadnych praw ani też nie zostało wypłacone żadne wynagrodzenie;

⁽¹⁰⁰⁾ Komunikat Komisji w sprawie dokapitalizowania instytucji finansowych w związku z obecnym kryzysem finansowym: ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz mechanizmy zabezpieczające przed nadmiernym zakłóceniem konkurencji (komunikat w sprawie dokapitalizowania) (Dz.U. C 10 z 15.1.2009, s. 2); komunikat w sprawie restrukturyzacji; komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego (komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r.) (Dz.U. C 356 z 6.12.2011, s. 7); oraz komunikat bankowy z 2013 r.

⁽¹⁰¹⁾ Zob. decyzja Komisji z dnia 6 września 2013 r. w sprawie pomocy państwa SA.37314 – pomoc na ratowanie na rzecz Probanka (Dz.U. C 314 z 29.10.2013, s. 1) oraz decyzja Komisji z dnia 6 września 2013 r. w sprawie pomocy państwa SA.37315 – pomoc na ratowanie na rzecz Factor Banka (Dz.U. C 314 z 29.10.2013, s. 2).

- 2) *środek 2*: gwarancja w wysokości 35 mln EUR przeznaczona na pokrycie ryzyka kredytowego związanego z niektórymi ekspozycjami Tercas [...], zawierająca element pomocy w wysokości 0,14 mln EUR, na podstawie komunikatu w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości⁽¹⁰²⁾, komunikatu bankowego z 2013 r. oraz komunikatu w sprawie restrukturyzacji, może być traktowana jako pomoc na rzecz restrukturyzacji Tercas;
- 3) *środek 3*: z uwagi na to, że Komisja nie podjęła żadnej decyzji, gwarancja w wysokości 30 mln EUR będzie traktowana jako dodatkowe wsparcie w postaci bezzwrotnego wkładu. W rezultacie należy ją traktować jako dokapitalizowanie, które podlega kontroli w ten sam sposób, co *środek 1*.
- (176) Komisja najpierw oceni zgodność *środka 2* z rynkiem wewnętrznym w świetle komunikatu w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości, a następnie dokona łącznej oceny wszystkich trzech *środków* objętych komunikatem bankowym z 2013 r. oraz komunikatem w sprawie restrukturyzacji.

8.2. Zgodność *środka 2* z komunikatem w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości

- (177) *Środek 2* należy ocenić w oparciu o kryteria zgodności wymienione w komunikacie w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości, ponieważ przewiduje on „zwolnienie banku będącego beneficjentem (lub wynagrodzenie dla banku w związku z taką koniecznością) z konieczności wykazywania straty lub rezerwy na pokrycie ewentualnych strat wynikających z utraty jakości jego aktywów”. Kryteria te obejmują: (i) kwalifikowalność aktywów; (ii) przejrzystość i ujawnienie informacji o utracie jakości aktywów; (iii) zarządzanie aktywami; (iv) prawidłowe i spójne podejście do wyceny; oraz (v) stosowność wynagrodzenia oraz podział obciążenia.

8.2.1 Kwalifikowalność aktywów

- (178) Jeżeli chodzi o kwalifikowalność aktywów, w sekcji 5.4 komunikatu w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości wskazuje się, że ratowanie aktywów wymaga precyzyjnego określenia aktywów o obniżonej jakości oraz że w związku z kwalifikowalnością mają zastosowanie określone ograniczenia.
- (179) Podczas gdy w komunikacie w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości za aktywa kwalifikowalne uznaje się te, które wywołały kryzys finansowy, wspomniany komunikat przewiduje również, że państwa członkowskie „będą rozszerzały pomoc na ściśle określone kategorie aktywów związane z takim zagrożeniem dla systemu – po należytych uzasadnieniu i bez ograniczeń ilościowych”. Pkt 35 komunikatu w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości stanowi, że „aktywa, w przypadku których nie można obecnie stwierdzić utraty wartości, nie powinny zostać objęte programem pomocy”.
- (180) W tym przypadku w sprawozdaniu FITD z lipca 2014 r. wspomniano, że ekspozycje, o których mowa w *środku 2*, odnoszą się wprawdzie do kredytów niezagrożonych, ale problematycznych. Zgodnie z kryteriami określonymi w sekcji 5.4 komunikatu w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości, kredyty niezagrożone nie są kwalifikowalne. Na tej podstawie Komisja stwierdza, że *środek 2* nie jest zgodny z kryteriami kwalifikowalności aktywów określonymi w komunikacie w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości.

8.2.2 Przejrzystość i ujawnienie informacji, zarządzanie oraz wycena

- (181) Zgodnie z sekcją 5.1 komunikatu w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości Komisja wymaga pełnej przejrzystości przed zastosowaniem *środka*, ujawniania informacji o utracie wartości aktywów, które będą pokryte przez *środki* na rzecz ratowania. Komisja nie otrzymała jednak żadnych informacji dotyczących przedmiotowych ekspozycji lub przedmiotowego przedsięwzięcia.
- (182) Co więcej, ani zainteresowane państwo członkowskie, ani żadna z zainteresowanych stron nie dostarczyli wyceny aktywów o obniżonej jakości, jak przewidziano w sekcji 5.5 komunikatu w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości, nie przekazano też żadnych informacji, na podstawie których Komisja może stwierdzić, że, jak przewidziano w sekcji 5.6 komunikatu, aktywa były odpowiednio wyodrębnione pod względem funkcjonalnym i organizacyjnym.

⁽¹⁰²⁾ Komunikat Komisji w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości we wspólnotowym sektorze bankowym (Dz.U. C 72 z 26.3.2009, s. 1).

- (183) Komisja stwierdza, że kryteria dotyczące przejrzystości i ujawniania informacji nie są spełnione i że nie ma żadnego dowodu, na podstawie którego Komisja mogłaby stwierdzić, że kryteria dotyczące zarządzania i wyceny są spełnione.

8.2.3 Podział obciążenia i wynagrodzenie

- (184) Jeżeli chodzi o wynagrodzenie, w sekcji 5.2 komunikatu w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości powtórzono ogólną zasadę, która stanowi, że banki powinny w jak największym zakresie same pokrywać straty związane z aktywami o obniżonej jakości oraz zapewnić odpowiednie wynagrodzenie, tak aby zagwarantować równy podział odpowiedzialności i obciążenia między akcjonariuszy.
- (185) Jak opisano w motywach 195–212, odpowiednie środki związane z podziałem obciążenia nie zostały podjęte. Ponadto Komisja zauważa, że w przypadku gwarancji odnoszącej się do ekspozycji na rzecz [...] nie przewidziano żadnego wynagrodzenia.
- (186) W związku z tym Komisja stwierdza, że środek 2 nie spełnia łącznie żadnych wymogów określonych w komunikacie w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości. W rezultacie środek 2 nie może być uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym.

8.3. Zgodność środków 1, 2 i 3 z komunikatem bankowym z 2013 r. oraz komunikatem w sprawie restrukturyzacji

- (187) Jeżeli chodzi o środki 1 i 3, z punktu widzenia prawa mają one postać bezzwrotnej dotacji, tj. wkładu pieniężnego bez wynagrodzenia w zamian za jego wniesienie (w formie praw własności lub zapłaty). W kryteriach zgodności określonych w komunikacie bankowym z 2013 r. nie przewiduje się dotacji jako takich.
- (188) Jedyną formą pomocy podobną do dotacji, o której mowa w komunikacie bankowym z 2013 r., jest pomoc w zakresie dokapitalizowania. Aby uzyskać dokapitalizowanie, należy jednak spełnić szereg kryteriów zgodności: w celu otrzymania dokapitalizowania należy: (i) przedstawić plan pozyskania kapitału określający wszystkie możliwości pozyskania kapitału z prywatnych źródeł dostępne dla zainteresowanego banku; (ii) przedstawić plan restrukturyzacji, który przyczyni się do rentowności instytucji finansowej; (iii) wykazać odpowiedni wkład po stronie samego beneficjenta, wraz z podmiotami zaangażowanymi w kapitał oraz podporządkowanymi instrumentami dłużnymi przyczyniającymi się w jak największym stopniu do podziału obciążenia; oraz (iv) wykazać środki ograniczające w wystarczającym stopniu konkurencję. W czasie gdy plan pozyskania kapitału został wdrożony przez specjalnego zarządcę Tercas (zob. motyw 15), Komisja nie otrzymała dowodów potwierdzających, że wymogi dotyczące zgodności opisane tutaj zostały spełnione.
- (189) Zasadniczo zapewniono bezzwrotne wkłady w ramach środków 1 i 3 celem pokrycia w całości ujemnego kapitału własnego Tercas, zanim działalność Tercas została przejęta przez BPB. Komisja zauważyła w przeszłości, że podobne transakcje są zgodne z rynkiem wewnętrznym, lecz tylko jako pomoc w celu usprawnienia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub w celu wspierania zorganizowanej likwidacji banku⁽¹⁰³⁾. W związku z tym, że Włochy rozumieją, iż środki na rzecz wsparcia Tercas nie miały zastosowania do systemów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ani do systemów likwidacji, Komisja nie może zastosować tego samego toku rozumowania jak w przypadku Tercas. Musi zatem potraktować wspomniany środek jak pomoc w formie dokapitalizowania.
- (190) Środek 2 miał uchronić Tercas przed ewentualnymi stratami w wyniku ekspozycji na rzecz [...]. Jest on więc bliższy pomocy w formie dokapitalizowania na restrukturyzację Tercas. Niezależnie od zgodności środka 2 z komunikatem w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości, gdyby środek ten miał zostać uznany za zgodny, musiałby również być zgodny z komunikatem bankowym z 2013 r. oraz komunikatem w sprawie restrukturyzacji. Ponadto nie można ocenić środków 1 i 3 w kontekście wspomnianych komunikatów bez odnoszenia się do środka 2.

⁽¹⁰³⁾ Decyzja w sprawie SA.39250 (2014/N) – Portugalia – Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja Banco Espírito Santo, SA; decyzja Komisji w sprawie SA.41503 (2015/N) – Grecja – Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja Panellinia Bank przez zlecenie rozrachunku na rzecz Piraeus Bank (Dz.U. C 325 z 2.10.2015, s. 1); decyzja Komisji z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie SA.41924 (2015/N) – Włochy – Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja (poprzez likwidację) Banca Romagna Cooperativa (Dz.U. C 369 z 6.11.2015, s. 1).

8.3.1 Przywrócenie długoterminowej rentowności

- (191) W komunikacie bankowym z 2013 r. określono wymóg opracowania zarówno planu pozyskania kapitału, w celu zapewnienia wykorzystania wszystkich ewentualnych źródeł prywatnego kapitału przed wnioskowaniem o pomoc państwa, oraz planu restrukturyzacji, w celu wykazania powrotu do długoterminowej rentowności. Bank osiąga długoterminową rentowność, jeżeli jest w stanie konkurować o kapitał na rynku na podstawie własnych osiągnięć zgodnie z odpowiednimi wymogami regulacyjnymi. Aby tego dokonać, bank musi być w stanie pokryć wszystkie swoje koszty oraz wypracować odpowiednią stopę zwrotu z kapitału własnego z uwzględnieniem profilu ryzyka banku. Zgodnie z punktem 17 komunikatu w sprawie restrukturyzacji, rentowność można również osiągnąć poprzez sprzedaż banku.
- (192) Zainteresowane strony twierdzą, że specjalny zarządca działań w celu wyeliminowania niedoskonałości w organizacji i wewnętrznym systemie kontroli Tercas. BPB twierdzi również, że elementy strukturalne planu naprawy opracowano w ramach biznesplanu BPB na lata 2015–2019.
- (193) Komisja zwraca uwagę, że nie otrzymała planu restrukturyzacji ani planu naprawy, który wykazywałby powrót do długoterminowej rentowności, mimo iż wystąpiła z formalnym wnioskiem w sprawie takiego planu do Włoch.
- (194) Komisja stwierdza, że może zbadać plan restrukturyzacji przedłożony po wdrożeniu środka służącego dokapitalizowaniu. Komunikat bankowy z 2013 r. przewiduje taką możliwość, w szczególności jeżeli pomoc została zgłoszona i wdrożona jako pomoc na ratowanie w ściśle określonych warunkach. Niemniej jednak w związku z tym, że nie zgłoszono żadnego środka pomocy na ratowanie oraz uwzględniając dostępne informacje, w szczególności brak planu restrukturyzacji, Komisja nie może uznać, że warunek dotyczący długoterminowej rentowności określony w szczegółowym planie restrukturyzacji jest spełniony.

8.3.2 Ograniczenie pomocy do minimum i podział obciążenia

- (195) W komunikacie w sprawie restrukturyzacji uzupełnionym komunikatem bankowym z 2013 r. wskazuje się, że odpowiedni wkład ze strony beneficjenta jest konieczny, aby ograniczyć pomoc do minimum oraz usunąć zakłócenia konkurencji i pokusę nadużycia. W tym celu komunikat stanowi, że (i) zarówno koszty restrukturyzacji, jak i kwota pomocy powinny być ograniczone; oraz (ii) powinien istnieć maksymalny podział obciążenia między istniejącymi udziałowcami i wierzycielami nieuprzywilejowanych.
- (196) Zgodnie z punktem 29 komunikatu Komisja może zatwierdzić środki pomocy tylko gdy zainteresowane państwa członkowskie wykażą, że maksymalnie wykorzystano wszystkie środki ograniczające taką pomoc do niezbędnego minimum. W tym celu państwa członkowskie wzywa się do przedłożenia planu pozyskania kapitału przed przedłożeniem planu restrukturyzacji lub razem z nim jako jego część.
- (197) Zgodnie z pkt 44 komunikatu „dług podporządkowany należy przekształcić lub objąć odpisem aktualizującym wartość, co do zasady przed przyznaniem pomocy państwa. Pomoc państwa można przyznać dopiero po tym, gdy kapitał własny, kapitał hybrydowy i dług podporządkowany wniosą pełny wkład w pokrycie strat”.
- (198) Zgodnie z pkt 47 komunikatu aby ograniczyć pomoc do niezbędnego minimum, możliwie najwcześniej należy zapobiec odpływowi środków.
- (199) Zgodnie z pkt 52 komunikatu Komisja zatwierdzi pomoc na ratowanie w formie środków w zakresie dokapitalizowania (i pozwoли na przedłożenie planu restrukturyzacji po wdrożeniu tego środka), tylko jeżeli pomoc na ratowanie nie będzie uniemożliwiała spełnienia wymogów związanych z podziałem obciążenia, jak określono w komunikacie.
- (200) Komisja zauważa, że w Tercas została dokonana całkowita redukcja kapitału własnego akcjonariuszy.
- (201) Zgodnie z wymogami określonymi w komunikacie bankowym z 2013 r., dług podporządkowany w wysokości 189 mln EUR (na dzień 31 marca 2014 r.) na zasadzie skonsolidowanej (w tym należąca do Tercas spółkę zależną Caripe) należało jednak przekształcić lub umorzyć, zgodnie z wymogami określonymi w komunikacie bankowym z 2013 r. w celu obniżenia niedoboru kapitału oraz ograniczenia kwoty pomocy do minimum. Nie

miało miejsca żadne takie przekształcenie ani umorzenie, a z informacji dostarczonych przez Tercas wynika, że termin zapadalności długu podporządkowanego, w wysokości 36 mln EUR, wyemitowanego przez spółkę holdingową upłynął i że dług ten został spłacony w grudniu 2014 r. Komisja nie posiada informacji dotyczących tego, czy upłynął termin zapadalności jakiegokolwiek długu podporządkowanego wyemitowanego przez Caripe i czy ten dług został spłacony.

- (202) Komisja uznaje, że odpływ środków związanych z upływem terminu zapadalności długu podporządkowanego oraz dokonana później wypłata zasadniczo naruszają warunki, na podstawie których pomoc w zakresie dokapitalizowania jest zgodna z komunikatem bankowym z 2013 r.
- (203) Zainteresowane strony twierdzą, że nie było prawnej możliwości umorzenia długu podporządkowanego na mocy obecnie obowiązującego ustawodawstwa włoskiego oraz że dług może zostać umorzony tylko w przypadku przymusowej likwidacji administracyjnej. W komunikacie bankowym z 2013 r. określono czynniki, które Komisja weźmie pod uwagę w celu ustalenia, czy środek pomocy państwa jest zgodny z rynkiem wewnętrznym, między innymi wymóg umorzenia długu. Taki podział obciążenia jest możliwy w przypadku likwidacji, jak wyraźnie wynika z kontekstu decyzji podjętej w przypadku Banca Romagna⁽¹⁰⁴⁾, zgodnie z którą pomoc udzielona Włochom została zatwierdzona, a wymogi dotyczące podziału obciążenia w odniesieniu do długu podporządkowanego zostały spełnione.
- (204) Zainteresowane strony odnoszą się do pkt 42 komunikatu bankowego z 2013 r., lecz Komisja zauważa, że w pkt 42 mowa jest o właścicielach długu uprzywilejowanego, a nie o właścicielach długu podporządkowanego.
- (205) Zainteresowane strony odwołują się również do pkt 45 komunikatu, w którym dopuszczono wyjątek od zasady konwersji lub umorzenia długów podporządkowanych, jeżeli wdrożenie takich środków zagroziłoby stabilności finansowej lub przyniosło nieproporcjonalne rezultaty.
- (206) Komisja zauważa, że zgodnie z komunikatem bankowym z 2013 r. podział obciążenia między właścicieli długów podporządkowanych został zastosowany w dużej części do całego systemu bankowego w Słowenii⁽¹⁰⁵⁾ oraz w odniesieniu do trzeciego największego banku w Portugalii⁽¹⁰⁶⁾. Wspomniany podział obciążenia zastosowano również w dużej części do systemów bankowych w Hiszpanii przed przyjęciem komunikatu bankowego z 2013 r., bez narażania stabilności finansowej; podział ten nie doprowadził do nieproporcjonalnych rezultatów. Z powodu niewielkich rozmiarów Tercas Komisja nie może zaakceptować, że istnieje takie ryzyko w tym przypadku. Jedyne przypadki kiedy Komisja zaakceptowała odejście od normalnego podziału obciążenia na podstawie nieproporcjonalnych rezultatów nie są w tym przypadku istotne⁽¹⁰⁷⁾.
- (207) Komisja stwierdza, że posiadacze podporządkowanych instrumentów dłużnych nie wnieśli możliwie największych wkładów i że działanie FITD nie jest zgodne z podstawowym aspektem komunikatu bankowego z 2013 r.
- (208) W przedłożonych przez siebie uwagach FITD twierdzi, że operacja restrukturyzacji zakładała pełne dokapitalizowanie Tercas wykonane za pomocą interwencji BPB, które przyczyniło się do podwyższenia kapitału poprzez pozyskanie kapitału na rynku. Z drugiej strony w pkt 34 komunikatu bankowego z 2013 r. określono, że po przedłożeniu planu pozyskania kapitału państwo członkowskie musi ustalić pozostały niedobór kapitału, który należy pokryć poprzez pomoc państwa. Dokapitalizowanie przez BPB było jednak zależne – jak BPB i Tercas przyznały w swojej uwadze – od wcześniejszego pokrycia wspomnianego ujemnego kapitału własnego przez FITD.

⁽¹⁰⁴⁾ Zob. przypis 103.

⁽¹⁰⁵⁾ Decyzja Komisji z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie SA.35709 (2013/N) – Słowenia – Restrukturyzacja Nova Kreditna Banka Maribor dd (NKBM) (Dz.U. C 120 z 23.4.2014, s. 1); decyzja Komisji 2014/535/UE z dnia 18 grudnia 2013 r. z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie pomocy państwa SA.33229 (2012/C) (ex 2011/N) – Restrukturyzacja NLB – Słowenia, którą Słowenia planuje wdrożyć na rzecz Nova Ljubljanska banka d.d. (Dz.U. L 246 z 21.8.2014, s. 28); decyzja Komisji z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie SA.37690 (13/N) – Słowenia – Pomoc na ratowanie na rzecz Abanka dd (Dz.U. C 37 z 7.2.2014, s. 1); decyzja Komisji z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie SA.37642 (13/N) – Słowenia – Kontrolowana likwidacja Probanka d.d. (Dz.U. C 69 z 7.3.2014, s. 1); oraz decyzja Komisji z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie SA.37643 (2013/N) – Słowenia – Kontrolowana likwidacja Factor Banka (Dz.U. C 69 z 7.3.2014, s. 1).

⁽¹⁰⁶⁾ Decyzja w sprawie SA.39250 (2014/N) – Portugalia – Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja Banco Espírito Santo, SA.

⁽¹⁰⁷⁾ Sytuacja w sprawie Tercas nie jest porównywalna z sytuacją, której dotyczy decyzja w sprawie Eurobank i w której Komisja przyjęła, że niektóre rezultaty byłyby niewspółmierne, jeżeli państwo w pełni gwarantowałoby środek dokapitalizowania bez bycia ostatecznie zmuszonym do zapewniania jakiegokolwiek kapitału, jako że nowy kapitał był subskrybowany z prywatnych źródeł. 2014/885/UE z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie pomocy państwa SA.34825 (2012/C), SA.34825 (2014/NN), SA.36006 (2013/NN), SA.34488 (2012/C) (ex 2012/NN), SA.31155 (2013/C) (2013/NN) (ex 2010/N) wdrożonej przez Grecję na rzecz Eurobank Group związanej z: dokapitalizowaniem i restrukturyzacją Eurobank Ergasias SA; pomocą restrukturyzacyjną dla Proton Bank poprzez utworzenie i dokapitalizowanie Nea Proton Bank i dodatkowe dokapitalizowanie New Proton Bank przez grecki fundusz stabilności finansowej; restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją Hellenic Postbank przez utworzenie banku pomostowego (Dz.U. L 357 z 12.12.2014, s. 112).

- (209) BPB i Tercas dalej twierdzą, że środki były ograniczone do minimum niezbędnego do osiągnięcia celu, tj. długoterminowej rentowności Tercas. Podają następujące powody: 1) wkład FITD spełnia kryterium „najmniejszych kosztów” określone w statucie FITD; 2) był to jedyny wykonalny wariant w świetle pogarszającej się sytuacji Tercas i potrzeby znalezienia nabywcy; oraz 3) FITD przyczynił się tylko częściowo do rozwiązania problemu ujemnego kapitału własnego i do przywrócenia minimalnych współczynników kapitałowych: konkretnie wniósł wkład w wysokości 265 mln EUR przy wymaganej kwocie 495 mln EUR.
- (210) W tym kontekście Komisja zauważa, że kryterium najmniejszych kosztów określone w statucie FITD nie ma znaczenia dla oceny zgodności środków z rynkiem wewnętrznym. Z punktu widzenia oceny zgodności z rynkiem wewnętrznym jedynym istotnym pytaniem w tym wypadku jest to, czy przyznana pomoc państwa wystarczy, aby przywrócić długoterminową rentowność instytucji finansowej, i czy jest ona ograniczona do niezbędnego minimum przy odpowiednim ograniczeniu zakłócenia konkurencji. Twierdzenie, że przyznana pomoc była mniejsza niż kwota potrzebna do spełnienia wymogów kapitałowych nie stanowi dowodu na to, że pomoc była ograniczona do niezbędnego minimum.
- (211) Jak zauważono w motywie 194, z dostarczonych informacji nie jest dla Komisji jasne, że pomoc faktycznie wystarczała do przywrócenia rentowności. Co więcej, oczywiste jest, że pomoc nie była ograniczona do minimum, jako że nie dokonano zamiany długu podporządkowanego na kapitał.
- (212) Należy dodać, że jeżeli FITD działałby zgodnie z podejściem określonym w komunikacie bankowym z 2013 r., koszt poniesiony przez FITD można by jeszcze bardziej ograniczyć poprzez pełne objęcie długu podporządkowanego w wysokości 169 mln EUR (88 mln EUR na rzecz Tercas – Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo SpA i 81 mln EUR na rzecz Caripe) odpisem aktualizującym wartość, tym samym zmniejszając w znaczny sposób obciążenie państwa członkowskiego. Takie objęcie odpisem aktualizującym wartość byłoby możliwe z prawnego punktu widzenia w przypadku likwidacji ⁽¹⁰⁸⁾.

8.3.3 Środki mające na celu ograniczenie zakłócenia konkurencji

- (213) Ponadto w sekcji 4 komunikatu w sprawie restrukturyzacji zawarto wymóg, zgodnie z którym restrukturyzacja instytucji finansowej powinna obejmować środki ograniczające zakłócenia konkurencji. Środki takie powinny być dostosowane do konkretnych zakłóceń występujących na rynkach, na których bank będący beneficjentem działa po restrukturyzacji.
- (214) W pkt 34 komunikatu w sprawie restrukturyzacji przewidziano, że odpowiednia opłata za publiczne zastrzyki kapitałowe jest jednym z najodpowiedniejszych ograniczeń zakłócenia konkurencji, ponieważ ogranicza kwotę pomocy.
- (215) Wszystkie trzy środki cechują się całkowitym brakiem jakiegokolwiek elementu wynagrodzenia wkładu FITD lub brakiem jakiegokolwiek premii za gwarancję, lub też brakiem jakiegokolwiek nabycia praw (np. akcji zwykłych) lub udziału w jakichkolwiek przyszłych przychodach. Nie wprowadzono także żadnego mechanizmu wycofania umożliwiającego odzyskanie części pomocy od banku Tercas po osiągnięciu przez niego rentowności.
- (216) FITD utrzymuje, że gdy podejmuje się działania w celu pokrycia wspomnianego ujemnego kapitału własnego, aby umożliwić nabycie przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji przez inne strony, wówczas całkiem normalną sytuacją jest brak zwrotu. Komisja zauważa, że środki stanowiły dotacje pomocy, której bezpośrednim skutkiem było to, że Tercas nie opuścił rynku, co prawdopodobnie zrobiliby w przypadku braku wsparcia. Należy je zatem uznać za poważne zakłócenie konkurencji. W związku z tym, jak stwierdzono w motywie 189, Komisja uznaje takie środki za zgodne z rynkiem wewnętrznym tylko wtedy, gdy pomoc przyznano na ułatwienie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji lub na wsparcie kontrolowanej likwidacji.
- (217) FITD podnosi, że Komisja wcześniej zaakceptowała niski poziom wynagrodzenia lub nawet jego brak, przykładowo w sprawach Banco de Valencia (BVA) ⁽¹⁰⁹⁾, Banco Português de Negócios (BNP) ⁽¹¹⁰⁾ lub Banco CAM ⁽¹¹¹⁾.

⁽¹⁰⁸⁾ Zob. przypis 103.

⁽¹⁰⁹⁾ Decyzja Komisji z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie SA.34053 (12/N) – Hiszpania – Dokapitalizowanie i restrukturyzacja Banco de Valencia SA (Dz.U. C 75 z 14.3.2013, s. 1).

⁽¹¹⁰⁾ Decyzja Komisji 2012/660/UE z dnia 27 marca 2012 r. w sprawie środków nr SA. 26909 (2011/C) wdrożonych przez Portugalię na rzecz restrukturyzacji Banco Português de Negócios (BPN) (Dz.U. L 301 z 30.10.2012, s. 1).

⁽¹¹¹⁾ Decyzja Komisji z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie NN 61/09 – Hiszpania – Ratowanie i restrukturyzacja Caja Castilla-La Mancha (Dz.U. C 289 z 26.10.2010, s. 1).

- (218) Komisja wskazuje, że wszystkie te decyzje – w zakresie w jakim zatwierdzona pomoc nie była pomocą na ułatwienie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ani na wsparcie kontrolowanej likwidacji (motyw 189) – zostały podjęte przez rozpoczęciem stosowania komunikatu bankowego z 2013 r.
- (219) W kwestii istoty sprawy Komisja zauważa, że we wszystkich trzech przypadkach przywołanych przez zainteresowane strony wdrożono szczególnie daleko idące środki restrukturyzacyjne zgodnie z wymogami komunikatu w sprawie restrukturyzacji. We wszystkich trzech przypadkach doprowadziło to do zniknięcia z rynku banku i jego marki. Ponadto zmniejszenie skali działalności odgrywało szczególnie istotną rolę w każdej z tych spraw (w przypadku CAM obniżono o około 50 % liczbę oddziałów i o około 35 % liczbę pracowników; w przypadku BVA obniżono o około 90 % liczbę oddziałów i o około 50 % liczbę pracowników; w przypadku BPN w bilansie obniżono o 65 % sumę bilansową i zamknięto wszystkie rodzaje działalności oprócz działalności detalicznej).
- (220) Komisja zauważa, że z drugiej strony w sprawie Tercas liczba oddziałów i liczba pracowników mają zostać obniżone o jedynie [...] % każda, a wszystkie rodzaje działalności będą dalej funkcjonować. Marka Tercas dalej istnieje, a działalność jest dalej prowadzona w jej poprzednim obszarze działalności.
- (221) Na tej podstawie Komisja stwierdza, że w przeciwieństwie do tego, co twierdzą FITD, BPB i Tercas, reorganizacja, którą ma wdrożyć Tercas, nie sięga tak daleko jak w przytoczonych przez nich przykładach i nie uzasadnia całkowitego braku wynagrodzenia za środki.
- (222) FITD dalej podnosi, że wpływ operacji na rynek jest sam w sobie ograniczony z powodu ograniczonego rozmiaru i zasięgu geograficznego działalności Tercas, który prowadzi działalność głównie w Abruzji.
- (223) Zgodnie ze statystykami udostępnionymi przez Banca d'Italia pod koniec 2014 r. w Abruzji aktywnych jest 12 banków, w tym przynajmniej jedna duża europejska instytucja finansowa. Biorąc pod uwagę, że Tercas prowadzi działalność w sektorze finansowym, posiadając 163 oddziały w Abruzji na stan z 2011 r., i że konkuruje z wieloma innymi europejskimi instytucjami finansowymi z oddziałami w tym samym regionie, jakkolwiek korzyść przyznana Tercas mogłaby grozić zakłóceniem konkurencji.
- (224) Biorąc pod uwagę brak wynagrodzenia za środki podjęte przez FITD i stosunkowo niewielkie ograniczenie działalności Tercas, a także fakt, że marka Tercas będzie dalej w użyciu, Komisja stwierdza, że nie zapewniono wystarczających zabezpieczeń, aby ograniczyć potencjalne zakłócenie konkurencji.

8.4. Wnioski dotyczące zgodności z rynkiem wewnętrznym

- (225) Podsumowując, Komisja nie może wskazać żadnych podstaw pozwalających stwierdzić, że trzy przedmiotowe środki są zgodne ze rynkiem wewnętrznym.
- (226) W szczególności przedłożone dokumenty wskazują, że w ramach przedmiotowych środków nie przewidziano podziału obciążenia, do którego należy dążyć zgodnie z komunikatem bankowym z 2013 r., i że nie spełniają one łącznych wymogów określonych w komunikacie w sprawie restrukturyzacji w zakresie zgodności pomocy na restrukturyzację z rynkiem wewnętrznym, tj. przywrócenia długoterminowej rentowności, ograniczenia pomocy do niezbędnego minimum i podjęcia środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji.

9. ODZYSKANIE ŚRODKÓW

- (227) Zgodnie z Traktatem i z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości w przypadku stwierdzenia, że pomoc jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym, Komisja jest organem właściwym do podjęcia decyzji, czy dane państwo członkowskie musi ją znieść, czy zmienić⁽¹¹²⁾. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału nałożenie na przedmiotowe państwo obowiązku wycofania pomocy uznanej przez Komisję za niezgodną z rynkiem wewnętrznym służy przywróceniu stanu pierwotnego⁽¹¹³⁾.

⁽¹¹²⁾ Zob. wyrok w sprawie C-70/72 Komisja przeciwko Niemcom, EU:C:1973:87, pkt 13.

⁽¹¹³⁾ Zob. wyrok w sprawach połączonych C-278/92, C-279/92 i C-280/92 Hiszpania przeciwko Komisji, EU:C:1994:325, pkt 75.

- (228) W tym kontekście Trybunał ustalił, że cel ten zostaje osiągnięty z chwilą, gdy beneficjent dokona zwrotu kwoty przyznanej jako pomoc niezgodna z prawem, tracąc tym samym korzyść, jaką odnosił względem swoich konkurentów na rynku, oraz gdy następuje przywrócenie sytuacji sprzed wypłaty pomocy ⁽¹¹⁴⁾.
- (229) Zgodnie z orzecznictwem art. 16 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ⁽¹¹⁵⁾ stanowi, że: „[w] przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy niezgodnej z prawem, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta [...]. Komisja nie wymaga windykacji pomocy, jeżeli byłoby to sprzeczne z ogólną zasadą prawa Unii”.
- (230) Ani Włochy, ani żadne z osób trzecich nie zwróciły się na drodze formalnej o to, aby odzyskanie nie zostało zarządzane na podstawie tego, że byłoby to niezgodne z ogólną zasadą prawa unijnego. Niemniej w świetle wymian prowadzonych między Włochami a osobami trzecimi Komisja uważa, że właściwe byłoby ocenić, czy w przedmiotowym przypadku nakaz odzyskania środków nie byłby sprzeczny z żadną ogólną zasadą prawa unijnego.
- (231) W świetle odniesienia do działania podjętego przez systemy gwarantowania depozytów w pkt 63 komunikatu bankowego z 2013 r. i praktyki Komisji z poprzednich decyzji ⁽¹¹⁶⁾ żaden bank ani żadne państwo członkowskie nie mogły w czerwcu 2014 r. spodziewać się, że środki wdrożone przez systemy gwarantowania nie będą mogły zostać uznane za pomoc państwa. Co więcej, beneficjent pomocy niezgodnej z prawem nie może w uzasadniony sposób oczekiwać, że pomoc jest zgodna z prawem, dopóki Komisja nie podejmie ostatecznej decyzji na podstawie art. 108 ust. 3 Traktatu.
- (232) Co do zasady Komisja ocenia zgodność środka pomocy z rynkiem wewnętrznym na podstawie kryteriów mających zastosowanie w dniu, w którym podejmuje ona swoją decyzję. Kryteria zgodności określone w komunikacie bankowym z 2013 r. zaczęto stosować od dnia 1 sierpnia 2013 r., a zatem miały one zastosowanie na ponad 11 miesięcy przed podjęciem przedmiotowych środków. Nie można było mówić o problemie w zakresie pewności prawa na podstawie tego, że komunikat bankowy z 2013 r. był nowym aktem.
- (233) Odzyskanie środków jest zwykłą konsekwencją negatywnej decyzji w sprawie pomocy niezgodnej z prawem i jako takiego nie można go uznać za nieproporcjonalny rezultat.
- (234) W orzecznictwie sądów unijnych ściśle ograniczono zakres spraw, w których spełnienie nakazu odzyskania środków jest całkowicie niemożliwe dla państwa członkowskiego. W szczególności problemy finansowe, które napotkałby beneficjent pomocy, jeżeli pomoc miałaby zostać odzyskana, stanowią jedną z przyczyn tej niemożliwości. Komisja stwierdza, że w przedmiotowej sprawie nie można powołać się na całkowity brak możliwości odzyskania pomocy.
- (235) W związku z tym, biorąc pod uwagę, że środki objęte postępowaniem wdrożono z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu i że uznaje się je za pomoc niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym, a także biorąc pod uwagę, że odzyskanie środków nie byłoby niezgodne z ogólną zasadą prawa unijnego, pomoc ta musi zostać odzyskana w celu przywrócenia sytuacji istniejącej na rynku sprzed przyznania pomocy. Okres, w trakcie którego pomoc ma zostać odzyskana, jest okresem od dnia odniesienia korzyści przez beneficjenta po raz pierwszy, to jest począwszy od dnia przekazania mu pomocy, do dnia skutecznego odzyskania, a kwota, jaką należy odzyskać, powinna być powiększona o kwotę odsetek naliczanych do dnia jej skutecznego odzyskania. W przedmiotowej sprawie dzień, w którym pomoc przekazano przedsiębiorstwu, jest dniem płatności wkładu dla środka 1 i dniem udzielenia gwarancji dla środków 2 i 3.

10. WNIOSEK

- (236) Komisja uznaje, że Włochy niezgodnie z prawem wdrożyły środek 1, tj. bezzwrotny wkład w wysokości 265 mln EUR, środek 2, tj. gwarancję w wysokości 35 mln EUR w postaci ekspozycji kredytowych [...] z elementem pomocy w wysokości 0,14 mln EUR, oraz środek 3, tj. kolejny bezzwrotny wkład w wysokości 30 mln EUR,

⁽¹¹⁴⁾ Zob. wyrok w sprawie C-75/97 Belgia przeciwko Komisji, EU:C:1999:311, pkt 64 i 65.

⁽¹¹⁵⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9).

⁽¹¹⁶⁾ Zob. decyzja w sprawie SA.33001 (2011/N) – Dania – Część B – Poprawka do duńskiego programu likwidacji instytucji kredytowych, motywy 43–49; decyzja w sprawie SA.34255 (2012/N) – Hiszpania – Restrukturyzacja CAM i Banco CAM, motywy 76–87; oraz decyzja w sprawie SA.37425 (2013/N) – Polska – Program kontrolowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, motywy 44–53.

czyli w sumie 295,14 mln EUR pomocy państwa przyznanej w dniu 7 lipca 2014 r. z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W rezultacie niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym pomoc należy odzyskać od beneficjenta, Tercas, wraz z naliczonymi odsetkami,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa wdrożona za pomocą środka 1, tj. bezzwrotnego wkładu w wysokości 265 mln EUR, środka 2, tj. gwarancji w wysokości 35 mln EUR w postaci ekspozycji kredytowych [...] z elementem pomocy w wysokości 0,14 mln EUR, oraz środka 3, tj. kolejnego bezzwrotnego wkładu w wysokości 30 mln EUR, w sumie 295,14 mln EUR, niezgodnie z prawem przyznana przez Włochy na rzecz spółki Tercas w dniu 7 lipca 2014 r. z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym.

Artykuł 2

1. Włochy odzyskują od beneficjenta pomoc, o której mowa w art. 1.
2. Do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki za cały okres począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do dyspozycji beneficjenta, do dnia jej faktycznego odzyskania.
3. Odsetki nalicza się narastająco zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 ⁽¹¹⁷⁾ i rozporządzenia Komisji (WE) nr 271/2008 ⁽¹¹⁸⁾ zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 794/2004.

Artykuł 3

1. Odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 1, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.
2. Włochy zapewniają wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 4

1. W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Włochy przekazują Komisji następujące informacje:
 - a) łączną kwotę (kwota główna i odsetki) do odzyskania od beneficjenta;
 - b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;
 - c) dokumenty potwierdzające, że beneficjentowi nakazano zwrot pomocy.

⁽¹¹⁷⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1).

⁽¹¹⁸⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 271/2008 z dnia 30 stycznia 2008 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 794/2004 w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 82 z 25.3.2008, s. 1).

2. Do momentu całkowitego odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1, Włochy na bieżąco informują Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Włochy bezzwłocznie przedstawiają informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Włochy dostarczają również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach już odzyskanych od beneficjenta.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 grudnia 2015 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2016/1209**z dnia 12 lipca 2016 r.****zastępująca załącznik do decyzji wykonawczej Komisji 2013/115/UE w sprawie przyjęcia podręcznika SIRENE i innych środków wykonawczych dla systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II)***(notyfikowana jako dokument nr C(2016) 4283)*

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 8 ust. 4, art. 9 ust. 1, art. 20 ust. 3, art. 22 lit. a), art. 36 ust. 4 oraz art. 37 ust. 7,uwzględniając decyzję Rady 2007/533/WSiSW z dnia 12 czerwca 2007 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) ⁽²⁾, w szczególności jej art. 8 ust. 4, art. 9 ust. 1, art. 20 ust. 4, art. 22 lit. a), art. 51 ust. 4 oraz art. 52 ust. 7,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) System informacyjny Schengen drugiej generacji (SIS II) został uruchomiony w dniu 9 kwietnia 2013 r. Zawiera on informacje, które są wystarczające do zidentyfikowania osoby lub przedmiotu oraz podjęcia koniecznych działań. W celu zapewnienia efektywnego funkcjonowania systemu SIS II państwa członkowskie przekazują sobie również informacje uzupełniające dotyczące dokonanych wpisów. Wymiana informacji uzupełniających odbywa się za pośrednictwem biur SIRENE.
- (2) Aby ułatwić pracę biurom SIRENE oraz użytkownikom końcowym SIS II uczestniczącym w bieżących czynnościach realizowanych przez SIRENE, w 2008 r. przyjęto podręcznik SIRENE. Jego podstawę prawną stanowiły: w ramach dawnego pierwszego filaru – decyzja Komisji 2008/333/WE ⁽³⁾, a w ramach dawnego trzeciego filaru – decyzja Komisji 2008/334/WSiSW ⁽⁴⁾. Wspomniane decyzje zastąpiono decyzją wykonawczą Komisji 2013/115/UE ⁽⁵⁾, aby lepiej odzwierciedlić potrzeby operacyjne użytkowników końcowych i personelu uczestniczącego w działaniach SIRENE oraz zapewnić większą spójność procedur roboczych, a także dopilnować, by zastosowane reguły techniczne odpowiadały zasadom dobrej praktyki.
- (3) Na początku 2015 r., wraz z przyjęciem decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/219 ⁽⁶⁾ rozpoczęto ogólny przegląd i aktualizację podręcznika SIRENE. W decyzji wykonawczej (UE) 2015/219 przewidziano pewne środki, które miały na celu przyspieszenie wymiany informacji na temat osób poddawanych kontrolom niejawnym lub kontrolom szczególnym, zaangażowanych w działalność terrorystyczną lub powiązanych z poważną przestępczością. Ze względu na pilną potrzebę wprowadzenia takich środków w świetle rosnącego zagrożenia terroryzmem, szczególnie po zamachach w Paryżu, które miały miejsce dnia 7 stycznia 2015 r., konieczne było przyjęcie decyzji wykonawczej (UE) 2015/219 bez pełnej chorwackiej wersji językowej. Ten brak należy uzupełnić przez ponowne przyjęcie przepisów zawartych w decyzji wykonawczej (UE) 2015/219 we wszystkich językach urzędowych instytucji Unii.

⁽¹⁾ Dz.U. L 381 z 28.12.2006, s. 4.⁽²⁾ Dz.U. L 205 z 7.8.2007, s. 63.⁽³⁾ Decyzja Komisji 2008/333/WE z dnia 4 marca 2008 r. w sprawie przyjęcia podręcznika SIRENE i innych środków wykonawczych dla systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 123 z 8.5.2008, s. 1).⁽⁴⁾ Decyzja Komisji 2008/334/WSiSW z dnia 4 marca 2008 r. w sprawie przyjęcia podręcznika SIRENE i innych środków wykonawczych dla systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 123 z 8.5.2008, s. 39).⁽⁵⁾ Decyzja wykonawcza Komisji 2013/115/UE z dnia 26 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia podręcznika SIRENE i innych środków wykonawczych dla systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 71 z 14.3.2013, s. 1).⁽⁶⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2015/219 z dnia 29 stycznia 2015 r. zastępująca załącznik do decyzji wykonawczej 2013/115/UE w sprawie przyjęcia podręcznika SIRENE i innych środków wykonawczych dla systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 44 z 18.2.2015, s. 75)

- (4) Aby ułatwić wymianę informacji o osobach podejrzanych o terroryzm oraz osobach powiązanych z poważną przestępczością, konieczne jest wprowadzenie możliwości odstępiania od zasad dotyczących zgodności wpisów w odniesieniu do wpisów do celów kontroli niejawnej lub kontroli szczególnej bez uszczerbku dla zasad dotyczących kolejności wpisów. Państwa członkowskie powinny zapewnić podejmowanie przez użytkowników końcowych systemu na swoim terytorium działań w związku z wpisami, które mają pierwszeństwo.
- (5) Ze względu na fakt, że rozporządzenie (WE) nr 1987/2006 stanowi rozwinięcie dorobku Schengen, zgodnie z art. 5 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania pismem z dnia 15 czerwca 2007 r. notyfikowała transpozycję tego dorobku do swojego prawa krajowego. Dania uczestniczy w decyzji 2007/533/WSiSW. W związku z powyższym ma ona obowiązek wprowadzenia w życie przepisów niniejszej decyzji.
- (6) Zjednoczone Królestwo uczestniczy w niniejszej decyzji w zakresie, w jakim nie dotyczy ona wymiany informacji uzupełniających w związku z art. 24 i 25 rozporządzenia (WE) nr 1987/2006, zgodnie z art. 5 ust. 1 Protokołu nr 19 w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, oraz z art. 8 ust. 2 decyzji Rady 2000/365/WE ⁽¹⁾.
- (7) Irlandia uczestniczy w niniejszej decyzji w zakresie, w jakim nie dotyczy ona wymiany informacji uzupełniających w związku z art. 24 i 25 rozporządzenia (WE) nr 1987/2006, zgodnie z art. 5 ust. 1 Protokołu nr 19 w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, oraz z art. 6 ust. 2 decyzji Rady 2002/192/WE ⁽²⁾.
- (8) Niniejsza decyzja stanowi akt oparty na dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związany odpowiednio w rozumieniu art. 3 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2003 r., art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2005 r. oraz art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2011 r.
- (9) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽³⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. G decyzji Rady 1999/437/WE ⁽⁴⁾.
- (10) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy popisananej między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽⁵⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. G decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE ⁽⁶⁾ i art. 3 decyzji Rady 2008/149/WSiSW ⁽⁷⁾.
- (11) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsza decyzja stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu o przystąpieniu Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. dotycząca wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zastosowaniu wobec niego niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43).

⁽²⁾ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

⁽³⁾ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

⁽⁶⁾ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

⁽⁷⁾ Decyzja Rady 2008/149/WSiSW z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 50).

Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. G decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/349/UE ⁽²⁾ i art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE ⁽³⁾.

- (12) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią komitetu powołanego na mocy art. 51 rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 i art. 67 decyzji 2007/533/WSiSW,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Załącznik do decyzji wykonawczej 2013/115/UE zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 lipca 2016 r.

W imieniu Komisji
Dimitris AVRAMOPOULOS
Członek Komisji

⁽¹⁾ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2011/349/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się w szczególności do współpracy sądowej w sprawach karnych i współpracy policji (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 1).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK

Podręcznik Sirene i inne środki wykonawcze dla systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II)

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	42
1. BIURA SIRENE ORAZ INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE	44
1.1. Biuro SIRENE	44
1.2. Podręcznik SIRENE	45
1.3. Dodatki do podręcznika SIRENE	45
1.4. Katalog zaleceń dotyczących właściwego stosowania dorobku Schengen oraz najlepszych praktyk (system informacyjny Schengen)	45
1.5. Rola biur SIRENE we współpracy policyjnej w Unii Europejskiej	45
1.5.1. Transfer danych SIS II oraz informacji uzupełniających do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych	45
1.6. Stosunki biur SIRENE z Europolem	46
1.7. Stosunki biur SIRENE z Eurojustem	46
1.8. Stosunki biur SIRENE z Interpolem	46
1.8.1. Pierwszeństwo wpisów w SIS II przed wpisami Interpolu	46
1.8.2. Wybór kanału wymiany informacji	46
1.8.3. Wykorzystanie i dystrybucja informacji Interpolu w państwach Schengen	46
1.8.4. Uzyskanie trafienia i usunięcie wpisu	47
1.8.5. Usprawienie współpracy między biurami SIRENE a krajowymi biurami centralnymi (KBC) Interpolu	47
1.9. Standardy	47
1.9.1. Dostępność	47
1.9.2. Ciągłość	47
1.9.3. Poufność	47
1.9.4. Dostępność	47
1.10. Komunikacja	47
1.10.1. Język komunikacji	47
1.10.2. Wymiana danych między biurami SIRENE	47
1.10.3. Sieć, wiadomości oraz skrzynki poczty elektronicznej	48
1.10.4. Komunikacja w wyjątkowych okolicznościach	48
1.11. Książka adresowa SIRENE	48
1.12. System kontroli obiegu zadań SIRENE	49
1.13. Terminy udzielania odpowiedzi	49
1.13.1. Wskazanie pilnego charakteru sprawy na formularzach SIRENE, z uwzględnieniem pilnego powiadomienia o uzyskanym trafieniu	49
1.14. Zasady transliteracji/transkrypcji	49

1.15.	Jakość danych	49
1.16.	Archiwizacja	50
1.17.	Personel	50
1.17.1.	Szefowie biur SIRENE	50
1.17.2.	Osoba kontaktowa biur SIRENE (SIRCoP)	50
1.17.3.	Wiedza	51
1.17.4.	Szkolenia	51
1.17.5.	Wymiana pracowników	52
2.	PROCEDURY OGÓLNE	52
2.1.	Definicje	52
2.2.	Wielokrotne wpisy (art. 34 ust. 6 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 49 ust. 6 decyzji w sprawie SIS II)	52
2.2.1.	Zgodność wpisów	53
2.2.2.	Kolejność wpisów	54
2.2.3.	Sprawdzanie pod kątem niezgodności oraz dokonywanie wielokrotnych wpisów	55
2.2.4.	Szczególna sytuacja Zjednoczonego Królestwa i Irlandii	56
2.3.	Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia	57
2.4.	Przypadki, gdy nie można zastosować procedur po uzyskaniu trafienia (art. 48 decyzji w sprawie SIS II i art. 33 rozporządzenia w sprawie SIS II)	57
2.5.	Przetwarzanie danych do celów innych niż te, dla których zostały one wprowadzone do systemu SIS II (art. 46 ust. 5 decyzji w sprawie SIS II)	58
2.6.	Dodanie zastrzeżenia	58
2.6.1.	Wprowadzenie	58
2.6.2.	Konsultacje z państwami członkowskimi w celu dodania zastrzeżenia	59
2.6.3.	Wniosek o usunięcie zastrzeżenia	59
2.7.	Dane, w których wykryto błąd prawny lub faktyczny (art. 34 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 49 decyzji w sprawie SIS II)	59
2.8.	Prawo dostępu do danych i ich korygowania (art. 41 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 58 decyzji w sprawie SIS II)	60
2.8.1.	Wnioski o dostęp do danych lub o ich skorygowanie	60
2.8.2.	Wymiana informacji na temat wniosków o udzielenie dostępu do wpisów dokonanych przez inne państwa członkowskie	60
2.8.3.	Wymiana informacji na temat wniosków o skorygowanie lub usunięcie danych wprowadzonych przez inne państwa członkowskie	60
2.9.	Usuwanie wpisu w przypadku, gdy nie spełnia on już warunków przechowywania w systemie	60
2.10.	Zapis nazw własnych	61
2.11.	Kategorie tożsamości	61
2.11.1.	Tożsamość przywłaszczona (art. 36 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 51 decyzji w sprawie SIS II)	61
2.11.2.	Wprowadzanie danych dotyczących aliasu	62
2.11.3.	Wymiana dalszych informacji w celu ustalenia tożsamości osoby	62
2.12.	Wymiana informacji w przypadku wpisów z odesłaniami	63
2.12.1.	Zasady operacyjne	63
2.13.	Format i jakość danych biometrycznych w SIS II	63
2.13.1.	Dalsze wykorzystanie danych uzyskanych w ramach wymiany, w tym archiwizacja	63

2.13.2.	Wymiana odcisków palców i fotografii	64
2.13.3.	Wymagania techniczne	64
2.13.4.	Format i jakość danych biometrycznych	64
2.14.	Szczególne rodzaje poszukiwań	64
2.14.1.	Poszukiwanie w określonym obszarze geograficznym	64
2.14.2.	Poszukiwanie z udziałem specjalnych jednostek policji prowadzących poszukiwania celowe (FAST)	65
3.	WPISY DOTYCZĄCE OSÓB POSZUKIWANYCH W CELU ARESZTOWANIA ICH I WYDANIA LUB EKSTRADYCJI (ART. 26 DECYZJI W SPRAWIE SIS II)	65
3.1.	Dokonanie wpisu	65
3.2.	Wielokrotne wpisy	65
3.3.	Tożsamość przywłaszczona	66
3.4.	Wprowadzanie danych dotyczących aliasu	66
3.5.	Informacje uzupełniające przesyłane państwom członkowskim	66
3.5.1.	Informacje uzupełniające przesyłane w związku z aresztowaniem tymczasowym	66
3.6.	Dodanie zastrzeżenia	67
3.6.1.	Wielokrotny wniosek o dodanie zastrzeżenia do wpisów dotyczących osób poszukiwanych do aresztowania w celu ekstradycji, w przypadkach gdy decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW ⁽¹⁾ nie ma zastosowania	67
3.7.	Działania podejmowane przez biura SIRENE po otrzymaniu wpisu w celu aresztowania	67
3.8.	Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia	68
3.9.	Wymiana informacji uzupełniających na temat wydania lub ekstradycji	68
3.10.	Wymiana informacji uzupełniających na temat tranzytu przez terytorium innego państwa członkowskiego	68
3.11.	Usuwanie wpisów po dokonaniu wydania lub ekstradycji	68
4.	WPISY DO CELÓW ODMOWY WJAZDU LUB POBYTU (ART. 24 ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE SIS II)	69
4.1.	Dokonanie wpisu	69
4.2.	Wielokrotne wpisy	70
4.3.	Tożsamość przywłaszczona	70
4.4.	Wprowadzanie danych dotyczących aliasu	70
4.5.	Wymiana informacji w związku z przyznawaniem pozwoleń na pobyt lub wiz	70
4.5.1.	Procedury specjalne przewidziane w art. 25 konwencji z Schengen	70
4.5.2.	Szczególne procedury przewidziane w art. 5 ust. 4 lit. a) i c) kodeksu granicznego Schengen	71
4.6.	Wspólne zasady dotyczące procedur, o których mowa w pkt 4.5.	72
4.7.	Wymiana informacji w przypadku wystąpienia trafienia oraz odmowy wjazdu lub wydalenia z obszaru Schengen	72
4.8.	Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia dotyczącego obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się	73
4.9.	Wymiana informacji w przypadku gdy przy braku trafienia państwo członkowskie stwierdzi istnienie wpisu w celu odmowy pozwolenia na wjazd w odniesieniu do obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się	74

⁽¹⁾ Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. L 190 z 18.7.2002, s. 1).

4.10.	Usuwanie wpisów do celów odmowy wjazdu lub pobytu	74
5.	WPISY DOTYCZĄCE OSÓB ZAGINIONYCH (ART. 32 DECYZJI W SPRAWIE SIS II)	75
5.1.	Wielokrotne wpisy	75
5.2.	Tożsamość przywłaszczona	75
5.3.	Wprowadzanie danych dotyczących aliasu	75
5.4.	Dodanie zastrzeżenia	75
5.5.	Opisanie wyglądu zaginionych małoletnich i innych osób w sytuacji zagrożenia	75
5.6.	Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia	76
5.7.	Usuwanie wpisów dotyczących osób zaginionych	76
5.7.1.	Małoletni	77
5.7.2.	Dorośli, w odniesieniu do których nie złożono wniosku o zastosowanie środków ochronnych	77
5.7.3.	Dorośli, w odniesieniu do których złożono wnioski o zastosowanie środków ochronnych	77
6.	WPISY DOTYCZĄCE OSÓB POSZUKIWANYCH DO CELÓW POSTĘPOWANIA SĄDOWEGO (ART. 34 DECYZJI W SPRAWIE SIS II)	77
6.1.	Wielokrotne wpisy	77
6.2.	Tożsamość przywłaszczona	77
6.3.	Wprowadzanie danych dotyczących aliasu	77
6.4.	Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia	77
6.5.	Usuwanie wpisów dotyczących osób poszukiwanych do celów postępowania sądowego	78
7.	WPISY DO CELÓW KONTROLI NIEJAWNYCH LUB KONTROLI SZCZEGÓLNYCH (ART. 36 DECYZJI W SPRAWIE SIS II)	78
7.1.	Wielokrotne wpisy	78
7.2.	Tożsamość przywłaszczona	78
7.3.	Wprowadzanie danych dotyczących aliasu	78
7.4.	Powiadamianie innych państw członkowskich o dokonaniu wpisów	78
7.5.	Dodanie zastrzeżenia	79
7.6.	Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia	79
7.7.	Usuwanie wpisów do celów kontroli niejawnej lub kontroli szczególnej	79
7.8.	Systemy automatycznego rozpoznawania tablic rejestracyjnych (ANPR)	79
8.	WPISY DOTYCZĄCE PRZEDMIOTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZAJĘCIA LUB WYKORZYSTANIA JAKO DOWÓD (ART. 38 DECYZJI W SPRAWIE SIS II)	79
8.1.	Wielokrotne wpisy	79
8.2.	Wpisy dotyczące pojazdów	80
8.2.1.	Sprawdzenie, czy występują wielokrotne wpisy dotyczące danego pojazdu	80
8.2.2.	Dublujące się numery VIN	80
8.3.	Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia	81
8.4.	Usuwanie wpisów dotyczących przedmiotów przeznaczonych do zajęcia lub wykorzystania jako dowód w postępowaniu karnym	81
9.	SYSTEMY AUTOMATYCZNEGO ROZPOZNAWANIA TABLIC REJESTRACYJNYCH (ANPR)	82
10.	STATYSTYKI	83

WPROWADZENIE

Strefa Schengen

Dnia 14 czerwca 1985 r. przedstawiciele rządów Królestwa Belgii, Republiki Federalnej Niemiec, Republiki Francuskiej, Wielkiego Księstwa Luksemburga i Królestwa Niderlandów podpisali w Schengen, luksemburskim miasteczku, układ mający umożliwić „[...] wszystkim obywatelom państw członkowskich swobodne przekraczanie granic wewnętrznych [...]” i „swobodny przepływ towarów i usług”.

Pięć państw założycielskich podpisało Konwencję wykonawczą do układu z Schengen ⁽²⁾ w dniu 19 czerwca 1990 r. Później dołączyły do nich kolejne państwa: Republika Włoska dnia 27 listopada 1990 r., Królestwo Hiszpanii i Republika Portugalska dnia 25 czerwca 1991 r., Republika Grecka dnia 6 listopada 1992 r., Republika Austrii dnia 28 kwietnia 1995 r. oraz Królestwo Danii, Królestwo Szwecji i Republika Finlandii dnia 19 grudnia 1996 r.

Począwszy od dnia 26 marca 1995 r. dorobek Schengen jest w pełni stosowany w Belgii, Niemczech, Francji, Luksemburgu, Niderlandach, Hiszpanii i Portugalii ⁽³⁾. Dorobek Schengen jest w pełni stosowany od dnia 31 marca 1998 r. w Austrii i we Włoszech ⁽⁴⁾, od dnia 26 marca 2000 r. w Grecji ⁽⁵⁾ i wreszcie od dnia 25 marca 2001 r. w Norwegii, Islandii, Szwecji, Danii i Finlandii ⁽⁶⁾.

Zjednoczone Królestwo i Irlandia stosują tylko niektóre przepisy dorobku Schengen odpowiednio zgodnie z decyzjami 2000/365/WE i 2002/192/WE.

W przypadku Zjednoczonego Królestwa przepisy, które państwo to postanowiło stosować (z wyjątkiem SIS), mają zastosowanie od dnia 1 stycznia 2005 r. ⁽⁷⁾.

Dorobek Schengen został włączony do ram prawnych Unii Europejskiej protokołami załączonymi do Traktatu z Amsterdamu ⁽⁸⁾ w 1999 r. W dniu 12 maja 1999 r. przyjęto decyzję Rady określającą podstawę prawną dla każdego z postanowień lub decyzji stanowiących dorobek prawny Schengen, zgodnie ze stosownymi postanowieniami Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i Traktatu o Unii Europejskiej.

Począwszy od 1 maja 2004 r. dorobek Schengen, który został włączony do ram prawnych Unii Europejskiej protokołem załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (zwanym dalej „protokołem Schengen”), oraz akty oparte na tym dorobku lub w inny sposób z nim powiązane są wiążące dla Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej. Wspomniane państwa członkowskie stały się pełnoprawnymi członkami strefy Schengen dnia 21 grudnia 2007 r.

Cypr jest sygnatariuszem Konwencji wykonawczej do układu z Schengen, ale korzysta z derogacji zawartej w Akcie przystąpienia z 2003 r.

Republika Bułgarii i Rumunia przystąpiły do Unii Europejskiej dnia 1 stycznia 2007 r.; począwszy od tego dnia dorobek Schengen oraz akty na nim oparte lub w jakikolwiek sposób z nim związane stały się dla nich wiążące, z zastrzeżeniem derogacji zawartej w Akcie przystąpienia z 2005 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 19.

⁽³⁾ Decyzja Komitetu Wykonawczego z dnia 22 grudnia 1994 r. w sprawie wprowadzenia w życie Konwencji wykonawczej (SCH/com-ex (94) 29 zm. 2) (Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 130).

⁽⁴⁾ Decyzje Komitetu Wykonawczego z dnia 7 października 1997 r. (SCH/com-ex 97(27) zm. 4) w przypadku Włoch i (SCH/com-ex 97(28) zm. 4) w przypadku Austrii.

⁽⁵⁾ Decyzja Rady 1999/848/WE z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie pełnego stosowania dorobku Schengen w Grecji (Dz.U. L 327 z 21.12.1999, s. 58).

⁽⁶⁾ Decyzja Rady 2000/777/WE z dnia 1 grudnia 2000 r. w sprawie stosowania dorobku Schengen w Danii, Finlandii, Szwecji oraz Islandii i Norwegii (Dz.U. L 309 z 9.12.2000, s. 24).

⁽⁷⁾ Decyzja Rady 2004/926/WE z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia w życie części dorobku Schengen przez Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Dz.U. L 395 z 31.12.2004, s. 70).

⁽⁸⁾ Dz.U. C 340 z 10.11.1997, s. 92.

Chorwacja przystąpiła do Unii Europejskiej z dniem 1 lipca 2013 r. Stosuje ona dorobek Schengen, z zastrzeżeniem derogacji zawartej w Akcie przystąpienia z 2011 r.

Niektóre przepisy dorobku Schengen stosują się w nowych państwach członkowskich od dnia ich przystąpienia do UE. Inne przepisy stosują się w tych państwach członkowskich jedynie na mocy odpowiedniej decyzji Rady w tej sprawie. Wreszcie Rada podejmuje decyzję o zniesieniu kontroli na granicach po sprawdzeniu, czy w danym państwie członkowskim zostały spełnione niezbędne warunki stosowania wszystkich części dorobku z odnośnej dziedziny, zgodnie z mającymi zastosowanie procedurami oceny Schengen oraz po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego.

Do strefy Schengen dołączyły kolejne państwa europejskie. Królestwo Norwegii i Republika Islandii zawarły dnia 18 maja 1999 r. układ o stowarzyszeniu z państwami członkowskimi ⁽⁹⁾ w celu przyłączenia się do wspomnianej konwencji.

W 2004 r. Konfederacja Szwajcarska podpisała umowę z Unią Europejską i Wspólnotą Europejską dotyczącą włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹⁰⁾, na mocy której dnia 12 grudnia 2008 r. stała się ona członkiem strefy Schengen.

Na podstawie Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu o przystąpieniu Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹¹⁾ podpisanego w 2008 r. Księstwo Liechtensteinu stało się członkiem strefy Schengen dnia 19 grudnia 2011 r.

System informacyjny Schengen drugiej generacji (SIS II)

System SIS II, utworzony rozporządzeniem (WE) nr 1987/2006 (rozporządzenie w sprawie SIS II) i decyzją 2007/533/WSiSW (decyzja w sprawie SIS II) w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (zwanymi dalej wspólnie „instrumentami prawnymi SIS II”), jak również rozporządzeniem (WE) nr 1986/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹²⁾ jest wspólnym systemem informacyjnym umożliwiającym właściwym organom w państwach członkowskich współpracę w zakresie wymiany informacji, a także stanowi podstawowe narzędzie do stosowania przepisów dorobku Schengen włączonego do ram prawnych Unii Europejskiej. Instrumenty prawne SIS II, o ile mają zastosowanie, uchylają postanowienia tytułu IV Konwencji wykonawczej do układu z Schengen z dnia 9 kwietnia 2013 r. System SIS II zastępuje system informacyjny Schengen pierwszej generacji, uruchomiony w 1995 r., a następnie rozszerzony w 2005 r. i 2007 r.

Zgodnie z art. 1 wyżej wymienionych instrumentów prawnych SIS II celem SIS II jest „[...] zapewnienie, przy wykorzystaniu informacji przekazywanych za pośrednictwem tego systemu, wysokiego poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Unii Europejskiej, w tym utrzymywanie bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego oraz zagwarantowanie bezpieczeństwa na terytorium państw członkowskich, a także stosowanie postanowień tytułu IV części trzeciej Traktatu WE (zwanego dalej Traktatem WE) odnoszących się do przepływu osób na terytorium państw członkowskich“.

Zgodnie z instrumentami prawnymi SIS II, system ten zapewnia, w drodze zautomatyzowanej procedury wyszukiwania, dostęp do wpisów dotyczących osób, pojazdów i przedmiotów następującym organom:

- a) organom odpowiedzialnym za kontrole graniczne, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹³⁾;
- b) organom prowadzącym i koordynującym inne kontrole policyjne i celne w granicach kraju;

⁽⁹⁾ Umowa zawarta z Republiką Islandii oraz Królestwem Norwegii dotycząca włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36).

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 370 z 17.12.2004, s. 78.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 3.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1986/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie dostępu służb odpowiedzialnych w państwach członkowskich za wydawanie świadectw rejestracji pojazdów do Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 381 z 28.12.2006, s. 1).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 562/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice („Kodeks graniczny Schengen”) (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, s. 1).

- c) krajowym organom sądowym i organom koordynującym ich funkcjonowanie;
- d) organom odpowiedzialnym za wydawanie wiz, organom centralnym odpowiedzialnym za rozpatrywanie wniosków wizowych, organom odpowiedzialnym za przyznawanie pozwoleń na pobyt i za wykonywanie przepisów dotyczących obywateli państw trzecich, w kontekście stosowania prawa unijnego w zakresie przemieszczania się osób;
- e) organom odpowiedzialnym za wydawanie świadectw rejestracji pojazdów (zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1986/2006).

Zgodnie z decyzją w sprawie SIS II również Europol i Eurojust mają dostęp do niektórych rodzajów wpisów.

SIS II obejmuje następujące elementy:

1. jednostkę centralną (centralny SIS II), na którą składają się:
 - a) funkcja wsparcia technicznego (CS-SIS) zawierająca bazę danych (baza danych SIS II);
 - b) jednolity interfejs krajowy (NI-SIS);
2. moduł krajowy (N.SIS II) w każdym państwie członkowskim, składający się z krajowych systemów danych, które łączą się z centralnym SIS II. N.SIS II może zawierać zbiór danych (kopia krajowa) zawierający pełną lub częściową kopię bazy danych SIS II;
3. infrastrukturę łączności pomiędzy CS-SIS a NI-SIS, dzięki której dane SIS II można przekazywać przez przeznaczoną do tego, zaszyfrowaną sieć wirtualną i wymieniać między określonymi poniżej biurami SIRENE.

1. BIURA SIRENE ORAZ INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

1.1. **Biuro SIRENE**

SIS II zawiera jedynie niezbędne informacje (tj. dane zawarte we wpisie) pozwalające na zidentyfikowanie osoby lub przedmiotu oraz podjęcie koniecznych działań. Ponadto zgodnie z instrumentami prawnymi SIS II państwa członkowskie dokonują dwu- lub wielostronnej wymiany informacji uzupełniających powiązanych z danym wpisem, koniecznych do wykonania niektórych przepisów przewidzianych w instrumentach prawnych SIS II i ze względu na prawidłowe działanie SIS II.

Wspomniana struktura wymiany informacji uzupełniających otrzymała nazwę „SIRENE”, będącą skrótem od terminu angielskiego: *Supplementary Information Request at the National Entries* (wniosek o informacje uzupełniające na poziomie dostępow krajowych).

Każde państwo członkowskie powołuje swoje krajowe „biuro SIRENE” zgodnie ze wspólnym art. 7 ust. 2 instrumentów prawnych SIS II. Pełni ono rolę pojedynczego punktu kontaktowego dla państw członkowskich, czynnego całą dobę przez 7 dni w tygodniu, służącego wymianie informacji uzupełniających dotyczących wpisów oraz umożliwiającego podjęcie odpowiednich działań w przypadkach, gdy w wyniku uzyskania trafienia odnaleziono osoby lub przedmioty, których dotyczyły informacje wprowadzone do systemu SIS II. Najważniejsze zadania biur SIRENE obejmują ⁽¹⁴⁾ zapewnianie, zgodnie z wytycznymi zawartymi w niniejszym podręczniku SIRENE, wymiany wszelkich informacji uzupełniających, o której mowa we wspólnym art. 8 instrumentów prawnych SIS II i która jest prowadzona:

- a) w celu umożliwienia państwom członkowskim wzajemnej konsultacji lub wzajemnego informowania się podczas dokonywania wpisu (np. przy dokonywaniu wpisu do celów aresztowania);
- b) po uzyskaniu trafienia w systemie w celu umożliwienia podjęcia odpowiednich działań (np. uzyskania trafienia);
- c) w przypadku niemożności podjęcia wymaganego działania (np. przy dodaniu zastrzeżenia);

⁽¹⁴⁾ Pozostaje to bez uszczerbku dla innych zadań powierzonych biurami SIRENE w oparciu o odnośne przepisy prawne w ramach współpracy policyjnej, np. w ramach stosowania decyzji ramowej Rady 2006/960/WSiSW z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie uproszczenia wymiany informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 386 z 29.12.2006, s. 89).

- d) w przypadku rozwiązywania kwestii jakości danych SIS II (np. jeżeli dane zostały wprowadzone w sposób niezgodny z prawem lub nie odpowiadają stanowi faktycznemu), co obejmuje zatwierdzanie wpisów wychodzących oraz weryfikowanie wpisów przychodzących, o ile wynika to z przepisów prawa krajowego;
- e) w kwestiach zgodności i priorytetu wpisów (np. przy sprawdzaniu, czy występują wielokrotne wpisy);
- f) w kwestiach praw osób, których dotyczą dane, w szczególności prawa dostępu do danych.

Zachęca się państwa członkowskie do stworzenia zorganizowanej struktury organów odpowiedzialnych za międzynarodową współpracę policyjną, z uwzględnieniem biur SIRENE, tak aby uniknąć sporów kompetencyjnych oraz powielania pracy.

1.2. Podręcznik SIRENE

Podręcznik SIRENE jest zbiorem wytycznych opisujących szczegółowo zasady i procedury dwu- lub wielostronnej wymiany informacji uzupełniających.

1.3. Dodatki do podręcznika SIRENE

Ponieważ niektóre zasady o charakterze technicznym mają bezpośredni wpływ na pracę użytkowników końcowych w państwach członkowskich, w tym na pracę biur SIRENE, wskazane jest zawarcie takich zasad w podręczniku SIRENE. W związku z powyższym dodatki do niniejszego podręcznika zawierają, między innymi, zasady transliteracji, tabele kodów, formularze do przekazywania informacji uzupełniających oraz inne techniczne środki wykonawcze na potrzeby przetwarzania danych.

1.4. Katalog zaleceń dotyczących właściwego stosowania dorobku Schengen oraz najlepszych praktyk (system informacyjny Schengen)

Katalog ten służy do przedstawienia państwom członkowskim niewiążących prawnie zaleceń i najlepszych praktyk wynikających z dotychczasowych doświadczeń. Stanowi on także narzędzie referencyjne na potrzeby oceny prawidłowego wdrożenia instrumentów prawnych SIS II. W związku z powyższym należy, w miarę możliwości, stosować się do zawartych w nim wytycznych.

1.5. Rola biur SIRENE we współpracy policyjnej w Unii Europejskiej

Wymiana informacji uzupełniających pozostaje bez uszczerbku dla wykonywania zadań powierzonych biurom SIRENE w dziedzinie międzynarodowej współpracy policyjnej przepisami prawa krajowego wdrażającymi inne instrumenty prawne Unii Europejskiej.

Biurom SIRENE można powierzyć dodatkowe zadania, szczególnie przepisami prawa krajowego wdrażającego ramową decyzję 2006/960/WSiSW, art. 39 i 46 konwencji z Schengen, jeżeli nie zostały one zastąpione decyzją ramową 2006/960/WSiSW, art. 40 lub 41 konwencji z Schengen lub jeżeli informacje wchodzą w zakres wzajemnej pomocy sądowej.

Jeżeli biuro SIRENE otrzyma od innego biura SIRENE wniosek wykraczający poza zakres jego kompetencji określony prawem krajowym, bezzwłocznie przekazuje wniosek właściwym władzom i informuje o tym biuro SIRENE, które wystąpiło z takim wnioskiem. W razie konieczności udziela wsparcia biurom SIRENE, które wystąpiło z wnioskiem, aby ułatwić mu komunikację.

1.5.1. Transfer danych SIS II oraz informacji uzupełniających do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych

Zgodnie z art. 39 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 54 decyzji w sprawie SIS II dane przetwarzane w SIS II w procesie stosowania wymienionych dwóch instrumentów prawnych nie są przekazywane ani udostępniane państwom trzecim ani organizacjom międzynarodowym. Zakaz ten ma zastosowanie do przekazywania informacji uzupełniających państwom trzecim lub organizacjom międzynarodowym. Artykuł 55 decyzji w sprawie SIS II przewiduje odstępstwo od tej ogólnej zasady w odniesieniu do wymiany z Interpolem danych na temat skradzionych, przywłaszczonych, utraconych lub unieważnionych paszportów, przy spełnieniu warunków określonych w tym artykule.

1.6. Stosunki biur SIRENE z Europolem

Europol ma prawo dostępu do danych wprowadzonych do SIS II oraz do bezpośredniego przeszukiwania takich danych zgodnie z art. 26, 36 i 38 decyzji w sprawie SIS II. Europol może zwrócić się do państw członkowskich o przekazanie dalszych informacji zgodnie z postanowieniami decyzji o Europolu ⁽¹⁵⁾. Zgodnie z przepisami krajowymi stanowczo zaleca się nawiązanie współpracy z krajową jednostką Europolu (ENU) w celu zapewnienia, aby biuro SIRENE zostało każdorazowo poinformowane o wymianie między Europolem i krajową jednostką Europolu informacji uzupełniających dotyczących wpisów w SIS II. W wyjątkowych przypadkach, gdy na poziomie krajowym informacje dotyczące wpisów w SIS II przekazywane są przez krajową jednostkę Europolu, należy dłożyć starań, aby poinformować o tym fakcie wszystkie podmioty uczestniczące w wymianie informacji, w szczególności biuro SIRENE, w celu uniknięcia dezorientacji.

1.7. Stosunki biur SIRENE z Eurojustem

Krajowi przedstawiciele oddelegowani do Eurojustu oraz ich asystenci mają prawo dostępu do danych wprowadzonych do SIS II oraz do bezpośredniego przeszukiwania takich danych zgodnie z art. 26, 32, 34 i 38 decyzji w sprawie SIS II. Zgodnie z prawem krajowym należy nawiązać z nimi współpracę w celu zapewnienia sprawnej wymiany informacji w przypadku uzyskania trafienia. W szczególności biuro SIRENE powinno pełnić rolę punktu kontaktowego dla krajowych przedstawicieli oddelegowanych do Eurojustu oraz ich asystentów w celu uzyskiwania informacji uzupełniających związanych z wpisami w systemie SIS II.

1.8. Stosunki biur SIRENE z Interpolem ⁽¹⁶⁾

Rola SIS II nie polega na zastąpieniu ani powieleniu funkcji Interpolu. Pewne zadania mogą się pokrywać, jednak podstawowe zasady działania i współpracy państw członkowskich w ramach Schengen znacznie się różnią od zasad regulujących działania i współpracę w ramach Interpolu. W związku z tym konieczne jest ustalenie zasad współpracy między biurami SIRENE a KBC (krajowymi biurami centralnymi) na szczeblu krajowym.

Zastosowanie mają następujące zasady:

1.8.1. Pierwszeństwo wpisów w SIS II przed wpisami Interpolu

Wpisy dokonane przez państwa członkowskie w SIS II i wymiana informacji ich dotyczących mają zawsze pierwszeństwo przed wpisami Interpolu i informacjami wymienianymi za pośrednictwem Interpolu. Zasada ta jest szczególnie ważna w przypadku niezgodności wpisów.

1.8.2. Wybór kanału wymiany informacji

Zasada pierwszeństwa wpisów Schengen przed wpisami Interpolu dokonanymi przez państwa członkowskie jest przestrzegana, zapewnia się również przestrzeganie jej przez krajowe biura Interpolu w państwach członkowskich. Jeżeli dokonano wpisu do SIS II, wszelkich informacji dotyczących wpisu i jego celu oraz przeprowadzenia działań, jakie mają zostać podjęte, udzielają biura SIRENE. Jeżeli państwo członkowskie chce zmienić kanał wymiany informacji, musi wcześniej skonsultować się z pozostałymi stronami. Taka zmiana kanału możliwa jest jedynie w szczególnych przypadkach.

1.8.3. Wykorzystanie i dystrybucja informacji Interpolu w państwach Schengen

W związku z pierwszeństwem wpisów w SIS II przed wpisami Interpolu korzystanie z tych ostatnich ogranicza się do wyjątkowych przypadków (tj. gdy nie ma podstaw – w instrumentach prawnych SIS II lub z technicznego punktu widzenia – do dokonania wpisu w SIS II lub gdy nie wszystkie wymagane do tego celu informacje są dostępne). Należy unikać dokonywania równoległych wpisów w SIS II i wpisów Interpolu na obszarze Schengen. Wpisy przekazywane kanałami Interpolu i dotyczące również obszaru Schengen lub jego części opatrzone są następującym oznaczeniem: „z wyjątkiem państw Schengen“.

⁽¹⁵⁾ Decyzja Rady 2009/371/WSiSW z dnia 6 kwietnia 2009 r. ustanawiająca Europejski Urząd Policji (Europol) (Dz.U. L 121 z 15.5.2009, s. 37).

⁽¹⁶⁾ Zob. także Katalog Schengen, zalecenia oraz najlepsze praktyki.

1.8.4. *Uzyskanie trafienia i usunięcie wpisu*

Aby biura SIRENE mogły wykonywać swoje zadania dotyczące koordynacji w zakresie weryfikacji jakości informacji wprowadzanych do SIS II, państwa członkowskie zapewniają wzajemne informowanie się biur SIRENE i krajowych biur centralnych o uzyskanych trafieniach oraz usuwaniu wpisów.

1.8.5. *Usprawnienie współpracy między biurami SIRENE a krajowymi biurami centralnymi (KBC) Interpolu*

Każde państwo członkowskie podejmuje, zgodnie z prawem krajowym, stosowne działania w celu zapewnienia na szczeblu krajowym skutecznej wymiany informacji między swoim biurem SIRENE a krajowymi biurami centralnymi.

1.9. **Standardy**

Podstawowymi standardami współpracy w ramach SIRENE są:

1.9.1. *Dostępność*

Każde biuro SIRENE jest w pełni operacyjne przez całą dobę we wszystkie dni tygodnia, tak aby było w stanie zareagować w terminie wskazanym w pkt 1.13. Przez całą dobę we wszystkie dni tygodnia zapewnia się również wsparcie techniczne i prawne, a także możliwość uzyskania analiz i rozwiązań o charakterze technicznym i prawnym.

1.9.2. *Ciągłość*

Każde biuro SIRENE tworzy strukturę wewnętrzną, zapewniającą ciągłość w zakresie zarządzania, zatrudnienia i infrastruktury technicznej.

1.9.3. *Poufność*

Zgodnie z brzmieniem wspólnego art. 11 instrumentów prawnych SIS II w odniesieniu do pracowników SIRENE stosuje się odpowiednie przepisy krajowe dotyczące tajemnicy zawodowej lub inne równoważne wymogi poufności. Obowiązują one nadal także po zakończeniu sprawowania urzędu lub ustaniu zatrudnienia

1.9.4. *Dostępność*

W celu spełnienia wymogu dotyczącego udzielania informacji uzupełniających pracownicy biur SIRENE mają bezpośredni lub pośredni dostęp do wszystkich stosownych informacji krajowych oraz porad specjalistów.

1.10. **Komunikacja**

1.10.1. *Język komunikacji*

W celu osiągnięcia jak największej skuteczności w dwustronnej komunikacji pomiędzy biurami SIRENE używa się języka zrozumiałego dla obu stron.

1.10.2. *Wymiana danych między biurami SIRENE*

Specyfikacje techniczne dotyczące wymiany informacji między biurami SIRENE zamieszczono w dokumencie zatytułowanym „Wymiana danych między biurami SIRENE (DEBS)”. Należy stosować się do instrukcji zawartych w tym dokumencie.

1.10.3. Sieć, wiadomości oraz skrzynki poczty elektronicznej

Biura SIRENE korzystają z zaszyfrowanej sieci wirtualnej przeznaczonej na wyłączne potrzeby przekazywania danych SIS II oraz informacji uzupełniających pomiędzy biurami SIRENE, o czym stanowi wspólny art. 4 ust. 1 lit. c) oraz 8 ust. 1 instrumentów prawnych SIS II. Tylko w przypadkach, gdy kanał ten jest niedostępny, można korzystać z innego, odpowiednio zabezpieczonego i najodpowiedniejszego w danej sytuacji środka łączności. Możliwość dokonania wyboru kanału oznacza, że kanał ten ustala się dla każdego przypadku indywidualnie, w ramach dostępnych możliwości technicznych i zgodnie z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i jakości, jakie przekaz musi spełniać.

Wiadomości pisemne dzielą się na dwie kategorie: wolny tekst i standardowe formularze. W dodatku 3 opisano formularze przekazywane pomiędzy biurami SIRENE oraz zawarto wskazówki w zakresie oczekiwanej zawartości pól, z zaznaczeniem, czy są one obowiązkowe, czy opcjonalne.

W ramach wspomnianej sieci funkcjonują cztery różne skrzynki poczty elektronicznej przeznaczone do przesyłania wiadomości tekstowych wpisanych przez użytkowników oraz formularzy SIRENE.

Skrzynka pocztowa	Adres skrzynki pocztowej	Cel
Operacyjna	oper@xx.sirenemail2.eu	Używana do przekazywania formularzy oraz załączników pomiędzy biurami SIRENE
Techniczna	tech@xx.sirenemail2.eu	Używana do wymiany e-maili pomiędzy pracownikami wsparcia technicznego biur SIRENE
Dla kierownictwa SIRENE	director@xx.sirenemail2.eu	Używana do wymiany e-maili pomiędzy szefami biur SIRENE
E-mailowa	message@xx.sirenemail2.eu	Używana do wymiany dowolnych informacji tekstowych pomiędzy biurami SIRENE

Na potrzeby testów utworzono drugą domenę ⁽¹⁷⁾ (testxx.sirenemail2.eu), w ramach której na potrzeby testów możliwe jest utworzenie kopii wszystkich skrzynek pocztowych przedstawionych w tabeli powyżej, bez zakłócania bieżącej wymiany wiadomości oraz pracy środowiska produkcyjnego.

Zastosowanie mają szczegółowe zasady dotyczące skrzynek poczty elektronicznej SIRENE oraz przekazywania formularzy SIRENE opisanych w dokumencie DEBS.

System do kontroli obiegu zadań SIRENE (zob. pkt 1.12) służy do monitorowania skrzynek poczty elektronicznej przeznaczonych do przesyłania informacji operacyjnych oraz e-maili („oper“ i „message“) w celu wykrywania przychodzących formularzy, związanych z nimi wiadomości elektronicznych oraz załączników. Wiadomości pilne należy przysyłać wyłącznie na adres skrzynki operacyjnej.

1.10.4. Komunikacja w wyjątkowych okolicznościach

Jeśli normalne kanały komunikacji nie są dostępne, a zachodzi konieczność przesłania standardowych formularzy na przykład faksem, wówczas stosuje się procedurę opisaną w dokumencie DEBS.

1.11. Książka adresowa SIRENE

Dane kontaktowe biur SIRENE oraz informacje potrzebne do dwustronnej komunikacji i współpracy są gromadzone i udostępniane w formie książki adresowej SIRENE. Komisja dokonuje aktualizacji książki adresowej SIRENE i publikuje jej zaktualizowaną wersję co najmniej dwa razy do roku. Każde biuro SIRENE zapewnia, aby:

- a) informacje zawarte w książce adresowej nie były udostępniane osobom trzecim;

⁽¹⁷⁾ Wspomniana druga domena funkcjonuje w ramach technicznego „środowiska przedprodukcyjnego“.

- b) pracownicy SIRENE byli zaznajomieni z książką adresową i z niej korzystali;
- c) Komisja była niezwłocznie informowana o wszelkich zmianach informacji w niej zawartych.

1.12. System kontroli obiegu zadań SIRENE

Skuteczne zarządzanie pracą w biurach SIRENE najłatwiej zapewnić poprzez wprowadzenie w każdym z biur skomputeryzowanego systemu zarządzania (systemu kontroli obiegu zadań), który w znacznym stopniu automatyzuje zarządzanie codziennym obiegiem zadań.

Na wypadek poważnych sytuacji awaryjnych biuro SIRENE może posiadać zapasowy system komputerowy i zapasowe bazy danych przeznaczone do kontroli obiegu zadań w rezerwowej siedzibie biura SIRENE. System ten powinien też zapewniać wystarczające awaryjne zasilanie energetyczne i łączność.

Należy także zadbać o odpowiednie wsparcie techniczne dla systemu kontroli obiegu zadań SIRENE, aby zagwarantować jego wysoką dostępność.

1.13. Terminy udzielania odpowiedzi

Biuro SIRENE w najkrótszym możliwym terminie odpowiada na wszystkie wnioski o udzielenie informacji o dokonanych wpisach oraz procedurach zastosowanych w przypadku uzyskania trafienia przesłane przez inne państwa członkowskie za pośrednictwem ich własnych biur SIRENE. W każdym wypadku odpowiedzi udziela się w ciągu 12 godzin. (Zob. także ppkt 1.13.1. dotyczący wskazania pilnego charakteru sprawy na formularzach SIRENE).

Pierwszeństwo zadań w codziennej pracy określa się na podstawie kategorii wpisu i wagi sprawy.

1.13.1. Wskazanie pilnego charakteru sprawy na formularzach SIRENE, z uwzględnieniem pilnego powiadomienia o uzyskanym trafieniu

Formularze SIRENE, którym odnośne biuro SIRENE powinno nadać najwyższy priorytet, mogą zostać oznaczone jako „PILNE“ w polu 311 (ważna uwaga), wraz z uzasadnieniem takiego oznaczenia. Uzasadnienie takiego oznaczenia wprowadza się w odpowiednich polach formularzy SIRENE. W przypadku gdy wymagana jest pilna odpowiedź, można też korzystać z możliwości przekazywania powiadomień i komunikacji drogą telefoniczną.

Jeżeli wymagają tego okoliczności trafienia lub wpisu, na przykład w razie zaistnienia rzeczywistej pilnej sytuacji lub sytuacji znacznej wagi, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które uzyskało trafienie, w stosownych przypadkach powinno, po wysłaniu formularza G, telefonicznie powiadomić o trafieniu biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu.

1.14. Zasady transliteracji/transkrypcji

Definicje i zasady odnoszące się do transliteracji i transkrypcji zostały określone w dodatku 1. Zasad tych należy przestrzegać w odniesieniu do komunikacji między biurami SIRENE (zob. także pkt 2.10. dotyczący zapisu nazw własnych).

1.15. Jakość danych

Zgodnie z art. 7 ust. 2 instrumentów prawnych SIS II biura SIRENE koordynują weryfikację jakości informacji wprowadzanych do SIS II. W celu realizacji tej funkcji biura SIRENE powinny posiadać niezbędne kompetencje wynikające z prawa krajowego. W tym celu należy zapewnić odpowiednią krajową kontrolę jakości danych, obejmującą przegląd wskaźnika opisującego stosunek wpisów do trafień i przegląd treści danych.

Aby umożliwić biuram SIRENE wypełnianie zadań w zakresie koordynacji weryfikacji jakości danych, należy udzielić im niezbędnego wsparcia informatycznego oraz przyznać stosowne uprawnienia systemowe.

Należy ustanowić, we współpracy z krajowym biurem SIRENE, krajowe normy dotyczące szkolenia użytkowników końcowych na temat zasad i praktyki w zakresie jakości danych. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do pracowników biur SIRENE z prośbą o udział w organizacji szkoleń dla personelu organów dokonujących wpisów, przy czym szkolenia te winny kłaść nacisk na jakość danych i jak najszerze korzystanie z systemu SIS II.

1.16. Archiwizacja

- a) Każde państwo członkowskie określa warunki przechowywania informacji.
- b) Biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu udostępnia pozostałym państwom członkowskim wszystkie informacje dotyczące własnych wpisów, w tym odesłanie do decyzji będącej powodem wpisu;
- c) Archiwa każdego biura SIRENE umożliwiają szybki dostęp do przedmiotowych informacji w celu przekazania ich w bardzo krótkim terminie.
- d) Zgodnie z art. 12 ust. 4 instrumentów prawnych SIS II dane osobowe otrzymane w wyniku wymiany informacji są przechowywane w aktach biura SIRENE jedynie przez okres wymagany do osiągnięcia celów, dla których zostały one dostarczone. Z zasady informacje te usuwane są bezzwłocznie po usunięciu z SIS II związanego z nimi wpisu, a najpóźniej po upływie roku od usunięcia tego wpisu. Jednakże dane dotyczące poszczególnych wpisów, których dokonało państwo członkowskie, lub wpisów, w związku z którymi podjęto działania na jego terytorium, mogą być przechowywane dłużej, jeżeli zezwala na to prawo krajowe.
- e) Informacje uzupełniające przesyłane przez inne państwa członkowskie są przechowywane zgodnie z przepisami prawa krajowego w dziedzinie ochrony danych obowiązującymi w państwie członkowskim otrzymującym informacje. Stosuje się też wspólny art. 12 instrumentów prawnych SIS II, dyrektywę 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁸⁾ oraz decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW ⁽¹⁹⁾.
- f) Informacje na temat przywłaszczenia tożsamości są usuwane po usunięciu odpowiadającego im wpisu.
- g) Dostęp do archiwów jest rejestrowany, kontrolowany i zastrzeżony dla uprawnionych pracowników.

1.17. Personel

Im większe doświadczenie posiadają pracownicy, tym łatwiej przychodzi im podejmowanie działań z własnej inicjatywy, a tym samym efektywne wypełnianie zadań. Zaleca się zatem dążenie do jak najmniejszej rotacji pracowników, co wymaga od kierownictwa pełnego wsparcia zdecentralizowanej organizacji pracy. Zachęca się państwa członkowskie do podejmowania odpowiednich działań pozwalających uniknąć utraty kwalifikacji i doświadczenia wynikającej z dużej rotacji pracowników.

1.17.1. Szefowie biur SIRENE

Szefowie biur SIRENE powinni spotkać się przynajmniej dwa razy w roku w celu dokonania oceny jakości współpracy podległych im służb, przeprowadzenia rozmów o koniecznych środkach technicznych lub organizacyjnych w przypadku wystąpienia trudności i w razie potrzeby objaśnienia procedur. Spotkania szefów biur SIRENE organizuje państwo członkowskie sprawujące prezydencję w Radzie Unii Europejskiej.

1.17.2. Osoba kontaktowa biura SIRENE (SIRCoP)

W przypadkach, w których standardowe procedury mogą okazać się niewystarczające, sprawami, które są złożone, problematyczne czy poufne, lub których załatwienie wymaga zapewnienia jakości lub utrzymywania bardziej długotrwałych kontaktów z innym biurem SIRENE, zajmuje się osoba kontaktowa biura SIRENE (SIRCoP). Osoba kontaktowa biura SIRENE nie została powołana w celu rozpatrywania spraw pilnych, w przypadku których należy co do zasady korzystać z usług centrali czynnej 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu.

⁽¹⁸⁾ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony jednostek w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

⁽¹⁹⁾ Decyzja ramowa Rady 2008/977/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych (Dz.U. L 350 z 30.12.2008, s. 60).

Do zadań SIRCoP należy też formułowanie wniosków mających na celu poprawę jakości oraz wskazywanie działań, które można podjąć, aby skuteczniej rozwiązywać tego rodzaju problemy w dalszej perspektywie.

Co do zasady SIRCoP kontaktują się ze sobą wyłącznie w godzinach pracy biura.

W ramach corocznej sprawozdawczości do celów statystycznych, o której mowa w dodatku 5, przeprowadza się ocenę roczną w oparciu o następujące wskaźniki:

- a) liczba interwencji podjętych przez SIRCoP na państwo członkowskie;
- b) przyczyny nawiązania kontaktu;
- c) wynik interwencji w oparciu o informacje dostępne w okresie sprawozdawczym.

1.17.3. Wiedza

Pracownicy biur SIRENE wykazują się znajomością możliwie największej liczby języków obcych, a pracownicy pełniący dyżur są w stanie porozumieć się z pracownikami wszystkich innych biur SIRENE.

Pracownicy posiadają wiedzę w następujących obszarach:

- aspekty prawa krajowego, europejskiego i międzynarodowego,
- krajowe organy ścigania w ich własnym państwie, oraz
- krajowy i europejski system administracji w zakresie sądownictwa i imigracji.

Pracownicy muszą być uprawnieni do samodzielnego rozpatrywania wszelkich nowych spraw.

Pracownicy pełniący dyżur poza godzinami pracy winni mieć takie same umiejętności, wiedzę i uprawnienia oraz możliwość zwrócenia się do specjalistów dostępnych pod telefonem.

Biuro SIRENE powinno mieć możliwość korzystania z fachowych porad prawnych obejmujących zarówno przypadki standardowe, jak i wyjątkowe. Zależnie od przypadku porady te mogą zapewnić pracownicy posiadający konieczne kwalifikacje prawne lub specjaliści z organów wymiaru sprawiedliwości.

1.17.4. Szkolenia

Na szczeblu krajowym

Na szczeblu krajowym odpowiednie szkolenia mają zapewniać, by pracownicy spełniali niezbędne, określone w niniejszym podręczniku wymogi. Przed otrzymaniem upoważnienia do przetwarzania danych przechowywanych w SIS II pracownicy zostają odpowiednio przeszkoleni w zakresie bezpieczeństwa danych i zasad ochrony danych oraz są pouczani o przestępstwach i sankcjach w tym kontekście.

Na szczeblu europejskim

Przynajmniej raz w roku w celu zacieśnienia współpracy między biurami SIRENE organizowane są zwykłe kursy szkoleniowe umożliwiające pracownikom poznanie kolegów z innych biur SIRENE, wymianę informacji na temat krajowych metod pracy i osiągnięcie jednolitego, równego poziomu wiedzy. Ponadto szkolenia takie uświadamiają pracownikom wagę ich pracy i potrzebę solidarności w celu zapewnienia wspólnego bezpieczeństwa państw członkowskich.

Organizacja szkoleń winna przebiegać zgodnie z zasadami określonymi w materiałach szkoleniowych SIRENE.

Art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1077/2011 ⁽²⁰⁾ stanowi, że zadania związane ze szkoleniami w zakresie technicznego użytkowania SIS II, zwłaszcza dla personelu SIRENE, wykonuje Europejska Agencja ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości („Agencja”).

1.17.5. Wymiana pracowników

W miarę możliwości biura SIRENE powinny przynajmniej raz w roku zorganizować także wymianę pracowników z innymi biurami SIRENE. Celem takiej wymiany jest podniesienie poziomu wiedzy pracowników na temat metod pracy, pokazanie sposobu organizacji innych biur SIRENE i nawiązanie kontaktów osobistych z kolegami z innych państw członkowskich.

2. PROCEDURY OGÓLNE

Procedury opisane poniżej mają zastosowanie do wszystkich kategorii wpisów. Procedury odnoszące się do poszczególnych kategorii wpisów opisano w odnośnych częściach niniejszego podręcznika.

2.1. Definicje

„Państwo członkowskie, które dokonało wpisu“: państwo członkowskie, które wprowadziło wpis do SIS II.

„Państwo członkowskie wykonujące działania“: państwo członkowskie, które podejmuje wymagane działania po uzyskaniu trafienia.

„Biuro SIRENE udostępniające dane“: biuro SIRENE państwa członkowskiego będące w posiadaniu odcisków palców lub fotografii osoby, w odniesieniu do której wpis dokonało inne państwo członkowskie.

„Trafienie“: w systemie SIS II trafienie następuje w przypadku, gdy:

- a) użytkownik końcowy przeprowadza sprawdzenie,
- b) w wyniku sprawdzenia otrzymuje on informację o zagranicznym wpisie do SIS II,
- c) dane dotyczące wpisu w SIS II pasują do danych wprowadzonych na potrzeby sprawdzenia, oraz
- d) w wyniku uzyskania trafienia wystosowany został wniosek o podjęcie dalszych działań.

„Zastrzeżenie“: zawieszenie ważności na szczeblu krajowym, które może zostać dodane do wpisów do celów celu aresztowania, wpisów dotyczących osób zaginionych i wpisów do celów kontroli w przypadkach, gdy dane państwo członkowskie uważa, że wykonanie czynności wymaganych we wpisie jest niezgodne z jego prawem krajowym, jego zobowiązaniami międzynarodowymi lub podstawowymi interesami narodowymi. Jeżeli dla danego wpisu zgłoszono zastrzeżenie, działania wymagane na podstawie wspomnianego wpisu nie są podejmowane na obszarze tego państwa członkowskiego.

2.2. Wielokrotne wpisy (art. 34 ust. 6 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 49 ust. 6 decyzji w sprawie SIS II)

Każde państwo członkowskie może dokonać tylko jednego wpisu do SIS II dotyczącego danej osoby lub przedmiotu.

Dlatego w miarę możliwości i potrzeby należy przechowywać drugie i kolejne wpisy dotyczące tej samej osoby lub tego samego przedmiotu na szczeblu krajowym, tak aby można było wprowadzić je do systemu po upływie ważności pierwszego wpisu lub po jego usunięciu.

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1077/2011 z dnia 25 października 2011 r. ustanawiające Europejską Agencję ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (Dz.U. L 286 z 1.11.2011, s. 1).

Kilka państw członkowskich może dokonać różnych wpisów w odniesieniu do tych samych osób lub przedmiotów. Ważne jest, aby nie prowadziło to do dezorientacji wśród użytkowników końcowych, a także aby mieli oni jasność co do tego, jak postępować, jeżeli chcą dokonać wpisu, oraz jaką procedurę stosuje się w przypadku trafienia. W związku z tym ustanawia się procedury wykrywania wielokrotnych wpisów oraz mechanizm pierwszeństwa mający zastosowanie przy dokonywaniu takich wpisów do SIS II.

Wymaga to:

- sprawdzenia przed dokonaniem wpisu w celu ustalenia, czy dana osoba lub przedmiot już figuruje w SIS II,
- przeprowadzenia konsultacji z innymi państwami członkowskimi w przypadkach, gdy dokonanie wpisu prowadzi do występowania wielu niezgodnych ze sobą wpisów.

2.2.1. Zgodność wpisów

Kilka państw członkowskich może dokonać wpisu dotyczącego tej samej osoby lub tego samego przedmiotu, jeżeli wpisy te są ze sobą zgodne.

Państwa członkowskie mogą odstąpić od zasad zgodności w przypadku dokonywania wpisu dotyczącego kontroli niejawnej lub kontroli szczególnej, w szczególności jeżeli są to wpisy dokonywane w celach związanych z bezpieczeństwem państwa. Takie odstępstwo pozostaje bez uszczerbku dla kolejności wpisów i procedury konsultacji, o których mowa w sekcji 2.2.2.

Tabela zgodności wpisów dotyczących osób

Kolejność wpisów wg ich wagi	Wpis do celów aresztowania	Wpis do celów odmowy wjazdu	Wpis dotyczący osób zaginionych (objęcie ochroną)	Wpis do celów kontroli szczególnych – niezwłoczne działanie	Wpis do celów kontroli szczególnych	Wpis do celów kontroli niejawnych – niezwłoczne działanie	Wpis do celów kontroli niejawnych	Wpis dotyczący osób zaginionych (miejsce zamieszkania lub pobytu)	Wpis do celów postępowania sądowego
Wpis do celów aresztowania	tak	tak	tak	nie	nie	nie	nie	tak	tak
Wpis do celów odmowy wjazdu	tak	tak	nie	nie	nie	nie	nie	nie	nie
Wpis dotyczący osób zaginionych (objęcie ochroną) (objęcie ochroną)	tak	nie	tak	nie	nie	nie	nie	tak	tak
Wpis do celów kontroli szczególnych – niezwłoczne działanie	nie	nie	nie	tak	tak	nie	nie	nie	nie
Wpis do celów kontroli szczególnych	nie	nie	nie	tak	tak	nie	nie	nie	nie
Wpis do celów kontroli niejawnych – niezwłoczne działanie	nie	nie	nie	nie	nie	tak	tak	nie	nie
Wpis do celów kontroli niejawnych	nie	nie	nie	nie	nie	tak	tak	nie	nie
Wpis dotyczący osób zaginionych (miejsce zamieszkania lub pobytu) (miejsce zamieszkania lub pobytu)	tak	nie	tak	nie	nie	nie	nie	tak	tak
Wpis do celów postępowania sądowego	tak	nie	tak	nie	nie	nie	nie	tak	tak

Tabela zgodności wpisów dotyczących przedmiotów

Kolejność wpisów wg ich wagi	Wpis do celów wykorzystania jako dowód	Dokument unieważniony na potrzeby podróży	Wpis do celów zajęcia	Wpis do celów kontroli szczególnych – niezwłoczne działanie	Wpis do celów kontroli szczególnych	Wpis do celów kontroli niejawnych – niezwłoczne działanie	Wpis do celów kontroli niejawnych
Wpis do celów wykorzystania jako dowód	tak	tak	tak	nie	nie	nie	nie
Dokument unieważniony na potrzeby podróży	tak	tak	tak	nie	nie	nie	nie
Wpis do celów zajęcia	tak	tak	tak	nie	nie	nie	nie
Wpis do celów kontroli szczególnych – niezwłoczne działanie	nie	nie	nie	tak	tak	nie	nie
Wpis do celów kontroli szczególnych	nie	nie	nie	tak	tak	nie	nie
Wpis do celów kontroli niejawnych – niezwłoczne działanie	nie	nie	nie	nie	nie	tak	tak
Wpis do celów kontroli niejawnych	nie	nie	nie	nie	nie	tak	tak

2.2.2. Kolejność wpisów

W przypadku braku zgodności wpisów kolejność wpisów dotyczących osób jest następująca:

- aresztowanie w celu wydania lub ekstradycji (art. 26 decyzji),
- odmowa pozwolenia na wjazd lub pobyt na obszarze Schengen (art. 24 rozporządzenia),
- objęcie ochroną (art. 32 decyzji),
- kontrola szczególna – niezwłoczne działanie (art. 36 decyzji),
- kontrola szczególna (art. 36 decyzji),
- kontrola niejawna – niezwłoczne działanie (art. 36 decyzji),
- kontrola niejawna (art. 36 decyzji),
- przekazywanie informacji dotyczących miejsca pobytu (art. 32 i 34 decyzji).

Kolejność wpisów dotyczących przedmiotów według ich wagi jest następująca:

- wykorzystanie jako dowodu (art. 38 decyzji),
- zajęcie dokumentu unieważnionego na potrzeby podróży (art. 38 decyzji),
- zajęcie (art. 38 decyzji),
- kontrola szczególna – niezwłoczne działanie (art. 36 decyzji),
- kontrola szczególna (art. 36 decyzji),
- kontrola niejawna – niezwłoczne działanie (art. 36 decyzji),
- kontrola niejawna (art. 36 decyzji),

Odstępstwa od podanej kolejności są możliwe po konsultacjach między państwami członkowskimi, jeżeli w grę wchodzi ważne interesy krajowe.

2.2.3. Sprawdzanie pod kątem niezgodności oraz dokonywanie wielokrotnych wpisów

Aby zapobiec niezgodności wielokrotnych wpisów, ważne jest dokładne rozróżnienie osób lub przedmiotów o podobnych cechach. W związku z tym niezbędne są konsultacje i współpraca między biurami SIRENE, a każde państwo członkowskie ustanawia odpowiednie procedury techniczne służące wykrywaniu takich przypadków przed dokonaniem wpisu.

Jeżeli wniosek o dokonanie wpisu jest sprzeczny z wpisem dokonany przez to samo państwo członkowskie, biuro SIRENE podejmuje działania zgodnie z procedurą krajową w celu zapewnienia, by w SIS II pozostał tylko jeden wpis.

Opisaną poniżej procedurę stosuje się w celu sprawdzenia, czy w odniesieniu do określonej osoby lub przedmiotu występują wielokrotne wpisy:

a) przy sprawdzaniu występowania wielokrotnych wpisów należy porównać następujące obowiązkowe elementy pozwalające na identyfikację:

(i) w przypadku osoby:

- nazwisko,
- imię,
- datę urodzenia,
- płeć;

(ii) w przypadku pojazdu:

- numer identyfikacyjny pojazdu (numer VIN),
- numer rejestracyjny oraz kraj rejestracji,
- markę,
- rodzaj pojazdu;

(iii) w przypadku statku powietrznego:

- kategorię statku powietrznego,
- numer identyfikacyjny ICAO;

(iv) w przypadku jednostki pływającej:

- kategorię jednostki pływającej,
- liczbę kadłubów,
- zewnętrzny numer identyfikacyjny jednostki pływającej (nie jest on obowiązkowy, ale może zostać wykorzystany);

(v) w przypadku kontenera:

- numer BIC ⁽²¹⁾

⁽²¹⁾ Niektóre firmy przewozowe stosują inne numery referencyjne. W ramach SIS II przewidziano reguły dotyczące wprowadzania numerów seryjnych innych niż BIC.

- b) dokonując nowego wpisu dotyczącego pojazdu lub innego przedmiotu posiadającego numer VIN lub numer rejestracyjny, należy zastosować procedury określone w ppkt 8.2.1;
- c) w przypadku innych przedmiotów najodpowiedniejsze do ustalenia występowania wielokrotnych wpisów są obowiązkowe pola informacyjne – wszystkie te pola mają być automatycznie porównywane przez system.

Procedury opisane w ppkt 8.2.1. (sprawdzanie, czy w odniesieniu do danego pojazdu występują wielokrotne wpisy) należy stosować w celu rozróżnienia innych kategorii przedmiotów w systemie SIS II, w przypadku gdy okaże się, że dwa podobne przedmioty mają ten sam numer seryjny.

Jeżeli w wyniku sprawdzenia okaże się, że szczegółowe dane odnoszą się do dwóch różnych osób lub przedmiotów, biuro SIRENE zatwierdza wniosek o dokonanie nowego wpisu ⁽²²⁾.

Jeśli w wyniku sprawdzenia występowania wielokrotnych wpisów okaże się, że szczegółowe dane są identyczne i odnoszą się do tej samej osoby lub przedmiotu, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które zamierza dokonać nowego wpisu, konsultuje się z biurem SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu w celu sprawdzenia, czy wpisy te są niezgodne.

W celu weryfikacji zgodności wpisów stosuje się następującą procedurę:

- a) przed dokonaniem wpisu konieczne jest sprawdzenie, czy w systemie nie występują niezgodne ze sobą wpisy;
- b) jeżeli w bazie istnieje inny zgodny wpis, biura SIRENE nie muszą się ze sobą konsultować. Jeżeli jednak zajdzie potrzeba wyjaśnienia, czy dany wpis dotyczy tej samej osoby, wówczas zainteresowane biuro SIRENE powinno skonsultować się z biurem SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, korzystając z **formularza L**;
- c) w przypadku niezgodności wpisów biura SIRENE winny się ze sobą skonsultować, korzystając z **formularza E**, tak aby ostatecznie dokonać tylko jednego wpisu;
- d) wpisów w celu aresztowania dokonuje się bezzwłocznie, nie czekając na wyniki konsultacji z innymi państwami członkowskimi;
- e) jeżeli w wyniku konsultacji wpisowi niezgodnemu z istniejącymi wpisami udzieli się pierwszeństwa, państwa członkowskie, które dokonały pozostałych wpisów, usuwają je po wprowadzeniu tego nowego wpisu. Państwa członkowskie rozstrzygają wszelkie spory za pośrednictwem biur SIRENE.
- f) państwa członkowskie, które nie mogły dokonać wpisu, mogą zażądać powiadomienia przez CS-SIS o usunięciu danego wpisu;
- g) biuro SIRENE państwa członkowskiego, które nie mogło dokonać wpisu, może zwrócić się do biura SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o powiadomienie go o trafieniach odnoszących się do tego wpisu.

2.2.4. Szczególna sytuacja Zjednoczonego Królestwa i Irlandii

Rozporządzenie SIS II nie ma zastosowania do Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, w związku z czym nie mogą one uzyskać dostępu do wpisów w celu odmowy pozwolenia na wjazd i pobyt (art. 24 i 26 rozporządzenia w sprawie SIS II). Państwa te są jednak związane zasadami zgodności wpisów określonymi w pkt 2.2. oraz w szczególności stosując procedurę, o której mowa w pkt 2.2.3.

W tym przypadku stosuje się następującą procedurę:

- a) w przypadku gdy Zjednoczone Królestwo lub Irlandia dokonają wpisu, który może okazać się niezgodny z istniejącym wpisem w celu odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt na podstawie pkt 2.2.1, system centralny SIS II zawiadomi te dwa państwa członkowskie o potencjalnej niezgodności, przekazując jedynie nr identyfikacyjny Schengen istniejącego wpisu;

⁽²²⁾ Ze względu na brak standaryzacji numerów seryjnych przedmiotów może przykładowo dojść do sytuacji, gdy dwa różne egzemplarze broni palnej dwóch różnych marek będą opatrzone tym samym numerem seryjnym. Możliwa jest także sytuacja, gdy określony przedmiot będzie miał ten sam numer seryjny jak przedmiot zupełnie innego rodzaju – może to dotyczyć przykładowo dokumentu i urządzenia przemysłowego. Jeżeli z okoliczności sprawy jasno wynika, że numer seryjny jest identyczny, ale na pewno chodzi o różne przedmioty, nie wymaga się przeprowadzenia konsultacji pomiędzy biurami SIRENE. Użytkowników końcowych można uczyć na możliwość wystąpienia tego rodzaju sytuacji. Może się również zdarzyć, że przedmiot, np. paszport lub pojazd, został skradziony i zgłoszony w jednym z państw, a następnie zgłoszony także w kraju pochodzenia. Może to prowadzić do wystąpienia dwóch wpisów dotyczących tego samego przedmiotu. Jeśli zostanie to ujawnione, sprawę mogą rozwiązać zainteresowane biura SIRENE.

- b) w przypadku powiadomienia o potencjalnej niezgodności wpisu dokonanego przez Zjednoczone Królestwo lub Irlandię z wpisem w celu odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt dokonany przez inne państwo członkowskie, biuro SIRENE Zjednoczonego Królestwa lub Irlandii rozpoczyna konsultacje z państwem członkowskim, które dokonało wpisu, przy pomocy wiadomości tekstowych i usunie potencjalnie niezgodny wpis na czas konsultacji;
- c) w zależności od wyniku konsultacji Zjednoczone Królestwo lub Irlandia mogą ponownie dokonać wpisu, jeżeli wykazano, że jest on zgodny.

2.3. Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia

Jeżeli po uzyskaniu trafienia użytkownik końcowy potrzebuje informacji uzupełniających, biuro SIRENE kontaktuje się niezwłocznie z biurem SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu i wnosi o udzielenie niezbędnych informacji. W stosownych przypadkach biura SIRENE pełnią rolę pośredników w kontaktach między organami krajowymi i udzielają informacji uzupełniających dotyczących przedmiotowego wpisu oraz wymieniają takie informacje.

Państwo członkowskie, które dokonało wpisu, jest powiadamiane o trafieniu i jego wyniku, chyba że wskazano inaczej (zob. także pkt 1.13.1. dotyczący wskazania pilnego charakteru sprawy).

W tym przypadku stosuje się następującą procedurę:

- a) bez uszczerbku dla pkt 2.4 niniejszego podręcznika o pojedynczym trafieniu dotyczącym osoby lub przedmiotu, w odniesieniu do których dokonano wpisu, z zasady powiadamiane jest biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, przy użyciu jednego **formularza G**;
- b) powiadamiając o trafieniu państwo członkowskie, które dokonało wpisu, w polu 090 **formularza G** należy podać mający zastosowanie artykuł instrumentów prawnych SIS II, a także wszelkie niezbędne informacje dodatkowe, (np. „MINOR“ (małoletni)).

W **formularzu G** podaje się wszelkie dostępne informacje dotyczące trafienia, w tym w polu 088 podaje się informacje dotyczące podjętych działań. W polu 089 można zwrócić się do państwa, które dokonało wpisu, o udzielenie dodatkowych informacji;

- c) jeżeli biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania zamierza przekazać dalsze informacje po wysłaniu **formularza G**, korzysta w tym celu z **formularza M**;
- d) w razie potrzeby biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, przesyła następnie wszelkie istotne informacje szczegółowe i wskazuje, jakie szczególne środki powinno podjąć biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania.

Procedurę powiadamiania o trafieniach uzyskanych z wykorzystaniem systemów automatycznego rozpoznawania tablic rejestracyjnych (ANPR) opisano w rozdziale 9.

2.4. Przypadki, gdy nie można zastosować procedur po uzyskaniu trafienia (art. 48 decyzji w sprawie SIS II i art. 33 rozporządzenia w sprawie SIS II)

Zgodnie z art. 48 decyzji w sprawie SIS II i art. 33 rozporządzenia w sprawie SIS II stosuje się następującą procedurę:

- a) państwo członkowskie, które na podstawie wszystkich dostępnych informacji zdecydowanie nie jest w stanie zastosować procedury, powiadamia za pośrednictwem swojego biura SIRENE państwo członkowskie, które dokonało wpisu, że nie jest w stanie wykonać żądanych działań i podaje przyczyny, wykorzystując do tego celu pole 083 w **formularzu H**;
- b) zainteresowane państwa członkowskie mogą wówczas ustalić, jakie działania należy podjąć, przy poszanowaniu ustawodawstwa krajowego i przepisów instrumentów prawnych SIS II.

2.5. Przetwarzanie danych do celów innych niż te, dla których zostały one wprowadzone do systemu SIS II (art. 46 ust. 5 decyzji w sprawie SIS II)

Dane zawarte w systemie SIS II można przetwarzać wyłącznie w celach, jakie zostały określone dla każdej z kategorii wpisów.

Jednakże pod warunkiem uzyskania uprzedniej zgody państwa członkowskiego, które dokonało wpisu dane mogą być przetwarzane do celów innych niż te, dla których je wprowadzono, o ile służy to zapobieżeniu bezpośredniemu poważnemu zagrożeniu dla porządku publicznego oraz bezpieczeństwa publicznego, z poważnych przyczyn związanych z bezpieczeństwem państwa lub w celu zapobieżenia poważnemu przestępstwu.

Jeżeli państwo członkowskie zamierza przetwarzać dane zawarte w systemie SIS II do celów innych niż te, dla których je wprowadzono, wymiana informacji odbywa się zgodnie z następującymi zasadami:

- a) za pośrednictwem własnego biura SIRENE państwo członkowskie pragnące wykorzystać dane w innym celu wyjaśnia państwu członkowskiemu, które dokonało wpisu, przyczyny uzasadniające zamiar przetwarzania danych w innym celu, korzystając z **formularza I**;
- b) państwo członkowskie, które dokonało wpisu, analizuje w najkrótszym możliwym terminie, czy można spełnić takie żądanie, i za pośrednictwem własnego biura SIRENE powiadamia to drugie państwo członkowskie o swojej decyzji, korzystając z formularza M;
- c) w razie potrzeby państwo członkowskie, które dokonało wpisu, może udzielić zezwolenia z zastrzeżeniem obowiązku przestrzegania określonych warunków dotyczących sposobu wykorzystania danych. Zezwolenie przesyła się, korzystając z formularza M.

Po wyrażeniu zgody przez państwo członkowskie, które dokonało wpisu, państwo członkowskie przeprowadzające kontrolę wykorzystuje dane wyłącznie do celów, do jakich uzyskało zezwolenie. Państwo to uwzględnia wszelkie warunki wskazane przez państwo członkowskie, które dokonało wpisu.

2.6. Dodanie zastrzeżenia

2.6.1. Wprowadzenie

- a) Artykuł 24 decyzji w sprawie SIS II przewiduje następujące przypadki, w których państwo członkowskie może żądać dodania zastrzeżenia:
 - (i) jeżeli dane państwo członkowskie uważa, że wykonanie czynności wymaganych we wpisie dokonany zgodnie z art. 26, 32 lub 36 decyzji w sprawie SIS II jest niezgodne z jego prawem krajowym, jego zobowiązaniami międzynarodowymi lub podstawowymi interesami narodowymi, może ono zażądać umieszczenia przy wpisie znacznika wskazującego, że działanie, które należy podjąć na podstawie wpisu, nie będzie podjęte na terytorium tego państwa. Zastrzeżenie to jest dodawane przez biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu;
 - (ii) w celu umożliwienia państwom członkowskim żądania umieszczenia zastrzeżenia przy wpisie dokonany zgodnie z art. 26, wszystkie państwa członkowskie są – w drodze wymiany informacji uzupełniających – automatycznie informowane o każdym nowym wpisie tej kategorii;
 - (iii) jeżeli w szczególnie pilnych i poważnych przypadkach państwo członkowskie dokonujące wpisu zażąda wykonania danego działania, państwo członkowskie wykonujące wpis bada, czy może zezwolić na usunięcie znacznika umieszczonego przy wpisie na jego wniosek. Jeżeli państwo członkowskie wykonujące wpis jest w stanie to uczynić, podejmuje niezbędne kroki, by żądane działania zostały przeprowadzone niezwłocznie;
- b) inna procedura obowiązuje jedynie w odniesieniu do wpisów w celu aresztowania (zob. pkt 3.6);
- c) w przypadku dodania zastrzeżenia do wpisów dotyczących osób zaginionych oraz wpisów do celów kontroli niejawnych lub szczególnych kontroli wpis nie pojawia się na ekranie, gdy użytkownik końcowy korzysta z systemu;
- d) nie naruszając pkt 3.6.1., państwo członkowskie nie składa wniosku o dodanie zastrzeżenia jedynie na tej podstawie, że wpis został dokonany przez określone państwo członkowskie. Wnioski o dodanie zastrzeżenia składa się jedynie w indywidualnych przypadkach.

2.6.2. Konsultacje z państwami członkowskimi w celu dodania zastrzeżenia

Zastrzeżenie dodaje się **wyłącznie** na wniosek lub za zgodą innego państwa członkowskiego.

W tym przypadku stosuje się następującą procedurę:

- a) jeżeli dane państwo członkowskie żąda dodania zastrzeżenia, zwraca się w tym celu do państwa, które dokonało wpisu, korzystając z formularza F, i podaje przyczyny, dla których zastrzeżenie jest konieczne. W tym celu wykorzystuje się pole 071, jednocześnie w polu 080 wskazując przyczynę dodania zastrzeżenia. W odniesieniu do innych informacji uzupełniających dotyczących danego wpisu wykorzystuje się pole 083;
- b) państwo członkowskie, które dokonało wpisu, bezzwłocznie dodaje zastrzeżenie, którego dotyczy wniosek;
- c) po wymianie informacji na podstawie informacji dostarczonych w toku konsultacji przez państwo członkowskie występujące o dodanie zastrzeżenia może zaistnieć konieczność zmiany lub usunięcia wpisu, jak również wycofania wniosku o dodanie zastrzeżenia, bez wprowadzenia zmian do istniejącego wpisu.

2.6.3. Wniosek o usunięcie zastrzeżenia

Państwa członkowskie składają wniosek o usunięcie wcześniej zaproponowanego zastrzeżenia, gdy tylko stanie się ono bezzasadne. Może tak być w przypadku, gdy zmieniły się przepisy krajowe lub gdy z dalszej wymiany informacji dotyczących danej sprawy wynika, że ustały okoliczności wspomniane w art. 24 ust. 1 lub art. 25 decyzji w sprawie SIS II.

W tym przypadku stosuje się następującą procedurę:

- a) biuro SIRENE, które wystąpiło z wnioskiem o dodanie zastrzeżenia, zwraca się do biura SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o usunięcie zastrzeżenia, korzystając z formularza F. W tym celu należy wypełnić pole 075 ⁽²³⁾. Szczegółowe informacje na temat prawa krajowego należy wpisywać w polu informacyjnym 080, zaś, w razie potrzeby, informacje dodatkowe wyjaśniające powody usunięcia zastrzeżenia oraz inne informacje dodatkowe dotyczące wpisu należy umieścić w polu informacyjnym 083;
- b) biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu niezwłocznie usuwa dodane zastrzeżenie.

2.7. Dane, w których wykryto błąd prawny lub faktyczny (art. 34 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 49 decyzji w sprawie SIS II)

W przypadku wykrycia, że dane w systemie SIS II są niezgodne ze stanem faktycznym lub są przechowywane niezgodnie z prawem, następuje wymiana informacji uzupełniających zgodnie z zasadami określonymi w art. 34 ust. 2 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 49 ust. 2 decyzji w sprawie SIS II, które stanowią, iż do zmiany, uzupełniania, korekty, aktualizowania lub usuwania danych upoważnione jest wyłącznie państwo członkowskie, które dokonało wpisu.

Państwo członkowskie, które wykryło, że dane zawierają błąd lub że są przechowywane niezgodnie z prawem, powiadamia o tym za pośrednictwem swojego biura SIRENE państwo członkowskie, które dokonało wpisu, możliwie szybko i nie później niż w ciągu 10 dni kalendarzowych od odkrycia dowodów wskazujących na tego rodzaju błędy. Odnośna wymiana informacji powinna odbyć się przy użyciu **formularza J**.

- a) W zależności od wyników konsultacji państwo członkowskie, które dokonało wpisu, może być zmuszone do usunięcia lub poprawienia danych, zgodnie ze swoimi krajowymi procedurami dotyczącymi korygowania przedmiotowych danych.
- b) Jeżeli w ciągu dwóch miesięcy państwa członkowskie nie osiągną porozumienia, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które wykryło błąd lub fakt przechowywania danych niezgodnie z prawem, zaleca właściwemu organowi swojego państwa zgłoszenie sprawy Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych, który wraz z właściwymi krajowymi organami nadzorczymi podejmuje działania mediacyjne.

⁽²³⁾ Kwestie techniczne omówiono w dokumencie dotyczącym wymiany danych między biurami SIRENE, o którym mowa w ppkt 1.10.2.

2.8. Prawo dostępu do danych i ich korygowania (art. 41 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 58 decyzji w sprawie SIS II)

2.8.1. Wnioski o dostęp do danych lub o ich skorygowanie

Gdy władze krajowe muszą zostać powiadomione o złożeniu wniosku o udzielenie dostępu do danych lub ich skorygowanie, wymiana informacji odbywa się, bez uszczerbku dla prawa krajowego, zgodnie z następującymi zasadami:

- a) Każde biuro SIRENE stosuje przepisy prawa krajowego dotyczące prawa dostępu do danych osobowych. W zależności od okoliczności sprawy i zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami biura SIRENE przekazują właściwym organom krajowym wszelkie otrzymane wnioski o udzielenie dostępu do danych lub ich skorygowanie bądź rozpatrują wnioski w granicach swoich uprawnień;
- b) na wniosek właściwych organów krajowych biura SIRENE danych państw członkowskich przesyłają im zgodnie ze swoimi przepisami krajowymi informacje dotyczące korzystania z prawa dostępu do danych.

2.8.2. Wymiana informacji na temat wniosków o udzielenie dostępu do wpisów dokonanych przez inne państwa członkowskie

Informacje na temat wniosków o udzielenie dostępu do wpisów dokonanych w systemie SIS II przez inne państwo członkowskie wymienia się za pośrednictwem krajowych biur SIRENE, korzystając w tym celu z formularza K w odniesieniu do osób oraz z formularza M w odniesieniu do przedmiotów.

W tym przypadku stosuje się następującą procedurę:

- a) wniosek o udzielenie dostępu przekazuje się w najkrótszym możliwym terminie do biura SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, tak aby mogło ono wyrazić swoją opinię w danej sprawie;
- b) biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, informuje o swojej opinii biuro SIRENE państwa członkowskiego, które otrzymało wniosek o udzielenie dostępu;
- c) odpowiedź udzielona przez biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, powinna uwzględniać wszelkie terminy rozpatrywania wniosków wskazane przez biuro SIRENE państwa członkowskiego, które otrzymało wniosek o udzielenie dostępu;
- d) biuro SIRENE państwa członkowskiego, które otrzymało od osoby fizycznej wniosek o udzielenie dostępu do danych, poprawienie błędu lub usunięcie wpisu, podejmuje wszelkie niezbędne kroki, aby udzielić odpowiedzi we właściwym terminie.

Jeżeli biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, przesyła swoją opinię do biura SIRENE państwa członkowskiego, które otrzymało wniosek o udzielenie dostępu do danych, biuro to, zgodnie z ustawodawstwem krajowym i w granicach swoich kompetencji, rozpatruje taki wniosek lub zapewnia przekazanie opinii w najkrótszym możliwym terminie organom odpowiedzialnym za jego rozpatrzenie.

2.8.3. Wymiana informacji na temat wniosków o skorygowanie lub usunięcie danych wprowadzonych przez inne państwa członkowskie

Jedynie to państwo członkowskie, które dokonało danego wpisu, może skorygować lub usunąć dane osoby, która wystąpiła o ich skorygowanie lub usunięcie. Jeśli osoba ta zwróci się do innego państwa członkowskiego niż to, które dokonało wpisu, wówczas biuro SIRENE państwa członkowskiego, do którego wpłynął wniosek, informuje o tym fakcie biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, korzystając z formularza K, a następnie zastosowanie ma procedura opisana w ppkt 2.8.2.

2.9. Usuwanie wpisu w przypadku, gdy nie spełnia on już warunków przechowywania w systemie

Wpisy wprowadzone do systemu SIS II przechowywane są wyłącznie przez okres konieczny do osiągnięcia celów, dla których zostały dokonane.

Gdy warunki utrzymywania wpisu nie są już spełnione, państwo członkowskie, które dokonało wpisu, niezwłocznie usuwa taki wpis. Jeżeli określono datę wygaśnięcia wpisu, zostanie on automatycznie usunięty z CS-SIS. W przypadku trafienia zastosowanie mają procedury szczególne opisane w pkt 3.11., 4.10., 5.7., 6.5., 7.7. i 8.4.

W obu przypadkach wiadomość o usunięciu wpisu z CS-SIS jest automatycznie przetwarzana w N.SIS II.

Państwa członkowskie mogą zażądać automatycznego powiadomienia o usunięciu wpisu.

2.10. Zapis nazw własnych

W zakresie, w jakim pozwalają na to krajowe przepisy dotyczące wprowadzania danych, nazwy własne (imiona i nazwiska) wpisuje się do systemu SIS II w formie (pismo i ortografia) możliwie zbliżonej do formy, jakiej użyto w urzędowych dokumentach tożsamości, zgodnie ze standardami Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego (ICAO) dla dokumentów podróży, które zostały również wykorzystane na potrzeby funkcjonalności systemu centralnego SIS II odpowiadających za transliterację i transkrypcję. W ramach wymiany informacji uzupełniających biura SIRENE posługują się taką formą nazw własnych, jaka została wprowadzona do SIS II. Na potrzeby wprowadzania danych do SIS II zarówno użytkownicy końcowi, jak i biura SIRENE w państwach członkowskich dokonujących wpisów posługują się co do zasady alfabetem łacińskim, przy uwzględnieniu zasad transliteracji i transkrypcji określonych w dodatku 1.

W razie potrzeby wymiany informacji dotyczących osoby, która co prawda nie jest przedmiotem wpisu, ale może mieć z nim związek (np. osoby, która może towarzyszyć zaginionej osobie nieletniej) wygląd i pisownia jej imienia i nazwiska winny odpowiadać regułom wskazanym w dodatku 1, przy czym informacje te należy zapisywać alfabetem łacińskim oraz w oryginalnym formacie, o ile państwo członkowskie udostępniające informacje ma możliwość wpisania znaków specjalnych w oryginalnym formacie.

2.11. Kategorie tożsamości

Tożsamość potwierdzona

Tożsamość potwierdzona oznacza, że tożsamość danej osoby została potwierdzona na podstawie autentycznych dokumentów tożsamości, paszportu lub oświadczenia właściwych organów.

Tożsamość niepotwierdzona

Tożsamość niepotwierdzona oznacza, że nie ma wystarczających dowodów potwierdzających tożsamość.

Tożsamość przywłaszczona

Tożsamość przywłaszczona (nazwisko, imię, data urodzenia) występuje wtedy, gdy dana osoba wpisana do systemu SIS II posługuje się tożsamością innej istniejącej osoby. Może się to zdarzyć np. w przypadku wykorzystania dokumentu ze szkodą dla prawowitego właściciela.

Alias

Pod pojęciem „alias” rozumieć należy tożsamość przybraną, którą posługuje się osoba znana pod innymi tożsamościami.

2.11.1. Tożsamość przywłaszczona (art. 36 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 51 decyzji w sprawie SIS II)

Ze względu na złożony charakter spraw związanych z przywłaszczeniem tożsamości, po stwierdzeniu, że osoba, w odniesieniu do której istnieje wpis w SIS II, posługuje się tożsamością innej osoby, państwo, które dokonało wpisu, sprawdza, czy konieczne jest dalsze przechowywanie informacji o tożsamości przywłaszczonej we wspomnianym wpisie w systemie SIS II.

W przypadku stwierdzenia, że doszło do przywłaszczenia tożsamości danej osoby, bezzwłocznie wprowadza się, za zgodą tej osoby, dane uzupełniające wpis do systemu SIS II w celu uniknięcia negatywnych skutków błędnej identyfikacji. Osoba, której tożsamość została przywłaszczona, może, stosownie do procedur krajowych, podać właściwemu organowi informacje określone w art. 36 ust. 3 rozporządzenia w sprawie SIS II i art. 51 ust. 3 decyzji w sprawie SIS II. Każda osoba, której tożsamość została przywłaszczona, ma prawo do wycofania swojej zgody na przetwarzanie informacji.

Państwo członkowskie, które dokonało wpisu, jest odpowiedzialne za umieszczenie w nim dopisku „misused identity“ (tożsamość przywłaszczona) oraz wprowadzenie dodatkowych danych ofiary przywłaszczenia tożsamości, takich jak fotografie, odciski palców oraz innych informacji znajdujących się na dowolnych ważnych dokumentach tożsamości.

W przypadku gdy państwo członkowskie wykryje, że dokonany przez inne państwo członkowskie wpis dotyczący danej osoby powiązany jest z przywłaszczeniem tożsamości oraz jeśli zostanie ustalone, że doszło do przywłaszczenia tożsamości danej osoby, informuje o tym biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, korzystając z **formularza Q**, tak aby można było uzupełnić odnośny wpis figurujący w systemie SIS II o informację na temat przywłaszczenia tożsamości.

Z uwagi na cel wprowadzania tego rodzaju danych odnośny wpis uzupełnia się o fotografie i odciski palców osoby, której tożsamość została przywłaszczona, o ile są one dostępne. Przywłaszczenie tożsamości można stwierdzić jedynie wówczas, gdy dane niewinnej osoby odpowiadają tożsamości, której dotyczy wpis. **Formularz Q** musi zawierać szczegółowe informacje dotyczące tożsamości zawarte we wpisie, co obejmuje także numer aliasu, tak aby państwo członkowskie, które dokonało wpisu, mogło ustalić, do której tożsamości wspomnianej we wpisie odnosi się ten formularz. Pola **formularza Q**, które w takich przypadkach należy obowiązkowo wypełnić, zostały określone w dodatku 3.

Dane osoby, której tożsamość została przywłaszczona, są dostępne tylko w celu ustalenia tożsamości osoby sprawdzanej i nie są w żaden sposób wykorzystywane do jakichkolwiek innych celów. Informacje dotyczące tożsamości przywłaszczonej, co obejmuje także odciski palców i fotografie, są usuwane jednocześnie z odnośnym wpisem lub wcześniej, jeśli osoba, której one dotyczą, zwróci się z takim wnioskiem.

2.11.2. Wprowadzanie danych dotyczących aliasu

Aby zapobiec niezgodności wpisów w dowolnej kategorii w związku z wprowadzeniem aliasu oraz aby nie przysparzać problemów niewinnym osobom i zapewnić odpowiednią jakość danych, państwa członkowskie powinny w miarę możliwości informować się nawzajem o takich aliasach i wymieniać się stosownymi informacjami dotyczącymi prawdziwej tożsamości osoby poszukiwanej.

Państwo członkowskie, które dokonało wpisu, odpowiada za uzupełnienie tego wpisu o aliasy. Jeżeli inne państwo członkowskie odkryje alias, informuje o tym państwo członkowskie, które dokonało wpisu, wykorzystując w tym celu **formularz M**.

2.11.3. Wymiana dalszych informacji w celu ustalenia tożsamości osoby

Jeżeli informacje figurujące w systemie SIS II są niewystarczające, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, może również, po przeprowadzeniu konsultacji, udzielić dalszych informacji z własnej inicjatywy lub na wniosek innego państwa członkowskiego, aby pomóc rozwiązać wątpliwości dotyczące tożsamości danej osoby. W tym celu wykorzystywany jest **formularz L** (wraz z załącznikami). Informacje te w szczególności dotyczą:

- pochodzenia paszportu lub dokumentu tożsamości znajdującego się w posiadaniu osoby poszukiwanej,
- numeru serii, daty i miejsca wydania oraz daty ważności paszportu lub dokumentu tożsamości, jak również organu wydającego paszport lub dokument tożsamości,
- wyglądu osoby poszukiwanej,
- imienia i nazwiska matki i ojca osoby poszukiwanej,
- innych możliwych wersji pisowni imion i nazwiska osoby poszukiwanej,
- fotografii oraz odcisków palców, o ile są one dostępne,
- ostatniego znanego adresu.

W miarę możliwości informacje te są dostępne w biurach SIRENE lub zapewnia się stałą możliwość ich bezzwłocznego i szybkiego przekazania.

Wspólnym celem jest minimalizacja ryzyka niesłusznego zatrzymania osoby, której dane określające tożsamość są podobne do danych osoby, której dotyczy wpis.

2.12. Wymiana informacji w przypadku wpisów z odesłaniami

Każde odesłanie pozwala na ustanowienie powiązania między co najmniej dwoma wpisami.

Państwo członkowskie może utworzyć odesłanie do innych wpisów, których dokonuje w SIS II, i jedynie to państwo członkowskie może zmienić lub usunąć takie odesłanie. Odesłania są widoczne tylko dla użytkowników, którzy dysponują właściwymi prawami dostępu pozwalającymi na dostęp do co najmniej dwóch wpisów zawartych w odesłaniu. Państwa członkowskie zapewniają, by dostęp do odesłań miały jedynie osoby upoważnione.

2.12.1. Zasady operacyjne

W przypadku odesłań do innych wpisów nie ma konieczności przestrzegania specjalnych procedur dotyczących wymiany informacji uzupełniających. Niemniej przestrzega się następujących zasad:

W przypadku trafienia odnoszącego się do dwóch lub większej liczby wpisów zawierających odesłania biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania w związku z wpisem wysła **formularz G** dla każdego z tych wpisów, jednocześnie wskazując w polu 086, że przesłane zostaną kolejne **formularze G** dla pozostałych wpisów zawierających odesłania.

Nie wysła się formularzy dla wpisów, które zawierają wprawdzie odesłanie do wpisu, w odniesieniu do którego nastąpiło trafienie, ale same nie były przedmiotem trafienia. W razie wystąpienia zawierającego odesłanie wpisu do celów wydania lub ekstradycji lub wpisu dotyczącego osoby zaginionej (ze względu na jej bezpieczeństwo lub w celu zapobiegania zagrożeniom), o wykryciu wpisu zawierającego odesłanie powiadamia się stosownie do potrzeb oraz na podstawie posiadanych informacji, korzystając z **formularza M**.

2.13. Format i jakość danych biometrycznych w SIS II

Zgodnie z art. 23 ust. 2 decyzji w sprawie SIS II wpis uzupełnia się w miarę możliwości o fotografie i odciski palców danej osoby.

Biura SIRENE są w stanie przekazywać sobie nawzajem odciski palców i fotografie na potrzeby uzupełniania wpisów lub ułatwiania realizacji żądanych działań. Jeżeli państwo członkowskie posiada fotografię lub odciski palców osoby, w odniesieniu do której inne państwo członkowskie dokonało wpisu, może wysłać państwu członkowskiemu, które dokonało wpisu, posiadane zdjęcia i odciski palców w postaci załącznika, w celu uzupełnienia wpisu.

Wymiana taka odbywa się bez uszczerbku dla wymiany w ramach współpracy policyjnej w zakresie stosowania decyzji ramowej Rady 2006/960/WSiSW.

2.13.1. Dalsze wykorzystanie danych uzyskanych w ramach wymiany, w tym archiwizacja

Ograniczenia dotyczące wykorzystania danych zawartych we wpisach w systemie SIS II zostały określone w instrumentach prawnych SIS II. Wszelkie dalsze wykorzystywanie wymienianych fotografii i odcisków palców, w tym ich archiwizowanie, następuje zgodnie z odpowiednimi przepisami instrumentów prawnych SIS II, obowiązującymi przepisami krajowymi dotyczącymi ochrony danych, a także zgodnie z dyrektywą 95/46/WE oraz decyzją ramową 2008/977/WSiSW.

Wszelkie przechowywanie odcisków palców na szczeblu krajowym odbywa się z pełnym poszanowaniem zasad ochrony danych odnoszących się do SIS II. Państwa członkowskie przechowują dane daktyloskopijne pobrane z CS-SIS oddzielnie od krajowych baz daktyloskopijnych oraz usuwają je jednocześnie z usunięciem odpowiadających im wpisów i informacji uzupełniających.

2.13.2. Wymiana odcisków palców i fotografii

W tym przypadku stosuje się następującą procedurę:

- a) biuro SIRENE udostępniające dane wysyła **formularz L** zwykle używaną drogą elektroniczną oraz zaznacza w polu informacyjnym 083 **formularza L**, że odciski palców i fotografie są wysyłane w celu uzupełnienia wpisu w systemie SIS II;
- b) biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, dodaje do danego wpisu w systemie SIS II otrzymane odciski palców lub fotografie bądź wysyła je do właściwego organu, który uzupełnia o nie wpis.

2.13.3. Wymagania techniczne

Odciski palców i fotografie gromadzi się i przesyła zgodnie z wymogami określonymi w przepisach wykonawczych dotyczących wprowadzania danych biometrycznych do systemu SIS II.

Każde biuro SIRENE spełnia te wymogi techniczne.

2.13.4. Format i jakość danych biometrycznych

Wszystkie dane biometryczne wprowadzone do systemu poddawane są szczegółowej kontroli jakościowej w celu zagwarantowania minimalnego standardu jakości obowiązującego dla wszystkich użytkowników systemu SIS II.

Przed wprowadzeniem danych biometrycznych przeprowadza się na poziomie krajowym kontrole mające zapewnić, by:

- a) dane daktyloskopijne były zgodne z formatem określonym w normie ANSI/NIST — ITL 1-2000, wykorzystywanym przez Interpol i przystosowanym do potrzeb SIS II;
- b) fotografie, które wykorzystywane są jedynie w celu potwierdzenia tożsamości osoby, która została odnaleziona w wyniku wyszukiwania według danych alfanumerycznych przeprowadzonego w SIS II, spełniały następujące wymogi: fotografia twarzy wykonana *en face*, mająca w miarę możliwości stosunek boków 3:4 lub 4:5. Jeżeli jest to możliwe, fotografia ma rozdzielczość co najmniej 480 × 600 pikseli i 24-bitową głębię kolorów. Jeżeli istnieje konieczność zeskanowania zdjęcia, w miarę możliwości jego rozmiar nie może przekraczać 200 kB.

2.14. Szczególne rodzaje poszukiwań

2.14.1. Poszukiwanie w określonym obszarze geograficznym

Poszukiwanie w określonym obszarze geograficznym przeprowadza się w przypadku, gdy dane państwo członkowskie posiada niezbite dowody dotyczące miejsca pobytu osoby lub umiejscowienia poszukiwanego przedmiotu, których dotyczy wpis, na ściśle określonym obszarze geograficznym.

W strefie Schengen poszukiwania w określonym obszarze geograficznym przeprowadza się na podstawie wpisu do SIS II. W sytuacji gdy znane jest miejsce pobytu osoby lub umiejscowienia poszukiwanego przedmiotu, w polu 311 „Important Notice“ (Ważna uwaga) można wpisać uwagę o przeprowadzeniu poszukiwania w określonym obszarze geograficznym oraz wskazać odpowiednie państwa. Oprócz tego, jeżeli w momencie dokonywania wpisu w celu aresztowania znane jest miejsce pobytu osoby poszukiwanej, informację tę zamieszcza się w **formularzu A** w polu informacyjnym 061. We wszystkich innych przypadkach, w tym w celu podania informacji o umiejscowieniu poszukiwanych przedmiotów, wykorzystuje się **formularz M** (pole informacyjne 083). Wpis dotyczący poszukiwanej osoby wprowadza się do SIS II w celu zapewnienia wykonalności wniosku o niezwłoczne podjęcie czynności (art. 9 ust. 3 decyzji ramowej 2002/584/WSiSW).

Gdy przedmiot poszukiwania w określonym obszarze geograficznym znajduje się w innym miejscu niż wskazano w informacji o poszukiwaniu w określonym obszarze geograficznym, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, komunikuje ten fakt państwom członkowskim zaangażowanym w owe poszukiwania, korzystając w tym celu z **formularza M**, tak aby wstrzymać wszelkie związane z nim działania.

2.14.2. Poszukiwanie z udziałem specjalnych jednostek policji prowadzących poszukiwania celowe (FAST)

Biura SIRENE w państwach, do których zwrócono się z wnioskiem, powinny w stosownych przypadkach korzystać z usług jednostek specjalnych prowadzących poszukiwania celowe (zespoły aktywnego poszukiwania zbiegłych przestępców, FAST). Międzynarodowa współpraca między wspomnianymi jednostkami policyjnymi nie może zastąpić dokonywania wpisów w SIS II. Taka współpraca nie koliduje z rolą biura SIRENE jako najważniejszej instytucji zajmującej się wyszukiwaniem informacji w SIS II.

W stosownych przypadkach ustanawia się współpracę w celu zapewnienia, aby biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, było informowane przez krajową jednostkę FAST o wszelkich działaniach prowadzonych w związku z wpisem w SIS II. W razie potrzeby biuro SIRENE, o którym mowa, przekazuje te informacje pozostałym biurom. Biuro SIRENE jest z informowane z wyprzedzeniem o wszelkich skoordynowanych operacjach ENFAST (europejskiej sieci zespołów aktywnego poszukiwania zbiegłych przestępców), obejmujących współpracę z biurem SIRENE.

Biura SIRENE zapewniają szybkie przekazywanie informacji uzupełniających, w tym informacji dotyczących trafienia, krajowym jednostkom FAST, jeżeli biorą one udział w poszukiwaniu.

3. WPISY DOTYCZĄCE OSÓB POSZUKIWANYCH W CELU ARESZTOWANIA ICH I WYDANIA LUB EKSTRADYCYJ (ART. 26 DECYZJI W SPRAWIE SIS II)

3.1. **Dokonanie wpisu**

Większości wpisów w celu aresztowania towarzyszy europejski nakaz aresztowania. Jednakże w przypadku istnienia wpisu w celu aresztowania możliwe również jest dokonanie tymczasowego aresztowania przed uzyskaniem wniosku o ekstradycję, zgodnie z art. 16 Europejskiej Konwencji o Ekstradycji.

Europejski nakaz aresztowania/wniosek o ekstradycję wydają władze sądowe uprawnione do takich zadań w państwie członkowskim, które dokonało wpisu.

Do dokonanego w SIS II wpisu w celu aresztowania i wydania osoby dodaje się kopię stosownego europejskiego nakazu aresztowania w wersji oryginalnej. Można także załączyć tłumaczenie europejskiego nakazu aresztowania na jeden lub więcej języków urzędowych instytucji UE.

Ponadto wpis uzupełnia się w miarę możliwości o fotografie i odciski palców danej osoby.

Po dokonaniu wpisu biuro SIRENE ma dostęp do odnośnych informacji, w tym europejskiego nakazu aresztowania lub wniosku o ekstradycję, dotyczących osób poszukiwanych w celu aresztowania i wydania lub ekstradycji. Należy sprawdzić, czy informacje te są kompletne i przedstawione w prawidłowy sposób.

Państwa członkowskie mają możliwość dodawania do danego wpisu w celu aresztowania więcej niż jednego europejskiego nakazu aresztowania. Państwo członkowskie dokonujące wpisu jest odpowiedzialne za usunięcie europejskiego nakazu aresztowania z chwilą utraty jego ważności i za sprawdzenie, czy do danego wpisu nie są załączone inne europejskie nakazy aresztowania, oraz w razie konieczności za przedłużenie okresu przechowywania wpisu.

Państwa członkowskie mogą załączać, w razie konieczności w oddzielnych plikach binarnych, tłumaczenia europejskich nakazów aresztowania załączanych przez nie do wpisu w celu aresztowania.

Rozdzielczość zeskanowanych dokumentów w formacie PDF załączanych do wpisów wynosi w miarę możliwości co najmniej 150 dpi.

3.2. **Wielokrotne wpisy**

Ogólne procedury opisano w rozdziale 2.2.

Dodatkowo stosuje się następujące zasady:

Kilka państw członkowskich może dokonać wpisu w celu aresztowania dotyczącego tej samej osoby. Jeżeli przynajmniej dwa państwa członkowskie dokonały wpisu dotyczącego tej samej osoby, decyzję o tym, który nakaz zostanie wykonany w przypadku aresztowania, podejmuje wykonujący nakaz organ sądowy w państwie członkowskim, w którym następuje aresztowanie. Biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania przesyła **formularz G** do każdego zainteresowanego państwa członkowskiego.

3.3. Tożsamość przywłaszczona

Ogólną procedurę opisano w ppkt 2.11.1.

3.4. Wprowadzanie danych dotyczących aliasu

Ogólną procedurę opisano w ppkt 2.11.2.

W przypadku wpisów w celu aresztowania biuro SIRENE wykorzystuje pole informacyjne 011 **formularza A** ⁽²⁴⁾ (w momencie dokonywania wpisu) lub – na późniejszym etapie – **formularz M**, informując pozostałe państwa członkowskie o aliasach odnoszących się do wpisu w celu aresztowania, jeżeli posiada ono takie informacje.

3.5. Informacje uzupełniające przesyłane państwom członkowskim

Dokonując wpisu, do wszystkich państw członkowskich wysyła się informacje uzupełniające dotyczące tego wpisu.

Informacje, o których mowa w ppkt 3.5.1, są przesyłane do innych biur SIRENE z wykorzystaniem **formularza A** jednocześnie z dokonaniem wpisu. Wszelkie dalsze informacje konieczne w celu ustalenia tożsamości są przekazywane po konsultacji lub na wniosek innego państwa członkowskiego.

Jeżeli w odniesieniu do jednej osoby istnieje kilka europejskich nakazów aresztowania lub wniosków o ekstradycję, dla każdego takiego nakazu lub wniosku wypełnia się oddzielny **formularz A**.

W europejskim nakazie aresztowania/wniosku o ekstradycję oraz w **formularzu A** podaje się wystarczająco szczegółowe informacje (w szczególności część e) europejskiego nakazu aresztowania powinna zawierać: „description of the circumstances in which the offence(s) was (were) committed, including the time and place“ (opis okoliczności, w jakich przestępstwo(-a) zostało(-y) popełnione, w tym czas i miejsce), natomiast w polach informacyjnych 042, 043, 044 i 045 należy zawrzeć: „description of the circumstances“ (opis okoliczności), tak aby umożliwić innym biurom SIRENE kontrolę wpisu. Dodatek 3 określa wymagane informacje oraz ich związek z poszczególnymi polami europejskiego nakazu aresztowania.

Jeżeli europejski nakaz aresztowania został zastąpiony innym lub uchylony, informacja na ten temat zamieszczana jest w polu 267 formularza A (art. 26 decyzji w sprawie SIS II) lub w polu 044 **formularza A** (Wniosek o ekstradycję/Przeniesione wpisy), z dodaniem następującej uwagi: „This form replaces the form (reference number) referring to EAW (reference number) issued on (date)“ (Ten formularz zastępuje formularz (numer referencyjny) odnoszący się do europejskiego nakazu aresztowania (numer referencyjny) wydanego dnia (data)).

3.5.1. Informacje uzupełniające przesyłane w związku z aresztowaniem tymczasowym

3.5.1.1. Postępowanie w przypadku dokonywania wpisu opartego zarówno na europejskim nakazie aresztowania, jak i wniosku o ekstradycję

Wprowadzając wpis w celu aresztowania i ekstradycji, informacje uzupełniające wysyła się do wszystkich państw członkowskich, korzystając z **formularza A**. Jeżeli dane we wpisie oraz informacje uzupełniające wysłane do państw członkowskich w związku z europejskim nakazem aresztowania nie są wystarczające w celu dokonania ekstradycji, dostarcza się informacji dodatkowych.

W polu informacyjnym 239 zaznacza się, że dany formularz odnosi się zarówno do europejskiego nakazu aresztowania, jak i wniosku o ekstradycję.

⁽²⁴⁾ Zob. przypis 23.

3.5.1.2. Postępowanie w przypadku dokonywania wpisu opartego wyłącznie na wniosku o ekstradycję

Wprowadzając wpis w celu aresztowania i ekstradycji, informacje uzupełniające wysyła się do wszystkich państw członkowskich, korzystając z **formularza A**.

W polu informacyjnym 239 zaznacza się, że dany formularz odnosi się do wniosku o ekstradycję.

3.6. Dodanie zastrzeżenia

Ogólne zasady opisano w pkt 2.6.

Jeżeli co najmniej jeden z załączonych do wpisu europejskich nakazów aresztowania może zostać wykonany, do wpisu nie dodaje się zastrzeżenia.

Jeżeli europejski nakaz aresztowania dotyczy więcej niż jednego przestępstwa i jeżeli w odniesieniu do co najmniej jednego z nich można dokonać wydania, do wpisu nie dodaje się zastrzeżenia.

Jak podkreślono w pkt 2.6., wpis opatrzony zastrzeżeniem na podstawie art. 26 decyzji w sprawie SIS II jest, przez czas obowiązywania zastrzeżenia, traktowany jak wpis dokonany w celu przekazania informacji o miejscu pobytu osoby, której wpis ten dotyczy.

3.6.1. *Wielokrotny wniosek o dodanie zastrzeżenia do wpisów dotyczących osób poszukiwanych do aresztowania w celu ekstradycji, w przypadkach gdy decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW nie ma zastosowania*

W tym przypadku stosuje się następującą procedurę:

- a) w przypadku wpisów dotyczących osób poszukiwanych do aresztowania w celu ekstradycji i gdy nie ma zastosowania decyzja 2002/584/WSiSW, biuro SIRENE może zwrócić się do innego biura SIRENE o automatyczne dodawanie zastrzeżenia do wpisów z art. 26 decyzji w sprawie SIS II dokonywanych w odniesieniu do obywateli swego kraju;
- b) biuro SIRENE, które chciałoby skorzystać z tej możliwości zwraca się w tym celu z pisemnym wnioskiem do pozostałych biur SIRENE;
- c) biuro SIRENE będące adresatem takiego wniosku dodaje zastrzeżenie dotyczące danego państwa bezzwłocznie po dokonaniu wpisu;
- d) zastrzeżenie pozostaje w systemie do czasu, gdy wnioskujące biuro SIRENE zwróci się o jego usunięcie.

3.7. Działania podejmowane przez biura SIRENE po otrzymaniu wpisu w celu aresztowania

Kiedy biuro SIRENE otrzymuje **formularz A**, przeszukuje w najkrótszym możliwym terminie wszystkie dostępne źródła w celu ustalenia miejsca pobytu danej osoby. Nawet jeżeli informacje udzielone przez państwo członkowskie, które dokonało wpisu, nie są wystarczające dla państwa otrzymującego wniosek, nie może to przeszkodzić w prowadzeniu poszukiwań. Państwo członkowskie otrzymujące wniosek prowadzi poszukiwania w zakresie dopuszczalnym na podstawie przepisów prawa krajowego.

W przypadku dokonania weryfikacji wpisu w celu aresztowania oraz odnalezienia lub aresztowania poszukiwanej osoby w państwie członkowskim, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które otrzymało wniosek, może przekazać informacje zawarte w **formularzu A** właściwemu organowi państwa członkowskiego wykonującego dany europejski nakaz aresztowania lub wniosek o ekstradycję. Jeżeli wymagane jest dostarczenie oryginału europejskiego nakazu aresztowania lub wniosku o ekstradycję, organ sądowy wydający nakaz może go przesłać bezpośrednio organowi sądowemu wykonującemu nakaz (chyba że państwo członkowskie wydające nakaz lub państwo go wykonujące poczyniły odmienne ustalenia).

3.8. Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia

Ogólną procedurę opisano w pkt 2.3.

Dodatkowo stosuje się następującą procedurę:

- a) o trafieniu dotyczącym osoby, której dotyczy wpis w celu aresztowania, zawsze bezzwłocznie powiadamiane jest biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu. Oprócz tego po wysłaniu formularza G biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania powiadamia o trafieniu biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, w razie konieczności telefonicznie;
- b) w razie potrzeby biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu przekazuje wszelkie istotne informacje szczegółowe o konkretnych środkach, jakie podejmuje biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania;
- c) w polu informacyjnym 091 formularza G podaje się organ właściwy do odbierania europejskich nakazów aresztowania lub wniosków o ekstradycję, jego pełne dane kontaktowe (adres pocztowy, numer telefonu i – jeżeli są dostępne – numer faksu i adres poczty elektronicznej), numer referencyjny (jeżeli jest dostępny), osobę do kontaktów (jeżeli jest wyznaczona), wymagany język, termin i sposób dostarczenia;
- d) biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, informuje pozostałe biura SIRENE o uzyskaniu trafienia, korzystając z formularza M, w sytuacji, gdy na podstawie okoliczności faktycznych sprawy oraz dalszego dochodzenia ustalono wyraźny związek z konkretnymi państwami członkowskimi;
- e) biura SIRENE mogą przekazać dalsze informacje dotyczące wpisów z art. 26 decyzji w sprawie SIS II, działając w imieniu organów sądowych, jeżeli informacje te wchodzą w zakres wzajemnej pomocy sądowej.

3.9. Wymiana informacji uzupełniających na temat wydania lub ekstradycji

Informacje na temat możliwości wydania lub ekstradycji osoby, w odniesieniu do której dokonano wpisu w celu aresztowania, przekazane przez właściwe organy sądowe biura SIRENE, są natychmiast kierowane do biura SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, za pomocą formularza M, przy czym w polu informacyjnym 083 należy wpisać „SURRENDER“ (wydanie) albo „EXTRADITION“ (ekstradycja)⁽²⁵⁾. Szczegółowe warunki odpowiednio wydania lub ekstradycji są jak najszybciej komunikowane za pośrednictwem biur SIRENE.

3.10. Wymiana informacji uzupełniających na temat tranzytu przez terytorium innego państwa członkowskiego

Jeżeli konieczny jest tranzyt osoby, biuro SIRENE państwa członkowskiego, przez które ma odbywać się tranzyt, zapewnia niezbędne informacje i wsparcie w tym względzie, na wniosek biura SIRENE lub właściwego organu sądowego państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, przekazany przez biuro SIRENE z wykorzystaniem formularza M oznaczonego dopiskiem „TRANSIT“ (tranzyt) umieszczonym w początkowej części pola 083.

3.11. Usuwanie wpisów po dokonaniu wydania lub ekstradycji

Wpisy do celów aresztowania i wydania lub ekstradycji usuwa się po wydaniu osoby, której dotyczą, organom państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, lub ekstradycji tej osoby do tego państwa. Usunięcie wpisu może także nastąpić w przypadku uchylecia decyzji sądowej, na podstawie której dokonano wpisu, przez właściwy organ sądowy, na podstawie przepisów prawa krajowego.

⁽²⁵⁾ Zob. także ppkt 1.1.3.1. dotyczący wskazania pilnego charakteru sprawy na formularzach SIRENE.

4. WPISY DO CELÓW ODMOWY WJAZDU LUB POBYTU (ART. 24 ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE SIS II)

Wprowadzenie

Wymiana informacji na temat obywateli państw trzecich, których dotyczy wpis z art. 24 rozporządzenia w sprawie SIS II, umożliwi państwom członkowskim podjęcie decyzji w przypadku wjazdu takiej osoby na terytorium państw członkowskich lub otrzymania jej wniosku wizowego. Jeżeli dana osoba znajduje się już na terytorium państwa członkowskiego, wymiana informacji umożliwi władzom krajowym podjęcie stosownych działań celem przyznania pozwolenia na pobyt, wizy na pobyt długoterminowy lub wydalenia tej osoby. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o wizach, oznacza to wizy na pobyt długoterminowy, chyba że wyraźnie wskazano inaczej (np. w odniesieniu do wiz uprawniających do ponownego wjazdu).

Wykonanie procedur informowania określonych w art. 5 ust. 4 kodeksu granicznego Schengen i procedur konsultacji określonych w art. 25 konwencji z Schengen wchodzi w zakres kompetencji organów odpowiedzialnych za kontrole graniczne i za przyznawanie pozwoleń na pobyt lub wiz. Z zasady biura SIRENE biorą udział w tych procedurach jedynie w celu przesyłania informacji uzupełniających bezpośrednio związanych z wpisami (np. zgłoszenie trafienia, ustalenie tożsamości) lub usuwania wpisów.

Jednakże biura SIRENE mogą także brać udział w przesyłaniu informacji uzupełniających koniecznych do wydalenia obywatela kraju trzeciego lub odmówienia mu wjazdu, jak również mogą uczestniczyć w przesyłaniu wszelkich informacji uzupełniających wynikających z tych działań.

Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁶⁾ nie ma zastosowania do Szwajcarii. W związku z powyższym w przypadku uzyskania trafienia dotyczącego obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się, stosuje się normalną procedurę konsultacyjną pomiędzy Szwajcarią, państwem członkowskim, które dokonało wpisu, oraz każdym innym państwem członkowskim, które może posiadać istotne informacje dotyczące prawa do swobodnego przemieszczania się przysługującego obywatelowi państwa trzeciego.

4.1. **Dokonanie wpisu**

Zgodnie z art. 25 rozporządzenia w sprawie SIS II szczególne przepisy mają zastosowanie do obywateli krajów trzecich korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się w rozumieniu dyrektywy 2004/38/WE. Biuro SIRENE musi być w stanie udostępnić w miarę możliwości wszelkie informacje wykorzystane przy ocenie, czy w odniesieniu do osoby korzystającej z prawa do swobodnego przemieszczania się ⁽²⁷⁾ dokonano wpisu w celu odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt. W sytuacji wyjątkowej, gdy dokonuje się wpisu na temat obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego poruszania się, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, przesyła **formularz M** do wszystkich pozostałych państw członkowskich na podstawie informacji przekazanych przez organ, który dokonał wpisu (zob. też punkt 4.6 i 4.7).

Ponadto art. 26 rozporządzenia w sprawie SIS II stanowi, że przy spełnieniu określonych warunków dokonywane są także wpisy dotyczące obywateli kraju trzeciego, wobec których zostały podjęte środki ograniczające mające na celu uniemożliwienie wjazdu na terytorium państw członkowskich lub przejazdu przez nie, podjęte zgodnie z art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej ⁽²⁸⁾. Wpisów oraz ich aktualizacji dokonują właściwe organy państwa członkowskiego, które sprawuje prezydencję w Radzie Unii Europejskiej w momencie zastosowania danego środka. Jeżeli wspomniane państwo członkowskie nie posiada dostępu do SIS II lub do wpisów na podstawie art. 24 rozporządzenia w sprawie SIS II, wówczas obowiązki te przejmuje państwo członkowskie, które będzie sprawowało prezydencję w kolejnym okresie i które ma dostęp do SIS II, w tym dostęp do wpisów na podstawie art. 24 rozporządzenia w sprawie SIS II.

Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne procedury na potrzeby dokonywania, aktualizowania i usuwania takich wpisów.

⁽²⁶⁾ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

⁽²⁷⁾ Artykuł 30 dyrektywy 2004/38/WE stanowi, że osobę, której odmówiono pozwolenia na wjazd, powiadamia się o tym na piśmie i wyczerpująco informuje o przyczynach podjęcia takiej decyzji, o ile nie jest to sprzeczne z interesem bezpieczeństwa państwa.

⁽²⁸⁾ Artykuł 26 rozporządzenia w sprawie SIS II zawiera odwołanie do art. 15 Traktatu o Unii Europejskiej. Jednakże po wejściu w życie Traktatu z Lizbony art. 15 stał się art. 29 w wersji skonsolidowanej Traktatu o Unii Europejskiej.

4.2. **Wielokrotne wpisy**

Ogólną procedurę opisano w pkt 2.2.

4.3. **Tożsamość przywłaszczona**

Ogólną procedurę opisano w ppkt 2.11.1.

Problemy mogą pojawić się w sytuacji, gdy obywatel państwa trzeciego, którego dotyczy wpis w celu odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt, nielegalnie posłuży się tożsamością obywatela państwa członkowskiego w celu uzyskania pozwolenia na wjazd. W przypadku wykrycia takiej sytuacji można poinformować właściwe organy państwa członkowskiego o odpowiednich sposobach korzystania z funkcji dotyczących przywłaszczenia tożsamości dostępnych w SIS II. Nie dokonuje się wpisów w celu odmowy wjazdu w odniesieniu do głównej tożsamości obywatela państwa członkowskiego.

4.4. **Wprowadzanie danych dotyczących aliasu**

Ogólne zasady opisano w ppkt 2.11.2.

4.5. **Wymiana informacji w związku z przyznawaniem pozwoleń na pobyt lub wiz**

W tym przypadku stosuje się następującą procedurę:

- a) bez uszczerbku dla szczególnej procedury dotyczącej wymiany informacji zgodnie z art. 25 konwencji z Schengen oraz bez uszczerbku dla postanowień pkt 4.8 dotyczącego wymiany informacji po uzyskaniu trafienia dotyczącego obywatela kraju trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się (w którym to przypadku obowiązkowa jest konsultacja z biurem SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu), państwo członkowskie wykonujące działania może poinformować państwo członkowskie, które dokonało wpisu w celu odmowy pozwolenia na wjazd, że w toku procedury przyznania pozwolenia na pobyt lub wizy uzyskano trafienie dotyczące danego wpisu. Państwo członkowskie, które dokonało wpisu, może następnie, w stosownym przypadku, powiadomić inne państwa członkowskie, korzystając z **formularza M**;
- b) na odpowiedni wniosek i zgodnie z przepisami prawa krajowego biura SIRENE zainteresowanych państw członkowskich mogą udzielić pomocy przy przekazywaniu koniecznych informacji właściwym organom odpowiedzialnym za przyznawanie pozwoleń na pobyt i wiz.

4.5.1. *Procedury specjalne przewidziane w art. 25 konwencji z Schengen*

Procedura na mocy art. 25 ust. 1 konwencji z Schengen

Jeżeli państwo członkowskie rozpatrujące wniosek o przyznanie pozwolenia na pobyt wykryje, że w odniesieniu do wnioskodawcy istnieje wpis w celu odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt dokonany przez inne państwo członkowskie, konsultuje się za pośrednictwem biur SIRENE z państwem członkowskim, które dokonało wpisu. Państwo członkowskie rozpatrujące wniosek o przyznanie pozwolenia na pobyt lub wizy korzysta z **formularza N** w celu zawiadomienia państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o podjętej decyzji w sprawie przyznania pozwolenia na pobyt lub wizy. Wpis zostaje usunięty, jeśli państwo to postanowi przyznać pozwolenie na pobyt lub wizę. Niemniej dana osoba może zostać wpisana na krajową listę wpisów do celów odmowy wjazdu w państwie członkowskim, które dokonało wpisu.

Procedura na mocy art. 25 ust. 2 konwencji z Schengen

Jeżeli państwo członkowskie, które dokonało wpisu w celu odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt, wykryje, że osobie, której wpis ten dotyczy, przyznano pozwolenie na pobyt lub wizę, rozpoczyna procedurę konsultacji z państwem członkowskim, które przyznało takie pozwolenie lub wizę, za pośrednictwem biur SIRENE. Państwo członkowskie, które przyznało pozwolenie na pobyt lub wizę, korzysta z **formularza O**

w celu zawiadomienia państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o podjętej decyzji w sprawie cofnięcia pozwolenia na pobyt lub wize. Wpis zostaje usunięty, jeśli państwo to postanowi podtrzymać decyzję o przyznaniu pozwolenia na pobyt lub wize. Niemniej dana osoba może zostać wpisana w danym państwie członkowskim na krajową listę wpisów do celów odmowy wjazdu.

Konsultacje za pośrednictwem biur SIRENE i przy użyciu **formularza O** przeprowadza się także wtedy, gdy państwo członkowskie, które przyznało pozwolenie na pobyt lub wizę, odkryje później, że w systemie SIS II istnieje wpis w celu odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt dotyczący tej osoby ⁽²⁹⁾.

Jeżeli trzecie państwo członkowskie (tj. inne niż państwo członkowskie, które przyznało pozwolenie na pobyt/wizę i inne niż to, które dokonało wpisu) odkryje, że istnieje wpis dotyczący obywatela państwa trzeciego będącego w posiadaniu pozwolenia na pobyt lub wize wydanej przez jedno z państw członkowskich, powiadamia o tym zarówno państwo członkowskie, które przyznało pozwolenie na pobyt lub wizę, jak i to, które dokonało wpisu, za pośrednictwem biur SIRENE i korzystając z **formularza H**.

Jeżeli procedura przewidziana w art. 25 konwencji z Schengen pociąga za sobą usunięcie wpisu w celu odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt, biura SIRENE oferują wsparcie, jeżeli zostaną o to poproszone, zgodnie z przepisami prawa krajowego.

4.5.2. Szczególne procedury przewidziane w art. 5 ust. 4 lit. a) i c) kodeksu granicznego Schengen

Procedury w przypadkach wchodzących w zakres stosowania art. 5 ust. 4 lit. a)

Zgodnie z art. 5 ust. 4 lit. a) kodeksu granicznego Schengen obywatelowi państwa trzeciego, którego dotyczy wpis w celu odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt, ale który jednocześnie posiada pozwolenie na pobyt lub wizę na pobyt długoterminowy bądź wizę uprawniającą do ponownego wjazdu wydane przez jedno z państw członkowskich, zezwala się na wjazd na terytorium innego państwa członkowskiego w celu tranzytu, tak, aby mógł on dotrzeć do państwa członkowskiego, które przyznało pozwolenie na pobyt, wizę na pobyt długoterminowy lub wizę uprawniającą do ponownego wjazdu. Odmowa wjazdu może nastąpić, jeżeli pierwsze z wymienionych państw członkowskich dokonało krajowego wpisu w celu odmowy pozwolenia na wjazd. W obu przypadkach biuro SIRENE państwa członkowskiego, na terytorium którego dana osoba zamierza wjechać, wysyła wiadomość (zawierającą **formularz H**, jeśli wydano zezwolenie na tranzyt, lub **formularz G**, jeśli wydano odmowę wjazdu), na wniosek właściwego organu, do biur SIRENE odnośnych dwóch państw członkowskich, informując je o istnieniu sprzeczności i wnosząc, aby skonsultowały się z sobą w celu usunięcia wpisu z systemu SIS II bądź wycofania zezwolenia na pobyt/wizę. Może ono także poprosić o poinformowanie go o wynikach tych konsultacji.

Jeżeli dany obywatel państwa trzeciego podejmuje próbę wjazdu do państwa członkowskiego, które dokonało wpisu do systemu SIS II, państwo to może odmówić mu pozwolenia na wjazd. Jednakże na wniosek właściwego organu biuro SIRENE tego państwa członkowskiego konsultuje się z biurem SIRENE państwa członkowskiego, które przyznało pozwolenie na pobyt lub wizę, tak aby właściwy organ mógł określić, czy istnieją dostateczne powody do cofnięcia pozwolenia na pobyt lub wize. Państwo członkowskie, które przyznało pozwolenie na pobyt lub wizę, korzysta z **formularza O** w celu zawiadomienia państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o podjętej decyzji w sprawie cofnięcia pozwolenia na pobyt lub wize. Wpis zostaje usunięty, jeśli państwo to postanowi podtrzymać decyzję o przyznaniu pozwolenia na pobyt lub wize. Niemniej dana osoba może zostać wpisana w danym państwie członkowskim na krajową listę wpisów do celów odmowy wjazdu.

Jeżeli osoba ta podejmuje próbę wjazdu do państwa członkowskiego, które przyznało pozwolenie na pobyt lub wizę, zezwala się jej na wjazd na jego terytorium, jednak biuro SIRENE tego państwa członkowskiego, na wniosek właściwego organu, prowadzi konsultacje z biurem SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, tak aby właściwe organy mogły zdecydować o ewentualnym cofnięciu pozwolenia na pobyt lub wize bądź usunięciu wpisu. Państwo członkowskie, które przyznało pozwolenie na pobyt lub wizę, korzysta

⁽²⁹⁾ Należy zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku wpisów w celu odmowy pozwolenia na wjazd dokonanych w odniesieniu do członków rodziny obywateli UE nie jest możliwe dokonanie rutynowego sprawdzenia w systemie SIS II przed wydaniem takiej osobie karty pobytu. W art. 10 dyrektywy 2004/38/WE wymienia się warunki niezbędne do uzyskania przez członków rodziny obywateli UE, którzy to członkowie są obywatelami krajów trzecich, prawa pobytu w przyjmującym państwie członkowskim na okres dłuższy niż trzy miesiące. Lista tych warunków, mająca charakter wyczerpujący, nie przewiduje rutynowego sprawdzenia w systemie SIS przed wydaniem kart pobytu. Zgodnie z art. 27 ust. 3 wspomnianej dyrektywy państwa członkowskie mogą wystąpić, jeżeli uważają to za istotne, do innych państw członkowskich o udzielenie informacji dotyczących wyłącznie wszelkich wcześniejszych przypadków notowań w rejestrach policyjnych dotyczących danej osoby (a zatem nie o wszystkie dane zawarte w systemie SIS II). Takie zapytania nie mogą być przeprowadzane rutynowo.

z **formularza O** w celu zawiadomienia państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o podjętej decyzji w sprawie cofnięcia pozwolenia na pobyt lub wize. Wpis zostaje usunięty, jeśli państwo to postanowi utrzymać w mocy przyznane pozwolenie na pobyt lub wizę. Niemniej dana osoba może zostać wpisana w danym państwie członkowskim na krajową listę wpisów do celów odmowy wjazdu.

Procedury w przypadkach wchodzących w zakres stosowania art. 5 ust. 4 lit. c)

Zgodnie z art. 5 ust. 4 lit. c) państwo członkowskie może ze względów humanitarnych, ze względu na interes narodowy lub zobowiązania międzynarodowe odstąpić od zasady, zgodnie z którą nie zezwala się na wjazd osobie, w odniesieniu do której dokonano wpisu w celu odmowy wjazdu. Na wniosek właściwego organu biuro SIRENE państwa członkowskiego, które zezwoliło na wjazd, powiadamia o tym fakcie, korzystając z **formularza H**, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu.

4.6. **Wspólne zasady dotyczące procedur, o których mowa w pkt 4.5.**

- a) Biuro SIRENE państwa członkowskiego, które przyznało lub zamierza utrzymać pozwolenie na pobyt lub wizę na pobyt długoterminowy przesyła tylko jeden **formularz N** lub **formularz O** w ramach jednej procedury konsultacji w celu poinformowania państwa członkowskiego, które dokonało lub zamierza dokonać wpisu do celów odmowy pozwolenia na wjazd, o ostatecznej decyzji w sprawie przyznania, utrzymania lub uchylecia pozwolenia na pobyt lub wize.
- b) Procedura konsultacji to procedura do celów art. 25 ust. 1 konwencji z Schengen lub procedura do celów art. 25 ust. 2 konwencji z Schengen.
- c) Jeżeli w kontekście procedury konsultacji przesyła się **formularz M, G lub H**, można go oznaczyć dopiskiem „consultation procedure” (procedura konsultacji). (W **formularzu M**: pole informacyjne 083; w formularzu G: pole informacyjne 086; w **formularzu H**: pole informacyjne 083).

4.7. **Wymiana informacji w przypadku wystąpienia trafienia oraz odmowy wjazdu lub wydalenia z obszaru Schengen**

Bez uszczerbku dla szczególnej procedury wymiany informacji realizowanej na podstawie art. 5 ust. 4 lit. a) i c) kodeksu granicznego Schengen oraz zgodnie z brzmieniem pkt 4.8, który dotyczy wymiany informacji po uzyskaniu trafienia dotyczącego obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się (w którym to przypadku konsultacja z państwem członkowskim, które dokonało wpisu, realizowana za pośrednictwem biura SIRENE jest obowiązkowa), państwo członkowskie może zażądać, by informowano je o wszelkich trafieniach dotyczących wpisów w celu odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt, które zostały przez nie dokonane.

Biura SIRENE państw członkowskich, które dokonały wpisów do celów odmowy wjazdu, nie muszą być powiadamiane o trafieniu za każdym razem, ale można je powiadomić w wyjątkowych przypadkach. W każdym przypadku możliwe jest wysłanie **formularza G** lub **formularza H** (w zależności od podjętych działań), jeżeli zachodzi potrzeba uzyskania na przykład informacji uzupełniających. **Formularz G** należy wysłać w każdym przypadku uzyskania trafienia odnoszącego się do osoby korzystającej z prawa do swobodnego przemieszczania się.

Niezależnie od zasad opisanych w akapicie powyżej, zgodnie z brzmieniem rozdziału 10 wszystkie biura SIRENE zapewniają statystyki w zakresie trafień uzyskanych w odniesieniu do wszystkich zagranicznych wpisów dotyczących ich terytorium.

W tym przypadku stosuje się następującą procedurę:

- a) państwo członkowskie może się zwrócić o informacje na temat wszelkich trafień dotyczących dokonanych przez nie wpisów do celów odmowy wjazdu lub pobytu. Każde państwo członkowskie, które chciałoby skorzystać z tej możliwości, zwraca się w tym celu do innych państw członkowskich na piśmie;
- b) państwo członkowskie wykonujące działania może podjąć inicjatywę i powiadomić państwo, które dokonało wpisu, że uzyskano trafienie odnoszące się do wpisu i że obywatelowi państwa trzeciego odmówiono pozwolenia na wjazd lub wydano go z obszaru Schengen;

- c) po podjęciu działania na podstawie trafienia biuro SIRENE państwa członkowskiego, które wykonuje działania, przesyła **formularz G** do biura SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu; **formularze G** przesyła się także w przypadku trafienia, gdy na potrzeby realizacji środka potrzebne są dalsze informacje;
- d) po otrzymaniu informacji, o których mowa w lit. c), od państwa członkowskiego, które dokonało wpisu:
- (i) w przypadku wykonania działania państwo członkowskie wykonujące działania powiadamia biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, korzystając z **formularza M** (a nie kolejnego **formularza G** dla tego samego trafienia),
 - (ii) w przypadku niewykonania działania państwo członkowskie wykonujące działania powiadamia biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, korzystając z **formularza H**, lub
 - (iii) jeżeli wymagane są dalsze konsultacje, przeprowadza się je, korzystając z **formularza M**,
 - (iv) na potrzeby ostatecznej wymiany formularzy w ramach procedury konsultacji wykorzystuje się **formularz N** lub **O**;
- e) jeżeli na swoim terytorium państwo członkowskie wykryje obywatela państwa trzeciego, którego dotyczy wpis, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało tego wpisu, przekazuje, na wniosek, informacje konieczne do przeprowadzenia powrotu takiej osoby. Zależnie od potrzeb państwa wykonującego działania, informacje te, podane w **formularzu M**, obejmują:
- rodzaj i uzasadnienie decyzji,
 - organ podejmujący decyzję,
 - datę podjęcia decyzji,
 - datę doręczenia (dzień, w którym doręczono decyzję),
 - datę wykonania,
 - datę upływu ważności decyzji lub okres ważności,
 - informację o tym, czy dana osoba została skazana oraz charakter kary.

W przypadku zatrzymania na granicy osoby, której dotyczy wpis, stosuje się procedury określone w kodeksie granicznym Schengen i przez państwo członkowskie, które dokonało wpisu.

W szczególnych przypadkach, w celu ustalenia z całkowitą pewnością tożsamości danej osoby, może zaistnieć pilna potrzeba wymiany informacji uzupełniających za pośrednictwem biur SIRENE.

4.8. Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia dotyczącego obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się

W przypadku trafienia dotyczącego obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się w rozumieniu dyrektywy 2004/38/WE obowiązują szczególne przepisy ⁽³⁰⁾.

⁽³⁰⁾ Zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE osobie korzystającej z prawa do swobodnego przemieszczania się można odmówić pozwolenia na wjazd lub pobyt tylko w przyczyn dotyczących porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, w przypadku gdy indywidualne zachowanie danej osoby stanowi rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie narażające jeden z podstawowych interesów społecznych oraz gdy spełnione są inne warunki określone w art. 27 ust. 2 wspomnianej dyrektywy. Artykuł 27 ust. 2 stanowi: „Środki podjęte ze względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego muszą być zgodne z zasadą proporcjonalności i opierać się wyłącznie na indywidualnym zachowaniu danej osoby. Wcześniejsza karalność nie może sama w sobie stanowić podstaw do podjęcia takich środków. Indywidualne zachowanie danej osoby musi stanowić rzeczywiste, aktualne i dostatecznie poważne zagrożenie narażające jeden z podstawowych interesów społecznych. Nie są dopuszczalne uzasadnienia, które nie są bezpośrednio związane z danym indywidualnym przypadkiem lub opierają się na względach ogólnej prewencji“. Dalsze ograniczenia możliwości udzielenia odmowy pozwolenia na wjazd lub pobyt osobom posiadającym prawo stałego pobytu zawiera art. 28 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE, zgodnie z którym może to nastąpić wyłącznie w poważnych względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

W przypadku trafienia dotyczącego obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się w rozumieniu dyrektywy 2004/38/WE obowiązują szczególne przepisy (zob. jednak wstęp do rozdziału 4 dotyczący stanowiska Szwajcarii). W tym przypadku stosuje się następującą procedurę:

- a) na wniosek właściwego organu biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania bezzwłocznie kontaktuje się, korzystając z formularza G, z biurem SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, w celu uzyskania informacji niezbędnych do bezzwłocznego podjęcia decyzji o dalszych działaniach;
- b) po otrzymaniu wniosku o udzielenie informacji biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, bezzwłocznie rozpoczyna gromadzenie żądanych informacji i jak najszybciej wysyła je do biura SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania;
- c) jeżeli informacje te nie są jeszcze dostępne, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, zwraca się do właściwego organu o potwierdzenie, czy można utrzymać wpis zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE. Jeżeli właściwy organ postanowi utrzymać wpis, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, informuje o tym fakcie wszystkie pozostałe biura SIRENE, korzystając w tym celu z formularza M;
- d) państwo członkowskie wykonujące działania za pośrednictwem swojego biura SIRENE powiadamia biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o tym, czy żądane działania, jakie należało podjąć, zostały wykonane (przy użyciu formularza M) czy też nie (przy użyciu formularza H) ⁽³¹⁾.

4.9. **Wymiana informacji w przypadku gdy przy braku trafienia państwo członkowskie stwierdzi istnienie wpisu w celu odmowy pozwolenia na wjazd w odniesieniu do obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się**

Jeżeli przy braku trafienia państwo członkowskie stwierdzi istnienie wpisu w celu odmowy pozwolenia na wjazd dla obywatela państwa trzeciego korzystającego z prawa do swobodnego przemieszczania się, biuro SIRENE tego państwa członkowskiego, na wniosek właściwego organu, informuje o tym fakcie biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, wykorzystując w tym celu **formularz M**.

Jeżeli informacje te nie są jeszcze dostępne, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, zwraca się do właściwego organu o potwierdzenie, czy można utrzymać wpis zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE. Jeżeli właściwy organ postanowi utrzymać wpis, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, informuje o tym fakcie wszystkie pozostałe biura SIRENE, korzystając w tym celu z **formularza M**;

4.10. **Usuwanie wpisów do celów odmowy wjazdu lub pobytu**

Bez uszczerbku dla szczególnych procedur, o których mowa w art. 25 konwencji z Schengen oraz art. 5 ust. 4 lit. a) i c) kodeksu granicznego Schengen, wpisy do celów odmowy wjazdu lub pobytu dotyczące obywateli państw trzecich usuwa się z chwilą:

- a) wygaśnięcia wpisu;
- b) wydania decyzji o usunięciu przez właściwy organ państwa członkowskiego, które dokonało wpisu;
- c) wygaśnięcia terminu odmowy wjazdu, w przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, wyznaczył termin obowiązywania decyzji; lub
- d) nabycia obywatelstwa jednego z państw członkowskich. Jeżeli fakt nabycia obywatelstwa stwierdzi biuro SIRENE państwa innego niż państwo, które dokonało wpisu, wysyła ono, w razie zaistnienia takiej potrzeby, do biura SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, **formularz J**, zgodnie z procedurą dotyczącą korygowania i usuwania danych, w których wykryto błąd prawny lub faktyczny (zob. pkt 2.7).

⁽³¹⁾ Zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE państwo członkowskie wykonujące działania nie może ograniczać swobody przemieszczania się obywateli państw trzecich korzystających z prawa swobodnego przemieszczania się wyłącznie z powodu utrzymania wpisu przez państwo członkowskie, które tego wpisu dokonało, chyba że spełnione zostały warunki wskazane w przypisie 29.

5. WPISY DOTYCZĄCE OSÓB ZAGINIONYCH (ART. 32 DECYZJI W SPRAWIE SIS II)

5.1. **Wielokrotne wpisy**

Ogólną procedurę opisano w pkt 2.2.

5.2. **Tożsamość przywłaszczona**

Ogólną procedurę opisano w ppkt 2.11.1.

5.3. **Wprowadzanie danych dotyczących aliasu**

Ogólną procedurę opisano w ppkt 2.11.2.

5.4. **Dodanie zastrzeżenia**

Możliwa jest sytuacja polegająca na uzyskaniu trafienia w odniesieniu do wpisu dotyczącego osoby zaginionej, gdy właściwe organy państwa członkowskiego wykonującego działania zdecydują, że żądane działania nie mogą zostać podjęte i/lub że w związku z tym wpisem nie zostaną podjęte żadne dalsze działania. Decyzję tę można podjąć, nawet jeśli właściwe organy państwa członkowskiego postanowią zachować wpis w SIS II. W takiej sytuacji państwo członkowskie wykonujące działania może zażądać, by w przypadku uzyskania trafienia do wpisu dodane zostało zastrzeżenie. Dodanie zastrzeżenia odbywa się zgodnie z ogólnymi procedurami opisanymi w pkt 2.6.

Nie podejmuje się żadnych innych działań w przypadku wpisów dotyczących osób zaginionych.

5.5. **Opisanie wyglądu zaginionych małoletnich i innych osób w sytuacji zagrożenia**

Biura SIRENE mają swobodny dostęp do wszystkich istotnych informacji uzupełniających dostępnych na poziomie krajowym w odniesieniu do wpisów dotyczących osób zaginionych, tak aby biura te mogły odgrywać skuteczną rolę w pomyślnym poszukiwaniu takich osób dzięki ułatwieniu ich identyfikacji oraz bezzwłocznemu udostępnieniu informacji uzupełniających na temat kwestii powiązanych z daną sprawą. Istotne informacje uzupełniające mogą obejmować na przykład krajowe decyzje o opiece nad dzieckiem lub osobą w trudnej sytuacji bądź wnioski o zastosowanie mechanizmów powiadamiania o zaginięciu dziecka.

Ponieważ nie wszystkie osoby zaginione w trudnej sytuacji przekraczają granice państwowe, decyzje o przekazaniu informacji uzupełniających (dotyczących opisu tych osób) oraz o adresatach tych informacji są podejmowane indywidualnie w poszczególnych przypadkach, zależnie od okoliczności. Po podjęciu decyzji na szczeblu krajowym o zakresie informacji uzupełniających, które należy przekazać, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu podejmuje, stosownie do sytuacji, jedno z następujących działań:

- a) przechowuje otrzymane informacje uzupełniające, aby móc je udostępnić na wniosek innego państwa członkowskiego;
- b) przekazuje **formularz M** właściwemu biuru SIRENE, jeżeli dochodzenie wskazuje na prawdopodobne miejsce pobytu osoby zaginionej;
- c) przekazuje **formularz M** wszystkim właściwym biurom SIRENE na podstawie okoliczności zaginięcia, aby w krótkim czasie dostarczyć wszelkie informacje na temat poszukiwanej osoby.

W przypadku szczególnie zagrożonej osoby zaginionej w polu informacyjnym 311 **formularza M** umieszcza się w pierwszej kolejności informację: „URGENT“ (pilne) oraz wyjaśnia przyczyny określenia danej sprawy jako pilnej. Jeżeli zaginiony małoletni pozostaje bez opieki ⁽³²⁾, dodaje się wpis „Unaccompanied minor“ (małoletni bez opieki). Na pilny charakter sprawy można dodatkowo zwrócić uwagę telefonicznie, podkreślając wagę danego **formularza M** i konieczność jego pilnego rozpatrzenia.

⁽³²⁾ Małoletni bez opieki to dzieci – zgodnie z definicją zawartą w art. 1 Konwencji o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. – które zostały oddzielone od obojga rodziców oraz innych krewnych i nie są objęte opieką osoby dorosłej, na której spoczywa taki obowiązek z mocy prawa lub zwyczaju.

Uporządkowane informacje uzupełniające dotyczące szczególnie zagrożonej osoby zaginionej wpisuje się w określonej kolejności, według wspólnie ustalonej metody ⁽³³⁾. Informacje te wpisuje się w polu 083 formularza M.

Gdy tylko biuro SIRENE otrzyma informacje, aby zwiększyć szanse na ustalenie miejsca pobytu osoby poszukiwanej w sposób ukierunkowany i planowy, przekazuje te informacje, stosownie do sytuacji, następującym organom:

- a) odpowiednim posterunkom kontroli granicznej;
- b) właściwym organom administracyjnym i policyjnym odpowiedzialnym za poszukiwanie i ochronę osób;
- c) właściwym władzom konsularnym państwa członkowskiego, po uzyskaniu trafienia w SIS II.

5.6. Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia

Ogólną procedurę opisano w pkt 2.3.

Dodatkowo stosuje się następujące zasady:

- a) w miarę możliwości biura SIRENE przekazują niezbędne informacje o stanie zdrowia danych osób zaginionych, jeżeli konieczne jest podjęcie działań w celu zapewnienia im opieki.

Przekazane informacje są przechowywane jedynie tak długo, jak to konieczne, i wykorzystywane jedynie w celu zapewnienia danej osobie odpowiedniej opieki medycznej;

- b) biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania zawsze powiadamia biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o miejscu pobytu osoby zaginionej;
- c) zgodnie z art. 33 ust. 2 decyzji w sprawie SIS II informacje o miejscu pobytu pełnoletniej osoby zaginionej przekazywane są osobie, która zgłosiła jej zaginięcie, tylko za zgodą osoby zaginionej ⁽³⁴⁾. Zgoda jest wyrażana na piśmie lub sporządzany jest co najmniej protokół udzielenia tej zgody. W przypadkach gdy nie udzielono zgody, fakt ten odnotowuje się na piśmie lub potwierdza urzędowo. Właściwe organy mogą jednak przekazać zainteresowanemu, który zgłosił zaginięcie danej osoby, informacje o usunięciu wpisu w związku z uzyskaniem trafienia dotyczącego tej osoby.

5.7. Usuwanie wpisów dotyczących osób zaginionych

O przewidywanym znacznym opóźnieniu w usunięciu wpisu przez państwo członkowskie, które dokonało wpisu, zawiadamia się biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania w celu dodania zastrzeżenia do wpisu, co zostało opisane w pkt 5.4. podręcznika SIRENE.

⁽³³⁾ Dane o zaginięciu:

- a) miejsce, data i godzina zaginięcia;
- b) okoliczności zaginięcia.

Informacje o osobie zaginionej:

- c) wiek z wyglądu;
- d) wzrost;
- e) kolor skóry;
- f) kolor i długość włosów;
- g) kolor oczu;
- h) inne cechy wyglądu (np. kolczyki, zniekształcenia, amputowane kończyny, tatuaże, znamiona, blizny itp.);
- i) cechy psychologiczne: ryzyko popełnienia samobójstwa, choroba psychiczna, zachowania agresywne itp.;
- j) inne informacje: konieczność poddania leczeniu itp.;
- k) odzież, którą osoba poszukiwana miała na sobie w momencie zaginięcia;
- l) fotografia: dostępna lub nie;
- m) formularz *ante-mortem*: dostępny lub nie.

Informacje dodatkowe:

- n) osoba, która mogła towarzyszyć osobie zaginionej (oraz jej nr identyfikacyjny Schengen, jeśli jest dostępny);
- o) pojazd(-y) związany(-e) ze sprawą (oraz ich numery identyfikacyjne Schengen, jeśli są dostępne).
- p) jeżeli są dostępne: numer telefonu komórkowego lub informacje o ostatnio używanym loginie lub danych do kontaktu za pośrednictwem internetowych sieci społecznościowych.

W polu informacyjnym 083 nie należy umieszczać nagłówków poszczególnych rubryk, lecz jedynie odpowiadające im litery. Jeżeli informacje są już dostępne w polach informacyjnych wpisu, stanowią one część wpisu, wraz z odciskami palców lub fotografiami.

⁽³⁴⁾ Aby wyjaśnić problem zgody w kwestii ochrony osób w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz o swobodnym przemieszczaniu takich danych, zob. art. 2 lit. h) dyrektywy 95/46/WE.

5.7.1. Małoletni

Wpis usuwa się z chwilą:

- a) rozwiązania sprawy (np. doszło do repatriacji małoletniego; właściwe organy w państwie członkowskim wykonującym działania wydały decyzję w sprawie opieki nad dzieckiem);
- b) wygaśnięcia wpisu; lub
- c) wydania decyzji przez właściwy organ państwa członkowskiego, które dokonało wpisu.

5.7.2. Dorośli, w odniesieniu do których nie złożono wniosku o zastosowanie środków ochronnych

Wpis usuwa się z chwilą:

- a) realizacji niezbędnych działań (ustalenia miejsca pobytu przez państwo członkowskie wykonujące działania);
- b) wygaśnięcia wpisu; lub
- c) wydania decyzji przez właściwy organ państwa członkowskiego, które dokonało wpisu.

5.7.3. Dorośli, w odniesieniu do których złożono wnioski o zastosowanie środków ochronnych

Wpis usuwa się z chwilą:

- a) przeprowadzenia niezbędnego działania (objęcie osoby ochroną);
- b) wygaśnięcia wpisu; lub
- c) wydania decyzji przez właściwy organ państwa członkowskiego, które dokonało wpisu.

Z zastrzeżeniem przepisów prawa krajowego, jeżeli dana osoba jest objęta oficjalną ochroną, wpis może zostać zachowany do momentu jej repatriacji.

6. WPISY DOTYCZĄCE OSÓB POSZUKIWANYCH DO CELÓW POSTĘPOWANIA SĄDOWEGO (ART. 34 DECYZJI W SPRAWIE SIS II)**6.1. Wielokrotne wpisy**

Ogólną procedurę opisano w pkt 2.2.

6.2. Tożsamość przywłaszczona

Ogólną procedurę opisano w ppkt 2.11.1.

6.3. Wprowadzanie danych dotyczących aliasu

Ogólną procedurę opisano w ppkt 2.11.2.

6.4. Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia

Ogólną procedurę opisano w pkt 2.3.

Dodatkowo stosuje się następujące zasady:

- a) w celu ustalenia faktycznego miejsca zamieszkania lub pobytu wykorzystuje się wszystkie środki przewidziane w prawie krajowym państwa członkowskiego, w którym daną osobę odnaleziono;
- b) w razie potrzeby ustanawia się procedury krajowe, aby zagwarantować przechowywanie wpisów w SIS II wyłącznie przez okres niezbędny do osiągnięcia celów, do których zostały one wprowadzone.

Biura SIRENE mogą przekazać dalsze informacje dotyczące wpisów z art. 34 decyzji w sprawie SIS II, działając w imieniu organów sądowych, jeżeli informacje te wchodzą w zakres wzajemnej pomocy prawnej.

6.5. **Usuwanie wpisów dotyczących osób poszukiwanych do celów postępowania sądowego**

Wpis usuwa się z chwilą:

- a) przekazania informacji o miejscu pobytu osoby właściwemu organowi państwa członkowskiego, które dokonało wpisu. W przypadku gdy nie można wykorzystać przekazanych informacji (np. ze względu na nieprawidłowy adres lub brak miejsca stałego pobytu) biuro SIRENE państwa, które dokonało wpisu, informuje o tym biuro SIRENE państwa wykonującego działania w celu rozwiązania problemu;
- b) wygaśnięcia wpisu; lub
- c) wydania decyzji przez właściwy organ państwa członkowskiego, które dokonało wpisu.

W przypadku gdy uzyskano trafienie w państwie członkowskim i dane adresowe zostały przekazane państwu członkowskiemu, które dokonało wpisu, a kolejne trafienie w tym państwie członkowskim wskazuje te same dane adresowe, trafienie rejestruje się w państwie członkowskim wykonującym działania, przy czym do państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, nie przesyła się ponownie ani danych adresowych, ani **formularza G**. W takich przypadkach państwo członkowskie wykonujące działania informuje państwo członkowskie, które dokonało wpisu, o powtarzających się trafieniach, przy czym to ostatnie rozważy konieczność utrzymania wpisu.

7. WPISY DO CELÓW KONTROLI NIEJAWNYCH LUB KONTROLI SZCZEGÓLNYCH (ART. 36 DECYZJI W SPRAWIE SIS II)

7.1. **Wielokrotne wpisy**

Ogólną procedurę opisano w pkt 2.2.

7.2. **Tożsamość przywłaszczona**

Ogólną procedurę opisano w ppkt 2.11.1.

7.3. **Wprowadzanie danych dotyczących aliasu**

Ogólną procedurę opisano w ppkt 2.11.2.

7.4. **Powiadamianie innych państw członkowskich o dokonaniu wpisów**

Dokonując wpisu, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, informuje o tym pozostałe biura SIRENE, korzystając z formularza M w następujących przypadkach:

- a) dokonano wpisu do celów kontroli niejawnej lub kontroli szczególnej, z wnioskiem o niezwłoczne zgłaszanie uzyskanych trafień do biura SIRENE, które dokonało wpisu; w **formularzu M** umieszcza się dopisek: „ARTICLE 36(2) of the SIS II Decision – immediate action“ (art. 36 ust. 2 decyzji w sprawie SIS II – niezwłoczne działanie) lub „ARTICLE 36(3) of the SIS II Decision – immediate action“ (art. 36 ust. 3 decyzji w sprawie SIS II – niezwłoczne działanie). Uzasadnienie niezwłocznego działania należy także wskazać w polu informacyjnym 083 **formularza M**; lub
- b) organ odpowiedzialny za bezpieczeństwo państwa zwrócił się z wnioskiem o dokonanie wpisu zgodnie z art. 36 ust. 3 decyzji w sprawie SIS II; w **formularzu M** umieszcza się dopisek: „ARTICLE 36(3) of the SIS II Decision“ (art. 36 ust. 3 decyzji w sprawie SIS II).

Jeżeli wpisu dokonano na podstawie art. 36 ust. 3 decyzji w sprawie SIS II, w polu 080 **formularza M** wpisuje się nazwę organu wnioskującego o dokonanie wpisu, podaną najpierw w języku państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, a następnie w języku angielskim, natomiast w polu 081 znajdują się dane kontaktowe tego organu, w formacie niewymagającym tłumaczenia.

Zapewnia się poufność określonych informacji zgodnie z prawem krajowym, a wszelkie kontakty między biurami SIRENE odbywają się niezależnie od kontaktów między służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo państwa.

7.5. Dodanie zastrzeżenia

Ogólną procedurę opisano w pkt 2.6.

Nie podejmuje się żadnych innych działań w przypadku wpisów do celów kontroli niejawnych i kontroli szczególnych.

Ponadto jeżeli służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo państwa w wykonującym działania państwie członkowskim uznają, że wpis wymaga zastrzeżenia, kontaktują się ze swoim krajowym biurem SIRENE i powiadamiają je, że wymagane działanie nie może zostać wykonane. Następnie biuro SIRENE występuje z wnioskiem o dodanie zastrzeżenia, wysyłając **formularz F** do biura SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu. Podobnie jak w przypadku pozostałych wniosków o dodanie zastrzeżenia, należy podać ogólne uzasadnienie. Nie należy jednak ujawniać zagadnień o charakterze poufnym (zob. również ppkt 7.6 lit. b) poniżej).

7.6. Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia

Ogólną procedurę opisano w pkt 2.3.

Dodatkowo stosuje się następujące zasady:

- a) w przypadku uzyskania trafienia dotyczącego wpisu dokonanego zgodnie z art. 36 ust. 3 decyzji w sprawie SIS II biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania powiadamia biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o uzyskanych wynikach (w odniesieniu do kontroli szczególnej lub kontroli niejawnej), korzystając z **formularza G**. Jednocześnie biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania informuje swoje krajowe służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo państwa;
- b) konieczne jest zastosowanie procedury specjalnej w celu zachowania poufności informacji. W związku z tym wszelkie kontakty między służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo państwa powinny odbywać się niezależnie od kontaktów między biurami SIRENE. Dlatego też szczegółowo określone przyczyny, dla których zwrócono się o dodanie zastrzeżenia, są omawiane bezpośrednio między organami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo państwa, a nie za pośrednictwem biur SIRENE;
- c) przypadku uzyskania trafienia dotyczącego wpisu, w odniesieniu do którego trafienie należy zgłosić niezwłocznie, do biura SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, niezwłocznie przesyła się **formularz G**.

7.7. Usuwanie wpisów do celów kontroli niejawnej lub kontroli szczególnej

Wpis usuwa się z chwilą:

- a) wygaśnięcia wpisu; lub
- b) wydania decyzji o usunięciu przez właściwy organ państwa członkowskiego, które dokonało wpisu.

7.8. Systemy automatycznego rozpoznawania tablic rejestracyjnych (ANPR)

Zob. sekcja 9.

8. WPISY DOTYCZĄCE PRZEDMIOTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZAJĘCIA LUB WYKORZYSTANIA JAKO DOWÓD (ART. 38 DECYZJI W SPRAWIE SIS II)

8.1. Wielokrotne wpisy

Ogólną procedurę opisano w pkt 2.2.

8.2. **Wpisy dotyczące pojazdów**

8.2.1. *Sprawdzenie, czy występują wielokrotne wpisy dotyczące danego pojazdu*

Obowiązkowe elementy opisu niezbędne do sprawdzenia, czy występują wielokrotne wpisy dotyczące danego pojazdu, są następujące:

- a) tablica rejestracyjna, lub
- b) numer identyfikacyjny pojazdu (VIN).

Oba numery mogą znajdować się w systemie SIS II.

Jeżeli w trakcie dokonywania nowego wpisu okaże się, że ten sam numer VIN lub numer tablicy rejestracyjnej już figurują w systemie SIS II, uznaje się, że skutkiem nowego wpisu będzie występowanie wielokrotnych wpisów dotyczących tego samego pojazdu. Niemniej ta metoda sprawdzania jest skuteczna tylko w przypadku, gdy wykorzystuje się te same elementy opisu. Nie zawsze zatem możliwe jest porównanie.

Biuro SIRENE zwraca uwagę użytkowników na możliwe problemy w przypadku porównywania tylko jednego z numerów, występowania dublujących się numerów VIN oraz ponownego wykorzystywania tablic rejestracyjnych. Pozytywny wynik nie oznacza automatycznie trafienia, z kolei wynik negatywny nie oznacza, że wpis dotyczący danego pojazdu nie istnieje.

Elementy opisu wykorzystywane w celu ustalenia, czy dwa wpisy dotyczące pojazdów są identyczne, wyszczególniono w ppkt 2.2.3.

Procedury konsultacji, które biura SIRENE winny stosować w celu sprawdzania wielokrotnych i niezgodnych wpisów dotyczących pojazdów, są takie same jak procedury wykorzystywane w odniesieniu do osób. Ogólne procedury opisano w rozdziale 2.2.

Biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu przechowuje do czasu usunięcia wpisu wszystkie wnioski o dokonanie kolejnego wpisu, które po przeprowadzeniu konsultacji spotkały się z odmową na podstawie wyżej wymienionych przepisów.

8.2.2. *Dublujące się numery VIN*

Dublujące się numery VIN dotyczą wpisanego do SIS II pojazdu tego samego rodzaju, opatrzonego tym samym numerem identyfikacyjnym pojazdu (VIN), co inny oryginalnie wyprodukowany pojazd (np. traktor i motocykl o tym samym numerze VIN nie mieszczą się w tej kategorii). Aby uniknąć negatywnych skutków wielokrotnego zajmowania oryginalnego wyprodukowanego pojazdu o tym samym numerze VIN, stosuje się procedurę szczegółową opisaną poniżej.

- a) W przypadku stwierdzenia, że numery VIN się dublują, biuro SIRENE, stosownie do sytuacji:
 - (i) sprawdza, czy nie popełniono błędu we wpisie do SIS II i czy informacje towarzyszące wpisowi są kompletne;
 - (ii) sprawdza okoliczności sprawy będące podstawą dokonania wpisu w SIS II;
 - (iii) sprawdza historię obu pojazdów, począwszy od daty produkcji;
 - (iv) zwraca się o szczegółową kontrolę zajętego pojazdu, szczególnie jego numeru VIN, aby sprawdzić, czy jest to oryginalnie wyprodukowany pojazd.

Zaangażowane biura SIRENE ściśle ze sobą współpracują w tego rodzaju działaniach.

- b) W przypadku potwierdzenia, że numery VIN się dublują, państwo członkowskie, które dokonało wpisu, rozważa, czy konieczne jest zachowanie wpisu w SIS II. Jeśli wspomniane państwo członkowskie postanowi zachować wpis w SIS II, wówczas:
- (i) dodaje do wpisu uwagę dotyczącą pojazdu o treści „Suspicion of clone“ ⁽³⁵⁾ (podejrzenie klonu);
 - (ii) zwraca się do właściciela oryginalnie wyprodukowanego pojazdu o przekazanie do biura SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, za jego wyraźną zgodą oraz zgodnie z przepisami prawa krajowego, wszelkich istotnych informacji niezbędnych do uniknięcia negatywnych skutków błędnej identyfikacji;
 - (iii) wysyła formularz M za pośrednictwem swojego biura SIRENE do wszystkich pozostałych biur, odpowiednio dołączając oznaczenie marki lub innych cech opisujących oryginalnie wyprodukowany pojazd, które odróżniają go od pojazdu wprowadzonego do SIS II. W polu 083 formularza M należy umieścić wyraźną adnotację o treści: „ORIGINAL MANUFACTURED VEHICLE“ (oryginalnie wyprodukowany pojazd);
- c) Jeżeli podczas przeszukiwania SIS II wyświetlona zostanie uwaga „Suspicion of clone“ (podejrzenie klonu) odnosząca się do pojazdu, użytkownik końcowy dokonujący sprawdzenia skontaktuje się z krajowym biurem SIRENE w celu uzyskania dodatkowych informacji mających na celu wyjaśnienie, czy sprawdzany pojazd jest pojazdem poszukiwanym, czy też pojazdem oryginalnie wyprodukowanym.
- d) Jeżeli kontrola wykaże, że informacje zawarte w formularzu M nie są już aktualne, biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania kontaktuje się z biurem SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, w celu sprawdzenia, komu obecnie przysługuje prawo własności pojazdu. Biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, przesyła wówczas nowy formularz M, umieszczając w polu 083 wyraźną adnotację o treści: „ORIGINAL MANUFACTURED VEHICLE“ (oryginalnie wyprodukowany pojazd).

8.3. Wymiana informacji po uzyskaniu trafienia

Biura SIRENE mogą przekazać dalsze informacje dotyczące wpisów z art. 38 decyzji w sprawie SIS II, działając w imieniu organów sądowych, jeżeli informacje te wchodzą w zakres wzajemnej pomocy prawnej zgodnie z przepisami prawa krajowego.

Biura SIRENE przesyłają w najkrótszym możliwym terminie informacje uzupełniające na **formularzu P**, w odpowiedzi na wniosek zawarty w polu 089 **formularza G**, w przypadku uzyskania trafienia dotyczącego wpisu w celu zajęcia lub wykorzystania jako dowód dokonanego dla pojazdu, jednostki pływającej, statku powietrznego, urządzenia przemysłowego lub kontenera zgodnie z art. 38 decyzji w sprawie SIS II.

Mając na uwadze pilny charakter wniosku i fakt, że natychmiastowe zgromadzenie wszystkich informacji nie jest możliwe, wypełnienie wszystkich pól informacyjnych na **formularzu P** nie jest obowiązkowe. Niemniej podejmuje się wysiłki na rzecz zgromadzenia informacji dotyczących następujących głównych pól: 041, 042, 043, 162, 164, 165, 166, 167 oraz 169.

W przypadku uzyskania trafienia dotyczącego możliwego do zidentyfikowania komponentu przedmiotu, biuro SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania informuje biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o okolicznościach trafienia, wykorzystując w tym celu **formularz G** i wyjaśniając w polu informacyjnym 090 (Informacje dodatkowe), że zajęcie nie dotyczy całego przedmiotu, ale jego komponentu lub komponentów. Jeżeli jednocześnie wykryto wiele komponentów, wysyła się tylko jeden **formularz G**, ponieważ komponenty te odnoszą się do jednego wpisu. O wszelkich późniejszych trafieniach dotyczących wpisu powiadamiane jest biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, za pomocą **formularza G**. Wpis nie jest usuwany, chyba że spełnione są warunki wskazane w pkt 8.4.

8.4. Usuwanie wpisów dotyczących przedmiotów przeznaczonych do zajęcia lub wykorzystania jako dowód w postępowaniu karnym

Wpis usuwa się z chwilą:

- a) zajęcia przedmiotu lub zastosowania równoważnego środka po przeprowadzeniu niezbędnej następczej wymiany informacji uzupełniających pomiędzy biurami SIRENE lub gdy przedmiot ten zostanie objęty innym postępowaniem sądowym lub administracyjnym (np. postępowaniem sądowym dotyczącym zakupu w dobrej wierze, spornego prawa własności lub też współpracy sądowej w sprawie dowodów);

⁽³⁵⁾ „Podejrzenie klonu“ dotyczy na przykład sytuacji, gdy doszło do kradzieży dokumentów rejestracyjnych pojazdu oraz ich wykorzystania w celu ponownej rejestracji innego pojazdu tej samej marki, tego samego modelu i o tym samym kolorze, który także został skradziony.

- b) wygaśnięcia wpisu; lub
- c) wydania decyzji o usunięciu przez właściwy organ państwa członkowskiego, które dokonało wpisu;

9. SYSTEMY AUTOMATYCZNEGO ROZPOZNAWANIA TABLIC REJESTRACYJNYCH (ANPR)

Systemy te odnoszą się do wpisów dokonywanych na podstawie art. 36 i 38 decyzji w sprawie SIS II. Ze względu na rozpowszechnione wykorzystanie ANPR do celów egzekwowania prawa istnieje techniczna możliwość uzyskania wielu trafień dotyczących pojazdu lub numeru rejestracyjnego w krótkim czasie.

Biorąc pod uwagę fakt, że niektóre lokalizacje wyposażone w ANPR posiadają stałą obsadę, możliwe jest wykrycie pojazdu oraz podjęcie żądanych działań. W takim wypadku użytkownicy końcowi systemu ANPR powinni przed podjęciem jakichkolwiek działań sprawdzić, czy trafienie uzyskane za pomocą ANPR odnosi się do wpisu dokonanego na podstawie art. 36 i 38 decyzji w sprawie SIS II.

Wiele lokalizacji wyposażonych w ANPR nie posiada jednak stałej obsady. W związku z powyższym należy uwzględnić fakt, że system zarejestruje przejazd pojazdu oraz uzyskanie trafienia, ale podjęcie żądanych działań nie będzie możliwe.

W przypadku gdy podjęcie żądanych działań okaże się niemożliwe, do wpisów z art. 36 i 38 stosuje się następującą procedurę ogólną:

W związku z pierwszym trafieniem przesyła się jeden **formularz H**. Jeżeli zaistnieje potrzeba uzyskania dalszych informacji na temat trasy przemieszczania się pojazdu, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, kontaktuje się z biurem SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania w celu przeprowadzenia dwustronnych rozmów dotyczących zapotrzebowania na informacje.

W przypadku wpisów z art. 36 stosuje się następującą procedurę:

- a) biuro SIRENE państwa członkowskiego, które uzyskało trafienie, informuje biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o okolicznościach uzyskania trafienia, wykorzystując w tym celu pojedynczy **formularz G**, przy czym w polu 086 należy wpisać „ANPR”; Jeżeli zaistnieje potrzeba uzyskania dalszych informacji na temat trasy przemieszczania się pojazdu, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, kontaktuje się z biurem SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania.
- b) biuro SIRENE państwa członkowskiego, które uzyskało trafienie dotyczące wpisu z wnioskiem o przeprowadzenie **kontroli szczególnej** w odniesieniu do którego żądane działania nie mogły zostać podjęte, informuje biuro SIRENE, które dokonało wpisu, o okolicznościach uzyskania trafienia, korzystając z **formularza H**, przy czym w polu 083 należy wpisać „ANPR”, a następnie zamieścić uwagę o następującej treści: „This hit has been achieved by use of ANPR. Please inform us if your country wishes to be informed of further hits achieved through ANPR for this vehicle or number plate where the requested action could not be undertaken” (Niniejsze trafienie uzyskano przy wykorzystaniu ANPR. Proszę wskazać, czy państwa kraj życzy sobie otrzymywać informacje na temat kolejnych trafień dotyczących tego pojazdu lub numeru rejestracyjnego uzyskanych z wykorzystaniem ANPR w przypadku, gdy żądane działania nie mogły zostać podjęte);
- c) państwo członkowskie, które dokonało wpisu, podejmuje decyzję o tym, czy dokonany wpis spełnił swoją rolę oraz czy należy go usunąć lub nie, a także czy należy przeprowadzić rozmowy dwustronne dotyczące zapotrzebowania na informacje.

W przypadku wpisów z art. 38 stosuje się następującą procedurę:

- a) w sytuacji gdy uzyskano trafienie oraz podjęto wymagane działania, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które uzyskało trafienie, informuje biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o okolicznościach uzyskania trafienia, wykorzystując w tym celu jeden **formularz G**;
- b) w sytuacji gdy uzyskano trafienie, ale nie podjęto wymaganych działań, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które uzyskało trafienie, informuje biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, o okolicznościach uzyskania trafienia, wykorzystując w tym celu **formularz H**, przy czym w polu 083 należy wpisać „ANPR”, a następnie zamieścić uwagę o następującej treści: „This hit has been achieved by the use of ANPR. Please inform us if your country wishes to be informed of further hits achieved through ANPR for this vehicle or number plate where the requested action could not be taken” (Niniejsze trafienie uzyskano przy wykorzystaniu ANPR. Proszę wskazać, czy państwa kraj życzy sobie otrzymywać informacje na temat kolejnych trafień dotyczących tego pojazdu lub numeru rejestracyjnego uzyskanych z wykorzystaniem ANPR w przypadku, gdy żądane działania nie mogły zostać podjęte);
- c) otrzymawszy **formularz H** tej treści, biuro SIRENE państwa członkowskiego, które dokonało wpisu, przeprowadza konsultacje z właściwymi organami odpowiedzialnymi za podjęcie decyzji w sprawie konieczności uzyskania od biura SIRENE państwa członkowskiego wykonującego działania kolejnych formularzy H lub też dwustronnie przekazywanych informacji.

10. STATYSTYKI

Biura SIRENE raz w roku dostarczają statystyki, które muszą zostać przesłane do Agencji oraz do Komisji. Statystyki te wysyłane są także, na wniosek, do Europejskiego Inspektora Ochrony Danych oraz do właściwych krajowych organów odpowiedzialnych za ochronę danych. Obejmują one liczbę formularzy każdego rodzaju przesłanych do każdego z państw członkowskich. Statystyki te w szczególności wskazują liczbę uzyskanych trafień i dodanych zastrzeżeń. Wprowadza się rozróżnienie między trafieniami odnoszącymi się do wpisów dokonanych przez inne państwo członkowskie a trafieniami uzyskanymi przez państwo członkowskie, które dokonało odpowiadających im wpisów.

Dodatek 5 określa procedury i formaty przekazywania danych statystycznych, o których mowa w niniejszym rozdziale.”

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL